9. Basım

BUKET UZUNER

1993 YUNUS NADİ ROMAN ÖDÜLÜ

BALIK İZLERİNİN SESİ

REMZİ KİTABEVİ

Fotoğraf: ALİ MURAT ERKORKMAZ

— Anne tarafından Afife Jale'ye akraba oluyorum. Babamın kökleri de Pirî Reis'in amcası Kemal Reis'e uzanır, dedim gururla.
— Camille ve Kolomb gibi mi yani? dedi şaşırarak.
— Hiç kimse bir başkasına benzemez! diye hırçınlaştım.
— Afife Pirî! dedi hayranlıkla.
— Afife Pirî! diye yineledim.
— Denizlerin serüvenci oğluyla, sahne ışıklarının cesur, asi kızının torunusun, müthiş...olağanüstü...Anlamalıydım...Çoktan anlamalıydım...

ISBN 975-14-0342-1

9 789751 403421

KAKTUSUN

BELONGS TO
KAKTOS TEAM

BUKET UZUNER

Buket Uzuner (1955, Ankara), ilk öyküsünü 1977'de, ilk öykü kitabını 1986'da yayımladı. Öyküden, gezi notlarına ve romana yolculuklar yaptı. Üç kıtanın hep kuzeylerinde yaşadı, kuzey üniversitelerinde okudu ve çalıştı. Uzun gezilere çıktı. Kuzey ve edebiyat uğraşı sürmektedir.

"Balık İzlerinin Sesi", Buket Uzuner'in altıncı kitabı.

BELONGS TO

BÜKET UZUNER'İN YAYIMLANMIŞ KİTAPLARI:

Benim Adım Mayıs 8. Basım (1994)
Ayın En Çıplak Günü 9. Basım (1995)
Güneş Yiyen Çingene 6. Basım (1994)
Bir Siyah Saçlı Kadının Gezi Notları 7. Basım (1994)
İki Yeşil Susamuru, Anneleri, Babaları,
Sevgilileri ve Diğerleri 12. Basım (1994)
Balık İzlerinin Sesi (1993 Yunus Nadi Roman Ödülü)
9. Basım (1994)
Karayel Hüznü 4. Basım (1994)
Şairler Şehri 3. Basım (1995)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

BUKET UZUNER

BALIK İZLERİNİN SESİ

9. Basım

1993 YUNUS NADİ ROMAN ÖDÜLÜ

RK

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

GÜNÜMÜZ TÜRK YAZARLARI: 14

1. Basım: Mayıs, 1992
2. Basım: Eylül, 1992
3. Basım: Mayıs, 1993
4. Basım: Ağustos, 1993
5. Basım: Ekim, 1993
6. Basım: Ocak, 1994
7. Basım: Nisan, 1994
8. Basım: Kasım, 1994
9. Basım: Eylül, 1995

Kapak: *Ömer Erduran*

Vinyetler: *Ali Murat Erkorkmaz*

ISBN 975-14-0342-1

Remzi Kitabevi A.Ş.
Selvili Mescit S. 3 34440 Cağaloğlu-İstanbul, 1995
Tlf: 511 6916 - 522 0583, Fax: 522 9055

BELONGS TO Kaktüs TEAM

BALIK İZLERİNİN SESİ

Romain Gary'nin anısına
ve
Bertan için...

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bu romandan daha önce yaşamış birçok sanatçı, bilim adamı, yazar ve Birleşmiş Milletler Örgütü'ne yapılan göndermeler hayal ürünü olup, kitap tamamen bir kurgu çalışmasıdır.

Romain Gary'e ait düşünce ve anıların bir kısmı, yazarın kendi adıyla ve Emile Ajar imzasıyla yazdığı kitaplarının Türkçe (Can Yayınları) ve Fransızca (Gallimard-Folio) baskılarından alınmıştır. Ayrıca Domini-que Bona'nın kapsamlı biyografik araştırması *'Romain Gary'* adlı kitaptan da yararlanılmıştır. (Mercure De France, 1987, Paris, 406p.)

Dr. Yankı Yazgan'ın Çavdar Mantarları konusundaki makalesi (Cumhuriyet Bilim Teknik-24.8.1991) kendi izniyle kullanılmıştır.

Cyrano de Bergerac'a ait şiirlerden yalnızca ilki özgündür (E. Rostand, MEB Yayınları, çev:Sabri Esat Siyavuşgil).

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

"Sıra dışı, büyük insanlar, daima sıradan
zekâların şiddetli muhalefetiyle karşılaşırlar."

Albert Einstein

BELONGS TO
KAKTOS TEAM

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

BAŞLANGIÇ

"Başlangıç diye bir şey yok. Herkes gibi, sıram gelince ben de doğdum. O zamandan beri de bir ait oluştur gidiyor. "

Emile Ajar

BELONGS TO
KAKTOS TEAM

BELONGS TO Kaktüs TEAM

KAKTUSUN

Beni seçtiklerinde yirmi bir yaşındaydım. Ülkemi temsil etmek için milyonlarca genç arasından seçilmek, kuşkusuz onur vericiydi. Biletimde gönderilmek üzere seçildiğim kuzey ülkesi başkentinin adı yazılıydı. Valizime de irice bir etiket yapıştırmışlardı:

'Özel Burslu Seçilmiş Öğrenci'

Böylesi genç yaşta, böyle onurlu bir nedenle seçilmiş olmama pek de sevinmemiş görünen annemle babamın, uçağa ilerleyişim sırasında ensemde hop hop hopurdayan at kuyruğumu kaygılı bakışlarla izleyişlerini 'evlat hastalığı'na bağlıyordum.

Oysa gururlanmaları, sevinçten içlerinin içlerine sığmayıp, taşması falan gerekmiyor muydu? Anne ve babalar!...

Uçak havalandığında, yanımda oturan orta yaşlı kadının yaşam öyküsünün tümünü ve özel sorunlarının çoğunu öğrenmiştim bile. Sorulmadan özel yaşamlarını anlatanlardan hiç hoşlanmam. Bu bende, birileri kirli iç çamaşırlarını göstermiş gibi bir zevksizlik duygusu yaratır. Kaldı ki, böylesi kısa ve dolambaçsız bir yaşam, ancak ***normalliğin*** renksiz ve kokusuz izlerini taşıyabilir. Sorulduğu zaman özel yaşamlarını anlatanlarıysa bilmiyorum. Hiç sormam. Benim sorularım farklıdır.

Yol arkadaşımın ön koltuğun altına zorla tıkıştırdığı yorgun ve iri el çantasının üzerinde seçilmiş olduğuna dair hiçbir not yoktu elbette.

Uçak yolculuklarını severim. Hatta bu benim ilk uçak

yolculuğum ve ekonomi sınıfında olmasına karşın, onu da sevmiştim. Aslında özüm denizdir. Çocukluğumdan beri denizlere sevdalıyım ben. Uzun deniz yolculukları yaptım, bir süredir de deniz ehliyetim var.

Beni havaalanında ilk orta yaşlarında hoş bir adam karşıladı. Şakaklarından tepesine doğru azalan, hafif kırmızıya çalan sarı dalgalı saçları ensesinde neşeli, küçük buklelerle sonlanıyordu. Gözleri, böylesi Kuzey Avrupalı bir yüzde, o çekik Asyalı biçimlerinin yarattığı aykırılığı örtbas etmek için masmavi bir telaşla parlıyordu.

Gençken adamakıllı yakışıklı olduğu, şimdi taşıdığı albeni izlerinden yakalanıyordu. Bakımlı, atletik bedeni, kendine gösterdiği özen ve saygının şanlı bir abidesi gibi, uzun bacaklarının üzerinde dikiliyordu. Şıklığın spor rahatlığını seçmişti. Tepesinde kaybolan saçları da olmasa, dış görünüşü için neredeyse kusursuz denebilirdi.

— Adım Günnar, dedi.

Elimi sımsıkı kavradı ve dostça sıktı. Elleri kuru ve yumuşaktı.

Bütün bu bulgular, onun güvenilebilir biri olduğunu gösteriyordu, bu yüzden ona güvenmemeye karar verdim. Nedendir bilmem, bu hoş ve net adamın yüzünün arkasında, sinsi ve hain bir Çinlinin bana nanik yaptığı duygusu uyandı içimde. O güne dek sinsi ve hain bir Çinli tanımamıştım oysa.

Günnar bir sosyoloji profesörüydü ve davetlisi olduğumuz uluslararası enstitüde Birleşmiş Milletler'in sembolik olarak bulundurduğu pilot program komitesinin başkanıydı.

Konuşmaları, tavırları ölçülü, zarif ve espriliydi. Valizime öyle nazik davranıyordu ki, bir ara içinde benim henüz bilmediğim çok değerli bir şeyler var sanısına kapıldım.

Bulunduğumuz havaalanının dış hatlar binası oldukça küçüktü. Yolculuk ve havalar üzerine vakit öldürten bir

konuşmayla bekleyip, Paris uçağından inen bir başka *seçilmiş* öğrenciyi karşıladık.

Paris'ten gelen *seçilmiş* öbür öğrenci, öğrenci olmak için biraz geçkinceydi. Mavi gözleri, kartal bakışları, geriye taranmış aslan yelesini andıran, usul usul kırlaşmış saçları, fakat en önemlisi son derece soylu bir havası vardı. O, safariye gümüş yemek takımlarıyla çıkanlardandı besbelli.

İki parça şık valizi, valizlerinin üzerinde *seçilmiş* etiketi, sağ yanağında gülmesini beklemeyen aceleci bir gamzesi vardı. Çok şık bir adamdı. Ayakkabıları, valizleri ve spor yol giysileri İngilizdi.

Bana ilgisiz bir bakış attı önce. Sonra birden irkildi. Bir şeyler ararmış gibi baktı gözlerime.

— Camille? dedi belli belirsiz.

Belki de ben öyle sandım. Çünkü hemen sonra, pek umurunda değilmişim gibi başını geriye attı. Dedim ya, benden adamakıllı yaşlıydı.

— Kacew, dedi Günnar Mazda arabasını çalıştırırken.

— Mösyö Romain Kacew, Paris'ten.

Soğuk ve ilgisiz bir gülümsemeyle karşılık vermek istedim.

— Madam Afife Pirî, İstanbul'dan.

Öbürü eğildi, şık bir selam verdi, yeniden doğrulmadan, bir punduna getirip, kulağıma fısıldadı:

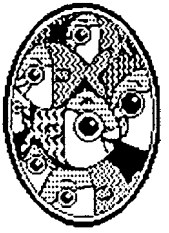
— Doğrusu, Romain Gary olacak!

Sesinde alaycı bir baharat kokusu vardı, ama yüzündeki ciddiyet hiç bozulmamıştı. Ben ne yapacağımı bilemez bakınırken, ekledi:

— Boğa burcundan!

BELONGS TO
KAKTOS TEAM

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ASIL BAŞLANGIÇ

"Gençtim, hem de o güne dek sandığımdan da gençtim. Yaşlı olan ve kolay kolay faka basmayansa, açık yürekliliğimdi. Ve bu sonsuza dek sürecekti. "

Romain Gary

BELONGS TO
KAKTOS TEAM

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Odalarımız tek kişilikti. Bir öğrenci odasından çok, üç yıldızlı bir Avrupa oteli konforunda ve yirmi metrekare büyüklüğündeydi. Bütün mobilyalar ahşaptı ve İskandinav tarzındaydı: yalın, pratik ve özgün.

Damarlı beyaz çam ağacından yapılmış, cilasız kanepe ve koltuklar, kırmızı kalın pamuklu kumaşla kaplanan değişik boyutlu, çok amaçlı tasarlanmış minderlerle döşenmişti. İnce, uzun bir peyke olan çalışma masası, istenirse açılıp genişliyor, koltukların altları çekmece olarak kullanılabiliyordu. Yerler gece mavisi halı kaplıydı, perdeler fildişi goblendi.

Belki çam yerine kestane, kaplama halı yerine İran veya Türk halısı kullanabilirlerdi, ama bunlar son kertede yarattıkları konfor ve pratikliği hiç etkilemeyecekti. Sonuçta her şey ince ince düşünülmüş ve uygulanmıştı.

Evlilere ve/ya birlikte yaşayanlara suit verildiği söyleniyordu, ama bildiğim kadarıyla herkes tek yaşamayı seçmişti. Dedim ya, bizler değişik ülkelerden *seçilmiş* öğrencilerdik.

Odalarımızda elektronik santrale bağlı birer telefon, kapalı devre dört kanal müzik yayını yapan mobilyalı bir radyo vardı. Her odanın içinde küçük bir banyo, duş, tuvalet mevcuttu. Banyolarımızda küvet yoktu. Temizlik yapılması için bırakılmış bir kova ve paspasa rağmen, her hafta başı odalarımızı temizleyen üniversiteli öğrencilerin çalıştığını öğrenecektik sonraları.

Havlu ve çarşaflarımız beyazdı. Bembeyaz! Tümünün sol köşelerine kabartma bir F harfi işlenmişti. Kaldığımız konukevinin adı Fantolt'tu.

Havlu ve çarşaflarımızı haftada bir temizleriyle değiştiriyorduk. Bunun için bodrum katında, üzerinde bakım ve onarım odaları olduğu yazılı onlarca kapının yan yana dizildiği, ama çevresinde hiçbir hayat belirtisi görülmeyen loş koridordaki kırmızı çelik kapılı odaya gidiyorduk. Elimizde bize verilen iri torbalara doldurduğumuz kirli çarşaf ve havlularımız oluyordu.

Kırmızı çelik kapının üzerinde TRUE LAUNDRY* yazıyordu. Oysa Fantolt'taki bütün öbür kapılar ahşaptı.

Burası büyük bir oda değildi. İçeride beyaz önlüklü, gözlüklü, son derece steril bakışlı bir yerli kadın oturuyordu.

Buradaki yerliler, bembeyaz tenlerinde pembe ve uçuk eflatunların oynaştığı, mavi gözlü, sarışın, uzun boylu insanlardı.

Beyaz önlüğünün yakasında elektronik bir yazıcıdan çıkmış kimlik kartı asılı olan temiz çarşaf memuresinin adı Vigdis'ti. Onun öyle ciddi, öyle önemli bir ifadesi vardı ki, kirli çarşaf torbasıyla önüne dikilen biz *seçilmiş* öğrenciler, *seçkin* olmaktan çok, birer suçlu, birer özürlü hissediyorduk kendimizi karşısında.

Vigdis, varlığıyla *seçkin* olmanın yüklendiği bütün olumlu değerleri bir anda olumsuzluyor, *seçkinliğin* soylu, farklı ve özel yalnızlığını, ezilmiş bir azınlık duygusuna dönüştürüyordu. Bu ikisi arasında ne fark olduğu sorusunu sormak da Vigdis'in işi değildi.

Aslında bunun bir sinyal olduğunu anlayanımız yoktu o sıralar. Nasılsa Vigdis, işini, yaşamını ve kendini sevmeyen birisiydi, yani *normaldi* ve bu yüzden bizi hiç ilgilendirmiyordu.

---

* True Laundry: Gerçek Çamaşırhane (Y. Ç.)

Yemeklerimizi, her katta ortak kullanmak üzere tasarlanmış geniş, iç açıcı, modern mutfaklarda hazırlıyor, veya bulunduğumuz bloğun solundaki M Blok'ta işletilen lokantada self-servis olarak yiyebiliyorduk.

Bize sunulanlar hafif, taze, sağlıklı kuzey yemekleri ve yüzü açık deniz ürünü sandviçleriydi. İlk önceleri garipsediğim, ama zamanla tatlarına alışıp, hatta sevdiklerim bile olmuştu. Örneğin, balık ezmesini sütle karıştırarak hazırlanan balık köftesi, zamanla hiç de o kadar kötü gelmemeye başlamıştı.

Fantolt üç binadan oluşan bir tesisti. *Seçkin* öğrencilerin konuk edildiği orta blok on katlıydı ve adı kısaca J idi. İdareci ve Birleşmiş Milletler görevlilerinin kaldığı beş katlı A Blok sağda, eğitim, spor, sağlık, dinlenme ve eğlence birimleriyle çamaşır yıkama ve kurutma makinalarının bulunduğu yedi katlı M Blok solda yer alıyordu.

Uzun boylu orta blokta, her katta dokuz oda ve bir büyük mutfak uslu uslu yan yana dizilmişlerdi. Keskin bir aydınlatma, koridorda hiçbir noktaya gizlenme şansı bırakmıyordu.

Fantolt *Seçkin* Öğrenciler Merkezi kentin kırk bir kilometre dışında, nefis bir ormanın Kuzey yeşili çamları içinde, dağların eteklerine, anayoldan adamakıllı içeriye ustaca gizlenecek biçimde inşa edilmişti. Son derece dinlendirici, huzur verici, yalıtılmış, sessiz, sakin... Tam Kuzey işi.

Açıklamak istediğim bir başka nokta, kimlik kartlarımızdı. Kredi kartlarını andıran, elektronik baskılı, metal kartlardı bunlar. Eflatun üzerine beyaz kabartma elektronik yazıyla, anadilimiz ve İngilizce olmak üzere iki dilde, adlarımız ve Birleşmiş Milletler'in burslu, *seçilmiş* özel öğrencisi olduğumuz yazılmıştı. Kartın sol alt köşesinde kimlik numaramız, sol köşede de 'ait olduğumuz' ülkenin kod harfleri yer alıyordu.

AFİFE PİRÎ
Chosen Distinct Student w/U. N. scholarship
B. M. Burslu-Seçilmiş Özel Öğrenci
No=7099-682 *TR.*

Bu kart sayesinde küçük kentin merkezine giden otobüslere, merkezdeki tramvaya ve dağlara tırmanan teleferiğe ücretsiz biniyorduk: Gratis! Ayrıca kütüphanelerde, sinema, tiyatro ve konser salonlarında da kartlarımız geçerliydi.

Kimlik kartlarımızın tam ortasında, ancak çok dikkatle bakılınca görülen pembe bir nokta vardı. Doğrusu bunun ne anlama geldiği üzerine pek kafa yormamıştım.

J Bloğun altıncı katında, 682 numaralı odada kalıyordum. Yanımdaki 688 numaralı oda Romain Kacew, ya da kendi deyişiyle Romain Gary'e verilmişti.

Komşuluk, yapay, hatta zorlama bir ilişkidir. Sabahları, öğle ve akşamları, bazı gece yarıları, çok özel ruh durumu ve saç biçimlerinde komşunuza rastlayabilirsiniz. Gülümsersiniz, selam verir, anlaşılmayacak sözler gevelersiniz. Ya da suratınızı asıp, onu görmezden gelirsiniz. Komşunuz size, siz komşunuza tuhaf, aykırı ve hatta zevksiz geliyor olabilirsiniz, ama komşu evin sahibi siz olmadıkça, komşunuzu seçemezsiniz. Bu yüzden biz *seçilmiş* özel öğrencilerin komşuluk ilişkileri, *normal* insanlara oranla çok zayıftır.

Adlar konusunda, en çok sahiplerinin söz hakkı olduğuna inancım nedeniyle komşuma, Romain Gary diye hitap ediyordum.

Komşum Romain Gary, oldukça girişken, diplomat ruhlu, neşeli, bir bakışta saygıdeğer etki yaratabilen, sihirbaz yetenekli bir adamdı. Çok nazikti, yine de bu nezaketi hiç rahatsız etmiyor, yapay kaçmıyordu. Elinde daima yanan veya yanmayı bekleyen ince purolar oluyordu.

O sıralar komşumla ilgili tek sorunum, onun ne zaman ciddi, ne zaman şakacı, hatta dalgacı olduğunu çıkartamamamdı. Öyle kerli ferli, oturaklı bir beyefendi görünüşü, öyle görmüş geçirmiş, yatıştırıcı ve inandırıcı bir ses tonu vardı ki, değil dalga geçmek, onun şakalarının bile az şekerli olduğunu düşünüyordu insan. Oysa göremediğim, yalnızca sezinlediğim bir hınzır çocuğun ayak izleri, çılgın bir rüzgârın serseri uğultusu vardı üzerinde. Komşuluk sezgisi olmalı benimkisi!

Romain'in bir üst katındaki odada, İsveç asıllı bir Finli kadın kalıyordu. Günnar'ın tanıştırdığı adıyla Tuula, ama Günnar gider gitmez bizlere fısıldadığı kendi seçtiği adla Jeanne'ın *seçilmiş,* çok özel bir kadın olduğu hemen anlaşılıyordu.

Jeanne, pek çoğumuz gibi birkaç dili kullanımına almış, ama anadili olan İsveççe ve Fince dahil tümünü koyu bir Fransız aksanıyla konuşuyordu. Başında daima mavi Gauloise dumanları tütüyor, Fransız şaraplarıyla olan yakın

dostluğu her yemekte dikkati çekiyordu. Uzun süre Fransa'da yaşamış, bu süre kendini ifade ettiği bütün dillere yansıyacak denli etkili olmuştu. Belki de bunun başka bir açıklaması vardır, olacaktır, ya da olmuştur.

Onu güzelliğinden çok, albenisiyle tanımlamak en doğrusu olur. Çünkü güzellik gözleri doyurur. Albeni gözler kadar, ruhu da okşar, bütün tene yayılır, ardından dokulara ve çok güçlüyse kana bile giriverir... sonra... sonra sırada kalp vardır.

Çekici bir insan yaşlandığında da etkileyicidir, çünkü albeninin reçetesinde mistik oranlarda akıl, zarafet, sağduyu ve şeytan tüyü vardır.

Jeanne çok çekici bir kadındı. Öyle ki, onu sevmeyen, ondaki 'özel'liğin değerini kavrayamayan birinin şansına ancak kıskançlık ve/ya rahatsızlık gibi olumsuz ve bahtsız duygular kalıyordu.

Bal rengi saçlarının bir yanı kısacık kesilmiş, öbür yanı kulağının iki parmak altına kadar uzatılmıştı. Sol yandan bakınca, alabros oğlan çocuğu suratlı, modern bir kadınla, sağdan bakınca, klasik anlamda dişi bir başka kadınla karşılaşıyordunuz. Acaba sağ ve sol gözlerine farklı anlamları nasıl yüklüyordu Jeanne?

Onunla ilk karşılaşan *normal* insanlar şaşkınlıklarını, yüzlerine vıcık vıcık sürülmüş bir krem gibi dağıtmadan bırakıyorlardı. Oysa Jeanne'ın öbür insanlardan farklı olarak yaptığı tek şey, yalnızca iki yüzlü olduğunu gizlemeyişiydi.

Ufak tefek, her dem taze görünen, yaşı bir türlü tahmin edilemez insanlardandı. Çok kumraldı. Dünyaya dudaklarıyla meydan okuyordu. Bu sonuncusunu asla gözleriyle yapmıyordu. Gözleri daima meşguldü; ya hoşgörü, sevgi, veya merak, ilgi, içtenlik, ya da muzır dişi pırıltılar... Bu yüzden onun kafa tutuşu dudak kıvrımlarında, alaycı, inanmaz, 'galiba acıdığı için gülmüyor' çizgilerinde gizliydi.

Bu saçlar ve ağız aynı yüzde bir araya gelince, hep bir

bildiği var da, bunu her şeyin en sonunda açıklayacak gibi bakıyordu. Ne yapılsa, ne bilinse ve söylense durum değişmiyor, Jeanne daima herkesten daha yüksekte oturuyordu. Kibir değil, doğal bir asaletti müsebbibi!..

Yorumları da öyleydi; iyi pişirilmiş kahve gibi. Ne fazla kaynamış, ne de çiğ! Aslına bakarsanız, çoğu kez yorum yapmadan oturup dinliyor, karşısındakileri 'konuşsun', 'bir şeyler söylesin' diye yalvartacak hale getiriyordu. Üstelik bunun için özellikle bir şey yapması da gerekmiyordu. Tuula, pardon, Jeanne zaten böyleydi.

Yine de bu durum ona bir zafer kazandırmıyor, onu gönendirip, göklere yükseltmiyordu. Çünkü Jeanne varoluşuyla çoktan bir zafer kazanmıştı!

Komşum Romain Gary'nin, önceleri kişiliğine damgasını vuran 'kadınlara mutlaka nazik ve anlayışlı olmak gerekir. ' mutant geni, daha sonra da Fransızca'ya duyduğu derin sevgi nedeniyle Jeanne'a karşı ilgili davrandığını sanmakla ne kadar yanıldığımı çabucak kavradım. Çünkü bakışlarında dolaşan ışıltılı heyecanı, yalnızca mutant gen ve Fransızca tutkusuyla açıklamak ancak aşkı tanımamış olmak anlamına geliyordu. Halbuki aşkı tanıyordum.

Hayır, söz konusu aşk, *normal* bir erkekle, bir kadın arasında başlasaydı beni bu denli ilgilendirmez, heyecanlarının bir süre sonra çözülecek olduğunu ve aynada gördükleri nedeniyle birbirlerini kırıp, suçlayacaklarını bilerek, hafifçe gülümserdim.

Oysa bizler *seçilmiş* öğrencilerdik ve bizim gibilerin birbirine duyacağı ilgi ve/ya aşkın altında mutlaka çok özel nedenler yatardı. Belki de o sıralar hiç ayrımında olmadığım, ancak sonraları fark edeceğim bazı başka etkenler de söz konusuydu. Kimbilir?

Doğrusu Romain'e hak vermemek de olanaksızdı. Böylesi özel bir kadına rastlamak, *seçkin* de olsa bir erkeğe kolay kolay nasip olmayacak bir nimetti. Ve bir kadınla bir erkek arasında yaşananlar, bütün ayrıntıları binlerce kez anlatılsa bile aslında tamamen o ikisi arasında gizlidir.

Ben Jeanne'a hayrandım. Erkek olsaydım, albenisinin renkli rüzgârına mutlaka takılır, uzak bir uçuruma düşene dek uçardım onunla. Bir kadın olarak, varoluşunun o çok özel pırıltısını hayranlıkla izliyordum. Açıkçası onu beğeniyor, bir anlamda kendime yakın buluyordum.

Romain Gary'e karşı duygularımsa, bu denli net değildi. Hoş bir adam olduğu kesindi kesin olmasına, ama biraz karmaşık ve tuhaf yönleri vardı. Belki de bu yüzden bende yarattığı duyguları pek çözemiyordum. Yanında rahat ediyor, ona fazlasıyla güveniyordum. Oysa güvenimi kazanacak herhangi bir şey yapmamıştı. Bir de eğlenceliydi. Sözlerinin ve davranışlarının altından sessizce akan matrak bir nehir vardı sanki. Bu nehrin kurumamasına yalnızca kendi keyfi için özen gösteriyordu; yalnızca kendisi için! Kısacası, komşum Romain Gary'den hiç sıkılmıyordum.

Fantolt restoranda genellikle Romain'le beraber yemek yiyor, artık bütün uluslararası *seçkin* öğrencilerin gelişi tamamlandığından, birbirimize yeni tanıştıklarımızı anlatıyor, ilginç bulduklarımızı da tanıştırıyorduk. Kimi zamanlar da birlikte müzelere, resim galerilerine gidiyor, bu bir yıl içinde yaşayacağımız kenti tanımaya çalışıyorduk. Doğrusu Romain'in bilgi ve görgüsüyle büyülendiğim kadar, bu küçücük Kuzey kentine bunca müze, konser ve sinema salonunun nasıl sığdığına da şaşırıyordum. Çünkü benim ülkemde büyük olmanın en önemli ölçeği nüfustur!

Seçkin olmanın getirdiği pek çok ortak özelliğe karşın, yabancı bir ülkede yalnız yaşamaya başlayınca, kısa da olsa, bir süre boşluk duygusu solukluyor insan. Böyle zamanlarda insanın ilk karşısına çıkan kişiyle çok iyi anlaştığını ve ona müthiş bağlandığını sanması gibi, daha çok genç yaşlarda baş gösteren bir rahatsızlık çekmesi söz konusu oluyor. Komşum Romain'e karşı böyle tatlı bir rahatsızlık duyuyordum o sıralar. Ama çok sürmedi!

Yanlış anımsamıyorsam, Fantolt'daki ikinci haftamızdı. Akşam yemeği için J Blok'taki restorana inmiştim. Salata barın önünde heyecanla yanıma yaklaşan Romain'i gördüm.

— Anlamışsındır, dedi sevinç dolu bir sesle.

Böyle zamanlarda ille de anlamamış olurdum. Ve tabii yine öyle oldu.

En yakın masaya oturduk. Öyle heyecanlıydı ki, besbel-

li önemli bir şey olmuştu. Yavaş yavaş alışmaya başladığım 'fiske boller' başlıklı sütlü balık köftelerimi önce tabağımda evirip çevirerek, onları biraz sonra yiyeceğim fikrine kendimi hazırlıyordum. Dirseğiyle hafifçe dürttü beni.

— Bırak şu balık bonbonlarını Allahaşkına, dedi sabırsızca fısıldayarak.

— Peki, seni dinliyorum, dedim balık köftelerime alışma dönemimi erteleyip.

— O, aslında Jeanne d'Arc'ın soyundan geliyor!

— Tuula, yani Jeanne mı?

— Hı-hı, diye başını salladı.

O anda, balık köfteleri dondurulmuş balık eti olarak saklanmaya bırakılmadan aylar önce varoldukları biçimde belirdi tabağımda. Yani bir balina yatıyordu önümde. Olacak şey mi, gözlerimi ovuşturdum.

— Demek balina yiyor buranın yerlileri, dedim.

— Efendim?

— Yok bir şey.

— Hemen anladım, dedi gururla.

— Eski karım, Jeanne d'Arc'ı beyaz perdede canlandırmıştı, diye ekledi hüzünle gururun buluştuğu tuhaf bir sesle.

İlk kez kendisinden, geçmişinden söz ediyordu.

— Eski karın aktrist miydi?

— Jean Seberg, dedi kısacık.

Köfteleri unuttum.

— İsveççe'de see: deniz, berg: orman anlamına gelir. O da İsveç asıllıydı, dedi.

Acaba salatamı mı yesem diye kararsız, daha çok iştahsız baktım tepsimdeki parlak yeşillerle boyanmış salatama. İyi ama iştahımı kaçıracak ne oldu ki şimdi?

— Orleanslı bakire!

Neyse ki *seçkin* öğrenciler arasındaydık da, komşum Romain Gary'nin neredeyse avaz avaz bağırdığı bu son

sözcükler kimsenin ilgisini çekmemişti. *Normaller* arasında yaşamanın ne riskli olduğunu en çok bizler biliriz...

— Soyundan geldiği o cesur kadına öyle derlerdi. Çok şükür ki, küçük torununda bu yan güdük kalmış, hah hah ha!...

Jeanne'la olan ilişkisini bu kadar kısa zamanda, bunca özel bilgi birikimi oluşturacak kadar ilerletmişti demek...

Ah bu Fransız erkekleri!

Salatamdan da caydım.

— Moskova'da doğdum ben. Bakma sen, Vilnus'da doğduğumu söyleyenlere, onlar nüfus memurlarının kayıt defterlerine göre düşünenlerdir...

Vilnus, Litvanya'da değil mi?

Sormadım.

— Annem beni hep bir Fransız olmak üzere yetiştirdi. Onunsa, annesi tarafından Jeanne d'Arc'a uzanıyor kökleri.

Çoktan ince purolarından birini yakmıştı. Acele çevreme baktım. Sigara içilir bölgedeymişiz.

— Ben yetiştirilerek Fransız oldum, onunsa ruhu bir Fransız'a ait!

Söyleyecek bir şeyler aradım, bulamadım. Söyleyecek hiçbir şey yoktu. Jeanne'da öyle özel bir albeni, öyle olağandışı bir hava vardı ki, cesareti, özgüveni ve kararlılığını böyle açıklamak, pek de yanlış görünmedi bana.

— Doğrusu şimdiye dek bunu anlayamamış olmaktan utanmalıyım, dedim.

— Sen henüz çok gençsin Afife, en gencimizsin, dedi Romain bir eliyle çenemi okşayarak. Elindeki şefkat sıcaklığı olduğu gibi tenime yayıldı. Sesinde daha çok bir çocuğa sunulacak kıvamda sevgi tadı vardı.

— İzninle, sonra görüşürüz, dedi ve servis tezgâhından bir fincan acı kahve alıp, Jeanne'ın masasına gitti.

Arkasından bakakaldım. Canım, sade bir Türk kahvesi çekti, oysa yemek yememiştim henüz. Onlara baktım, bir-

BELONGSTO Kaktüs TEAM

birlerine doğru uzanmış, siyah Havana'yla, mavi Gauloise'ın dumanlarını birbirine dolamışlardı.

Tanımlanması güç bir hüzün çöktü içime. Oysa mutlanmam gerekmez miydi?

Kalkıp, herhangi bir masaya gidebilir, sohbete katılabilirdim. Tanıştıklarıma, ya da tanışmak istediklerime 'merhaba' diyebilirdim.

Türk kahvesi yoktu. Restorandan çıktım.

Asansörde tesadüfen Günnar' a rastladım.

— Ah Madam Pirî, yalnızsınız! Mösyö Kacew yok mu?

Kacew? Ah, tabii ya...

— Olması mı gerekiyor? diye gürledim.

Ellerini kaldırdı, asansörün içindeki havaya teslim oldu. O hoş yüzünün ardından bana bakan Çinliyi yeniden görür gibi oldum. Yine de özür dilemem gerekiyordu. Durup dururken azarlayıvermiştim adamcağızı.

— Restoranımızda Türk kahvesi olmaması ne şanssızlık! dedi dostça.

— Belki Greek coffee* diye arasaydınız, bulurdunuz.

— Teşekkür ederim Mösyö Günnar, biraz keyifsizim bu akşam.

— Biliyorum. Ilık bir duş denesenize, her derde devadır.

Altıncı kata gelmiştik. İyi akşamlar dileyip, ayrıldım. Duş yaparken aniden aklıma düştü, Günnar o erken akşamüstünde, yalnızca *seçkin* öğrencilerin kaldığı J Blok asansöründe ne arıyordu ve benim Türk kahvesi istediğimi nereden biliyordu?

Greek coffee: Yunan kahvesi (Y. Ç.)

Çoğumuzun bir ya da birkaç üniversite bitirmiş olduğumuz ve bütün öbür *seçilmiş* öğrencilerin yaşlarının benden daha büyük olduğu göz önüne alınırsa, bir/kaç meslekte iş görme sertifikasına ve mesleki deneyime sahip oluşumuz kendiliğinden açıklanacaktır. Yerli *seçkinlerle* birlikte toplam seksen sekiz kişi olan bizler arasında, dünyanın bütün kuzey ve güney kıtalarında değişik konularda araştırma yapmış, dersler, konferanslar vermiş olanlar fazlacaydı. Kitap yazanlar, beste, resim yapanlar, bilimsel ve teknolojik buluşları olanlar ve bu gibi...

Bu durumda bizleri bir yıllık bir program için küçük bir kuzey ülkesine toplayabilmelerinin sağlam ve inandırıcı bir nedeni olmalıydı. Vardı da!

İlkyaz başlarında dünya gezegenine dağılmış seksen sekiz insana postalanan davetiyelerde, uzun araştırma ve özenli incelemeler sonunda, oy çokluğuyla saptanan her anlamda *seçkin* seksen sekiz dünya vatandaşının Birleşmiş Milletler'in bir pilot projesinde bir araya getirileceği yazılıydı.

Kendilerine yaş, ulus, renk, cinsiyet ve çalışma konuları göz önünde tutulmadan, kısaca; 'özel burslu seçilmiş öğrenci' denilmesi kararlaştırılan bu insanlar, bir yıl süreli pilot program boyunca ayrıksız tüm dünya uluslarının ve ümmetlerinin her anlamda destekledikleri bu projenin sahibi Birleşmiş Milletler'in konuğu olacaklardı.

Söz konusu programın, Birleşmiş Milletler uzmanlarına

sağlayacağı yararların uzun uzun anlatıldığı davetiye mektupları, buraya kadar hiçbirimize özel ve ilginç gelmemişti. Asıl vurucu nokta, tümümüzü ikna eden kavram, kuşkusuz *normallikti!..*

"Kendi ülkelerinin konum, kültür ve alışkanlıklarına bağlantılı anlayış ve yöntemlerle *normal* standartlara yöneltilen 'özel burslu *seçilmiş* öğrenciler'e, yukarıda adı geçen programa katılmayı kabul ettikleri takdirde, program süresince *normal* kabul ettikleri hiçbir kavram, biçim ve işlevle karşılaşmayacakları bir çalışma ortamı garanti edilecektir. "

Evet, işte buydu!

Hepimizi buraya getiren büyülü söz buydu: *Normallik!* Bu pilot programa katılmayı kabul etmek, bir yıl süreyle *normal* insanların dünyalarından yalıtılmak, onların değer yargılarından, yaşam tarz ve kalitesinden uzaklaşmak özgürlüğünü bağışlayacaktı! Dahası, daima bir azınlık olarak kalacağı su götürmeyen bizim gibiler üzerinde yarattıkları şiddet, baskı ve her çeşit işkence bir yıllığına bizlere ulaşamayacaktı. Bundan daha muhteşem ne olabilirdi?

Şu olurdu:

"Birleşmiş Milletler'in 'özel burslu *seçilmiş* öğrenci' projesi başarıya ulaştığı takdirde, bu program kapsamında çalışan özel merkezlerden her kıtaya birer adet kurulması ve ana merkezin New York'taki Birleşmiş Milletler'e bağlanması öngörülmektedir. "

Hepimiz valizlerimizi hazırladık.

Çalışma programımızı kendimiz hazırladık. Günde üç saat sürecek konferanslardan ve seçmeli tartışma bölümlerinden oluşan takvimimizi tamamlamamız yalnızca iki gün sürdü. Bizler, *normallerin* bürokrasi, örgütlenme ve yönetsel kaygılar konusundaki inceliklerine oldukça yabancı sayılırız.

Günnar'ın hazırladığı formlardan posta kutularımıza bırakılan birer kopyayı doldurduk. Yüklenen verilere dayanarak oluşan sonuç, ertesi gün merkez bilgisayarda hazırdı. Birkaç tarih çakışmasının düzeltilmesi dışında hiçbir değişiklik yapılmadan, çalışma programımızı onayladık ve Faltolt'ta toplanışımızın onuncu günü, nefis bir sonyaz sabahı, çalışmaya başladık.

Herkes en iyi bildiği ve en önemli saydığı konu üzerine konuşmayı seçmişti. Çalışmalarımızı, *normal* (belki de klasik demek kulağa daha hoş gelecektir) eğitim disiplininden ayıran en belirgin özellik, daha önce hiçbir dilde, hiçbir kitaba girmemiş, belki de hiçbir zaman girmeyecek olaylar, olgular, savlar, antisavlar, buluş ve icatlar üzerine bilinen anlamda sistematik bir kaygı gütmeden yapıyor oluşumuzdu.

Her şeye ve herkese bir ad takmak, etiket yapıştırmak ve ille de genellemede bulunmak gibi bir zorunluluğu olan *normal* insanlar, bizim çalışmalarımıza, 'İnsan Kaynağı' gibi bir başlık verebilirler. Kabul etmek gerekir ki, her ne ka-

dar bizim gibi *seçkin* insanlarla çalışsalar da, Birleşmiş Milletler uzmanları da *normaldiler.*

Hiçbir not, hiçbir derece, unvan, şan, şöhret kaygısı olmadan, insanların birbirine bilgi ve deneyimlerini aktardıkları bu eğitim biçimine, ilerde bütün eğitim kurumlarının da yöneleceğinden hiç kuşkum yok. Çünkü eğitim ve öğrenimde en etkili tek yöntemin bu olduğunu, sonunda *normal* insanlar da keşfedecekler.

Konferanslarımızın bazılarından başlıklar vererek, bu 'İnsan Kaynağı' kavramına yaklaşımımızı netleştirebilirim. Böylelikle hangi sularda yüzdüğümüz de anlaşılabilir. Aslında anlaşılmak kaygısı taşıyan o *normal* insanlara özgü gen, biz 'seçilmiş özel öğrenciler'de bir mutasyon sonucu kaybolmuştur. *Normal* insanların taşıdığı başka özelliklerin de bizde eksik olduğunu, ancak bunların neler olduğunu yeri geldikçe belirtmek istediğimi hemen buraya ekleyeyim.

İşte çalışma programımızdan rasgele seçtiğim birkaç konu başlığı:

İnsan Öfkesi, İntihar Anatomisi, Var Olmak Olasılığı, Aşkta Suikast, Diktatörlerin Müzik Tutkusu, Güçsüzlerin Güç İhtirası, Kansız Cinayet Sezgisi, *Normal* Beynin İşkence Haritaları, Ahlakın Suç Egemenliği, Ait Olmak Sendromu, Suç Eyleminde Adalet Ölçütü, Sahip Olmanın Patolojisi, Vertigo, Sekizinci Boyuttan Salınımlar, Yönetmek Fobisi ve bu gibi...

Anlaşılacağı gibi, daha çok bir azınlık olarak aralarında yaşadığımız *normal* insanların davranış ritimlerini çözmeye yönelik çalışmalardı bunlar.

Konferanslar, başka bir deyişle dersler başladıktan sonra, ikisine de farklı köşelerden bağlandığım Romain ve Jeanne'la, çeşitkenar bir üçgenin açıları gibi birlikte yaşar olmuştum. Konferans salonunda yan yana oturuyor, yemekleri beraber yiyor, bazen sinema ve konserlere beraber gidiyorduk.

Bana kimi zaman kızlarıymışım, kimi zaman da 'olayların dışında kalması güvenliği için yararlı olur' mesafesinde yaklaşıyorlar, ama beni hiç ihmal etmiyorlardı.

Kendi aralarındaysa, uyumlu, sevecen bir ilişkinin yumuşak renkleriyle boyadıkları bir resmi yaşıyorlardı. İlk başlarda nedense bana iştahımı kaçırtan, sevgili 'fiske boller' deneyimlerimi engelleyen o 'çarpışmanın patlayış etkileri' kaybolmuştu sanki. Nereye savrulmuş, nasıl olmuştu bilmiyorum ama, müthiş bir dinginlik kokusu geliyordu burnuma artık. Belki de bunları, olmasını istediğim için böyle olmuşçasına algılıyordum. Sonuçta hemen her şeyi gözlerimizin merceklerine göre ayarlayan kendimiz değil miyiz?

Beri yandan da bu dinginliğin duru güzelliğinde, Jeanne'ın parmak izlerini görüyor, komşum Romain'in bunları izlemek durumunda kaldığını seziyordum. Yalnızca sezgiydi benimkisi...

Romain Gary'nin uzmanı olduğu konu, 'MIŞ GİBİ'ydi. Jeanne ise, 'Var Olmak Özgürlüğü' başlıklı bir konferans verecekti. Ben, 'Dost Seçimi Defoları'nda söz sahibiydim.

Anlaşılacağı gibi, Romain'in seçimi biraz yaramazcaydı. Bizim birbirimizden gizleyecek pek bir şeyimiz yoktu, ama gözlemci olarak aramızda bulunan Birleşmiş Milletler uzmanları *normaldiler*. Bizler nasılsa temelde birbirimize benziyorduk ve düşünce patikalarımız, davranış mantıklarımız, ama en çok düşlerimiz ve beklentilerimiz akraba olduğu için *seçilmiştik*.

Sorun birbirimize açıklayacaklarımız değildi, sorun bizim dışımızdakiler, kendilerine benzemediğimiz için bize öfkelenen, farklılığımız nedeniyle sinirlendirdiğimiz, rahatsız edip ürküttüğümüz, hatta karamsarlığa sürüklediğimiz *normallerdi*. Olabildiğince gölgede kalmamız, öne çıkmadan yaşamamız gerekirken, en önemli sırlarımızdan birini gün ışığına çıkartmak, ilk elden tehlikeyi kucaklamak anlamına geliyordu.

Romain'in umurunda değildi. Pervasızlık, tehlike, hınzırlık, matraklık onun hamurunda vardı. Ayrıca hiçbirimizin öbürünün uzmanlık alanına ve konu seçimine karışma hakkımız yoktu. Bu, kendiliğinden oluşmuş doğal bir *seçkinlik* kuralıdır.

Artık herkes öğrendi, saklamanın bir âlemi yok; en önemli korunma yöntemimiz ortaya çıktı, başımıza geleceklerin müsebbibi komşum Romain Gary'dir!

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Bizim gibilerin, *normal* insanların dünyasında çok fazla rahatsız edilmeden ve sipsivri göze batmadan yaşayabilmesi için, *normallerin* her gün oynadığı MIŞ GİBİ oyununu çok iyi kavraması bir zorunluluktur.

MutluyMUŞ GİBİ yapmak, AdilMİŞ GİBİ davranmak, DürüstMÜŞ GİBİ konuşmak, SeviyorMUŞ GİBİ bakmak, İçtenMİŞ GİBİ görünmek, HabersizMİŞ GİBİ yadsımak, GörmeMİŞ GİBİ kaçmak, Zevk alıyorMUŞ GİBİ sevişmek, İlgileniyorMUŞ GİBİ dinlemek, SorumluyMUŞ GİBİ göstermek, GerçekMİŞ GİBİ duygulanmak, TimsahMIŞ GİBİ ağlamak ve bu gibi...

Romain'in konferansı ilgiyle izlendi. Bazan iyi bir filmi yeniden seyretmek çok ilginç olabilir.

Konferans bitiminde, aramızdan bazıları MIŞ GİBİ oyununu reddettikleri için başlarına gelenleri anlatmak üzere özel bir 'Hyde Park' bölümü istediler. Oy çokluğuyla kabul edilen 'serbest atış-deneyimler bölümü' oldukça hareketli geçti. Konunun ev sahibi olarak, ilk söz Romain'indi.

Romain'in anısı oksijenle ilgiliydi. Yıllar önce bir sabah uyandığında hiç değilse oksijeni kesebileceğini düşünüp, müthiş sevinmişti. Hemen giyinip, sokağa fırlamış, o sıralar yaşadığı kentin, en işlek caddesine gidip, bir kenara dikilmişti. O yoğun trafiğin ve aceleci insan selinin ortasında bile yaptığı tehlikeli iş çabucak fark edilmiş, yaka paça yakalanmıştı. Çünkü soluk almadan, nefesini tutarak dikilmişti güpegündüz yolun kenarına. Aman Tanrım, ne cesaret!...

Aslında, soluk alıp vererek, yaşıyorMUŞ GİBİ oyunu oynayan milyarlarca insana hakaret ettiğini hemen ayrımsamışlardı tabii. Önce hastaneye yollamış, tüp oksijenle solumaya ikna etmek istemişlerdi. Ölüm tehlikesi giderilince, bu kez MIŞ GİBİ oyununu öğrenmesi için özel bir kurumda, bazı tuhaf yöntemlerle eğitmişlerdi. Başaramadıkları ortaya çıkınca, 'deli' demişlerdi ona. 'Zır' cinsinden olanı...

— Soluk almak da ciddi bir sorun. Sabahtan akşama, günde bin kez soluğumu tutmam hakaretti, insanlığa karşı işlenmiş bir suçtu. Pascal, İsa ve Soljenitsin'e karşı hakaretti. Önem sırasına dizelim: Soljenitsin, İsa ve Pascal'e karşı. İnsanlığın suratına tükürmek gibiydi, yani yazına yapılabilecek en ağır hakaretti. O sıralar komünisttim, ama onları tehlikeye atmamak için kaydımı sildim; çünkü ben bir bozguncuyum.

Romain'i alkışladık hep beraber. Müthiş bir deneyimdi bu anlattığı, hayran olmuştum, evet çok etkilenmiştim!

Madridli *seçilmiş* özel öğrenci Carmen de Cervantes söz aldı daha sonra. Simsiyah uzun saçları pırıl pırıl yanan, uzun kirpikli, olağanüstü iri gözleri dokunduğu yeri, asit dökülmüş gibi eriten, ince, alımlı, çok dişi bir kadındı Carmen. Ağzını açtığında dökülen kelimelerin sesi, salonda bıçak keskinliğinde bir sessizlik yarattı. Daha önce böyle alto, cildimi böyle hışırtılı gıdıklayan, içimde hiç kullanılmamış pervaneleri son hızla çalıştıran bir başka ses duymamıştım. Çok seksiydi! Herkes benzer bir etkilenmeye girmiş olmalı ki, sessizlik uzun sürdü.

O, buna alışkındı besbelli, kendimizi toparlamamızı bekledi sabırla. Miguel de Cervantes' in torunuydu ne de olsa.

Carmen'in anısı biraz daha groteskti. O, özel diktirdiği Nazi üniforması ve Hitler makyajıyla Madrid caddelerinde dolaşmış ve Nazi selamı vermişti. Kendisini apar topar tutuklayan polislere ve taşlayan insanlara, amacının onları, 'UnutMUŞ GİBİ' oyunu oynamanın tehlikeleriyle yüzleştirmek olduğunu asla anlatamamış, tutukevinden sonra, bir sağlık merkezine kapatılmıştı. 'Hasta' demişler ona. İspanyolca 'hasta' sözcüğü ne anlama geliyordu sahi?

Carmen'i coşkuyla alkışladık.

Solgun, ince yüzlü, şık siyah şapkasının altına gizlediği uzun saçları ve dolgun göğüsleri olmasa, tamamen erkek

giysileri içinde, oldukça efemine bir erkek görüntüsü veren, iri kemikli bir kadın söz aldı üçüncü olarak. Kararlı, donuk bir sesi vardı. Ancak zekâsının kıvraklığı ve kotardıkları anlaşılınca dikkati çekecek insanlardandı. Adı Aurore Sand'dı.

Büyük babaannesinin mezarı başında yapılan bir anma törenine çok renkli giysiler içinde, iri çiçekli dev bir şapkayla ve bol makyajlı olarak gittiği günü anlattı Aurore. Büyük babaannesinin en sevdiği şarabı kadeh kadeh dağıtmıştı önce. Chopin'in onun için yazdığı prelüdleri kaydettiği bir kaseti, bütün mezarlıkta duyulacak güçlü hoparlörlerle dalga dalga yaymıştı tüm canlı ve ölü kulaklara daha sonra. Dans etmiş, şarkı söylemiş, büyük babaannesinin cinsel anılarını anlatmıştı son olarak da.

Çoğu akraba olan, 'ölüm anma töreni'nin saygıdeğer katılımcıları, Aurore'u bir güzel kovmuşlardı mezarlıktan. Oysa sevgili büyük babaannesinin ruhunu taşıdığını ve onca yıldan sonra hâlâ karalar giyip, yas tutuyorMUŞ GİBİ oynamaya karşı olduğunu anlatamamıştı kimselere. 'Dengesiz' demişler, aralarına almamışlardı onu bir daha.

Biraz nekrofilik sayılsa da, alkışlarla karşılandı Aurore Sand.

Ben de söz aldım ve bir dostluk anısı aktardım. 'Dostluk Seçim Defoları' zaten benim uzmanlık alanımdı.

Birlikte büyüdüğümüz, yeşil gözlü bir kız arkadaşımdan söz ettim. Onu ne çok sevdiğimi, birlikte çocukluğun ve ilk gençliğin o doyumsuz saflığı ve ihaneti tanımamışlığın pür inancıyla paylaştığımız sevinçleri anlattım. Sanırım çok duygulanmıştım. Sesim titriyor, gözlerime az sonra yağacak yağmur bulutları kümeleniyordu. Böyle hallerde, kendimi toparlamak için gösterdiğim çabanın eşit kuvvetinde bir duygu depremiyle sarsılırım daima, değişen bir şey yoktu; yine öyle oldu.

İnandığımız ve paylaştığımız düşüncelere pek yakın sa-

yılmayacak bir yolun, daha rahat, kısa ve kolay gidişini seçtiği için kalbimi herkesten fazla kıran, beni herkesten fazla düş kırıklığına uğratan, hatta kuramsal inançlarına inanmamı sağlayarak biraz da aptal yerine koyan yeşil gözlü arkadaşıma dostumMUŞ GİBİ davranmayı reddedişimi anlattım. İnandıklarına veya inandığını sandığı ilkelere aykırı düşmeye herkesin hakkı vardı elbette, ama bu arada beni kullanmaya kimsenin hakkı yoktu... O çok sevgili eski dostun bile... Çok sevgili... Ah ne çok...

Bu reddedişin duygusal bedelinden söz etmeyi hiç düşünmüyordum ama dal gibi sallanıyordum. Sapsarı kesilmiş yüzümde kırmızı kan çanağına dönüşen gözlerim kararıyordu. Yeşil gözlü çocukluk arkadaşımı hâlâ çok sevdiğimi itiraf ettiğimde, konferans salonunda çıt çıkmadı. Kimse alkışlamadı beni. Onun yerine bir iç geçirme, burun çekme telaşı belirdi, tuhaf bir elektrik kokusu, yanık tadı duyuldu.

Yanlış bir örnek seçtiğimi düşünüyordum ki, omzumda bir el hissettim. El, sevgiyle sırtımı sıvazladı, saçlarımı okşadı. Ah ne iyi geldi, ne mutlandım! Başımı, elin sahibi bedenin omzuna dayadım, çok hoş bir traş losyonu kokusu duydum, kendimi toparlamam kolaydı artık. Çünkü, sevginin en güzeli, en gereksinildiğinde verilenidir.

Elin sahibi komşum Romain Gary'di. Durumu kurtarmak için kapanışı yine kendi deneyimlerinden bazılarını aktararak yaptı.

— Cezayirli bir tanıdığım var. Kırk yıldır köprü rolü oynuyor, dedi.

— Bir başkası, metroda bilet zımbalama görevlisi olarak, günde üç bin kez aynı hareketi yapıyor. Rol yapmazsanız, topluma uyamadığınız söylenir. Rol yapma alışkanlığının yıllar boyu böyle kararlı ve sürekli biçimde benimsenmesi, 'MIŞ GİBİ' oyununun ne denli ciddi ve önemli olduğunu göstermez mi?

Herkes tamamen kulak kesilmiş, dinliyordu.

— Bazan Café de la Gare'da arkadaşlarla toplanırdık. Biri muslukçu, biri muhasebeci, biri de memurdu. Aslında ne muslukçu, ne muhasebeci, ne de memurdular elbette. Büsbütün farklıydılar. Ama kimse farkında değildi, rol yaparlar, günde sekiz saat 'MIŞ GİBİ' oyunu oynarlar, böylece kimse dokunamazdı onlara. İçlerine kapanıp, orada gizli bir yaşam sürer, ancak geceleri, düşlerinde ve karabasanlarında ortaya çıkarlar...

Arkalarda oturan ince yüzlü, tel çerçeve gözlüklü, solgun bakışlı bir adam, kendini tutmadı ve alkışladı. Adamı, sahafta gördüğüm bir fotoğraftaki Herman Hesse'ye benzettim.

— Sanırım buraya yalnızca 'MIŞ GİBİ' oyununu reddeden 'seçilmiş özel insanlar'ı davet ettiler, aksi halde sayımızın yüzün üstüne çıkacağından hiç kuşkum yok! Hoşgeldiniz, hepiniz hoşgeldiniz! . .

Çılgınca alkışlandı Romain yeniden. Sanki benim başarısızlığım unutulMUŞ GİBİydi...

O gece kapım bir kısa, bir uzun ve bir kısa tıklatıldı. Gelen Romain'di. Zaman zaman çene çalmak için bana uğradığı oluyordu ama, gece yarısına yakın bir saatte ve allak bullak bir suratla ilk kez görüyordum onu. Doğrusu tedirgin, rahatsız, sanki özgüven duvarları alçalmış bir Romain Gary'le karşılaşmak şaşırtmıştı beni.

İçeri girer girmez, fısıldayarak sordu;

— Bugün derste anlattığın o yeşil gözlü kızın adı neydi?

— Esin, dedim.

— Valentine olmasın, dedi kaygılı.

— Bildiğim kadarıyla Valentine diye bir göbek adı yoktu, dedim.

— Polonya asıllı mıydı?

— Belki de öyleydi de sen bilmiyordun, dedi dalgın dalgın başını sallayarak.

— İlk âşık olduğum kız oydu. Onun için her şeyi yapardım. Bunu biliyordu ve bana ayakkabımı yedirtti.

— Ayakkabını mı?

Çok hoş bir şey anımsamış gibi keyifli bir gülümseme yayıldı yüzüne.

— Büyük aşklar yaşayabilmek için, çok acı çekilmesi gerektiği söylenmişti bana, dedi aynı dalgınlıkla.

Beni gördü, nerede olduğunu anımsadı.

— Ne yaptı, nasıl seni böyle acıttı? diye sordu.

Burnum akmadığı halde, burnumu çektim.

— Eylemler, tıpkı başlıklar gibidir, dedim. Hiçbir şeyi açıklamazlar!

Sesimdeki acı ton dilime bulaştı, ağzımın içi acıdı.

— Reddettiği toplumla her anlamda bütünleşti, değil mi?

— Uzlaştı! Çok çabuk teslim oldu, dedim kederli.

— Pastasının içinden güvercinler çıkan bir düğün töreni düşlermiş meğerse...

— Böyleleri *normal* olarak doğmuşlardır, ama kendilerinin *normal* olduklarını bilmezler, dedi aynı acıyı çok fazla tanımış, bu yüzden yassılmış bir sesle.

— Ancak gerçek bir *seçkine* rastladıklarında gerçeği görür ve her ikisinden de kaçarlar... Hepsi böyledir...

Sustuk, hiç konuşmadık.

— Yalnız, diye mırıldandı,

— Yalnız, onların da bu yüzden acı çektiklerini bilmeli

sin. Birini yitirmekten çok, hiç kimseye itiraf edemeyecekleri bu gerçekle yan yana yaşamanın ağır yüküdür acıtan.

Yeniden sustuk. Ben Esin'i düşündüm, o da Valentine'i.

— Adının Valentine olmadığına emin misin? diye yineledi, sesi iyice düşmüştü, tedirgindi.

Adlar, diye düşündüm, insan adları ne zaman önemlidir? Önemli midir aslında? Bir türlü kestiremedim. Baktım, o çoktan derin bir boşluğa dalmış düşünüyordu. Beni unutmuştu.

— Adların önemli olduğu kısacık zaman dilimleri vardır, dedi kendi kendine.

— Bu anlar çok dikkatli kullanılmalıdır. Çünkü adlar, çoğu kez gereksiz, anlamsız ve yetersizdir.

O sırada beni gördü, hatırladı yeniden. İzin isteyip, bir puro yaktı. Puronun yakıştığı ender insanlardandı.

— Beni zamanı geçmiş bir yazar olarak kaldırıp, raflar arasına sakladıklarında, yalnızca adımı değiştirdim. Sonuç berbat derecede mükemmeldi.

Sonucun kimin için berbat, kimin için mükemmel olduğunu pek anlamadım.

— Yazar olduğunu tahmin etmeliydim, dedim.

— Aslında ben bir jonglörüm. Yazarlık ikinci işimdir. Altı topu bir kerede havaya atar ve tutabilirim. Yedinci topu henüz başaramadım. Kimbilir, bir gün o sonuncu topu da...

Normal insanların tersine, bizlerin şaşırtmaya, şok yaratmaya ve beklenmedikle, bilinmediğin o metal renkli heyecanına tutkun olduğumuz göz önünde tutulursa, Romain'in ne yapmak istediği apaçık anlaşılacaktır.

— Koca Rastelli'yi izledim yıllar önce. Bir ayağıyla, dikine duran bir şişenin üstüne basıyor, yukarı doğru kıvırdığı öteki ayağıyla da iki tane halka çeviriyordu. Burnunda bir sopa vardı, sopanın ucunda bir balon, balonun üstünde de bir su bardağı. Bütün bunlar yetmezmiş gibi, tam yedi tane topu havaya savuruyordu.

Konuşurken, tedirginliğini örtecek bir ritme ulaşıyor, belki de ritmi kaybetmemek için, daha önce hiç tanık olmadığım kadar çok konuşuyordu.

— Rastelli'nin vardığı bu noktada son derece mutlu olduğunu sanıyordum. Birkaç ay geçmeden, o büyük usta ölüp gitti. Öldüğünde, sekizinci, o 'sonuncu top' u bir türlü yakalayamadığı için umudunu yitirmiş, sahnelerden çekilmişti. Onun da eksiği sonuncusu, o sekizinci toptu.

Durdu, yüzünü buruşturdu.

— 'Sonuncu top' diye bir şey yoktur! diye kestirip, attı.

İçecek bir şeyler ikram edip, onu yatıştırmak istedim. Yine de şu 'sonuncu top' konusunun, beni de tedirgin ettiğini itiraf etmeliyim. Huzursuzlandım.

Kuzeyde alkollü içkiler ancak devletin kontrol ettiği tekel dükkânlarında satıldığından ve bu dükkânların da erkenden kapatıldığını bildiğimden, ne yapacağımı şaşırdım. Neyse ki, yanımda, 'her ihtimale karşı' Türkiye'den getirdiğim büyük rakı vardı ve 'ihtimal' oluşmuştu.

— Bir sırrım var Afife, dedi rakısını yudumlarken.

Bu ikinci bardağıydı ve rakı pek de hafif bir içki sayılmaz.

Sır mı?

Bir sırrı mı var?

Bir sır!

Giz.

Gizler...

Ne albenili kelimedir bu sır! Ne dayanılmaz ve sihirli bir çekim gücü vardır, herkesi kucaklayıveren...

Sırlar yani gizler, kendi uydurduğumuz gizemlerdir aslında. Tek tek üzerinde düşünüldüğünde, gizliliği dışında pek önemi, hatta anlamı da olmayan gerçekler yumağıdır onlar. Ama adını 'SIR'layıp, saklamak üzere başımızın tavan arasına gizlediğimizde, artık gizemin albenisi, kendine güvenli gülümsemesiyle, hain-hınzır parlamaya ve bütün gücün

kendinde olduğunun bilinciyle ellerini ovuşturmaya başlamıştır bile: kovala beni, sakla beni, kork benden! Anlatmak, sergilemek, açık etmek için çatla, patla ve heyecanlan!

Sırlarda hepimize ait bir heyecan, korku, merak ve gizliliğin baştan çıkartıcı tadı vardır. Doğrusu, *normal* olmasak da, bizlerin de 'sırları ilk duyan' olmanın ayrıcalığı konusunda zayıflıklarımız olduğunu yadsıyamam.

— Nina, dedi dalgın dalgın rakısını yudumlayarak.

— Adı Nina. Eski bir dram sanatçısı.

Demek sırrı bir kadınla ilgiliydi! Kadınlar, sırların en sık rastlananı, en karmaşık olanı, bu nedenle de en hoşa gideni, en heyecanlısıdır.

— Beni öyle çok seviyor ki, beni onun kadar çok sevecek bir başka kadına rastlamama engel oluyor.

Sevginin fazlasından yakınmak, ancak *seçilmiş* öğrencilere özgü bir lükstür. Bizim gibiler için her şey tartışılabilir, sevilebilir, yerilebilir ve her şeye gülünebilir. Ama en önemlisi, her şey DÜŞLENEBİLİR!

— Beni sevmeye başladığında çok küçüktüm. Böylesine küçükken, bu kadar sevilmek, hiç iyi bir şey değil. İnsanda kötü alışkanlıklara yol açıyor. Her şeyi yaşadığını sanıyorsun. Her şeyi bildiğini sanıyor ve olanlar sana sıradanmış gibi geliyor. Gözünü daha yukarılara dikiyor, doyumsuz oluyorsun. Gözlüyor, umut ediyor, bekliyorsun. Bunu ancak kırklarıma varınca anladım.

Demek kırk yaşının üstündeydi ve aşk deneyimi çok erken başlamıştı. Yirmili yaşların başındayken otuz, hele kırk yaş nasıl berbat görünür, bilmem bilir, ya da anımsar mısınız?

— Soyunma odasının kapısında adı yazardı. Nina Borisovskaya. Ünlü aktör Ivan Mosjukin bile beğenirdi onu.

Şimdi bambaşka bir âlemde yaşıyordu ve ben bu şahane sözlü gösterinin tek konuğu olmanın ayrıcalıklı tadına varıyordum.

— Yahudi bir saatçinin kızı olarak doğdu Nina. On altısında evden kaçtı. Evlenip, boşandı, sonra yine evlenip, yine boşandı. Sonunda bana, yalnızca bana kaldı...

Bu, evlenip-boşanma faslında ayağa kalktı, biraz sinirli adımlarla yürümeye başladı odamda. Bir aşağı, bir yukarı.

— Yeşil gözlü, çok alımlı, inatçı, gururlu, güçlü bir kadın... Nina! Elinde daima bir mavi Gauloise tüter...

Onun da mı?

— Peki Jeanne, o biliyor mu, öbür kadının varlığını?

— Hemen anladı. Kadınları bilirsin, onlar çok duyarlıdır!

Gözümün içine bakarak, beni 'kadınlar'ın kıyısında bırakışı, bir yakınlık işareti miydi acaba? Alınmamaya çalıştım, ama burnumun ucu hapşırık öncesi bir karıncalanmayla sızladı. Adamakıllı alınmıştım. Hapşıramadım da...

Yine de yardım etmek isteği kabardı içimde. Romain'e ve Jeanne'a olan sevgimden, ilişkilerini kurtarmak içgüdüsünden çok, bendeki süreğen 'izcilik ruhu' ndan kaynaklanıyordu bu.

— Yapacak hiçbir şey yok! dedi ellerini havada açarak.

O anda bakışlarımda gezinen iyileşemez 'izcilik ruhu'nu yakaladı, gülümsedi.

— İnan ki yapacak bir şey yok Afife. Nina benim annemdir!

Sabaha dek uyumadık. Daha çok o konuştu, ben dinlemek sanatını 'icra' ettim.

Zordur dinlemek eylemi. Özellikle bizler gibi, yürekleri en çok kendi beğenisi ve aşkıyla yanan '*seçilmiş* öğrenciler' için fazladan zor bir sanattır.

— Böyle bir anne sevgisiyle donanınca, hayat insana daha çocukluğunun şafağında, bazı şeyler üstüne yemin ettiriyor ve bu yemini tutamıyorsun. Sonunda hiçbir şeyi umursamayan, hiçbir şeyden tat alamayan bir adam durumuna geliyorsun.

O susunca, doğal olarak kendi annemi düşündüm. Sevgisiyle ve ona her ters düşüşümde yüklediği yüksek dozlu 'suçluluk duygusu'yla, annemi düşündüm. Kendisine verdiğim o bir tek sözü bir türlü yerine getiremediğim için, yaşamımı şimdiden suçluluk çölüne dönüştüren sevgili, canım annemi.

— Benim annem, yaşadığım her anın değerini vermem, mutluluk anlarının tadını çıkartmam konusunda söz istedi benden, diye mırıldandım.

Duymadı beni.

Kendi annemi bırakıp - yoksa özlem denilen o zayıf düşürücü yoğun bulutların hücumuna uğrayacaktım -, Romain'in annesini düşündüm. Bir erkek çocukla, annesinin ilişkisi, benim annemle olan ilişkimden farklı manzaralar taşıyabilirdi. En azından yetişkinlik döneminde...

— Bir başka kadın seni kollarına alacak olsa, elin kolun bağlanıyor. Öte yandan büyük bir vicdan azabına kapılıyorsun.

Tam düşündüğüm gibi. Romain, Jeanne'ı her kucaklayışında, vicdan azabının ateşiyle, aşkın alevleri arasında yanıp, kavruluyordu demek ki... Aman Tanrım, ne korkunç bir ikilem olmalı bu! Beri yandan ne tuhaf bir duygu şöleni... Hafiften bir ensest tat olmasın içinde? Başa çıkılamayınca, kabullenilip, sonra da benimsenen...

Oysa anneler ve kızları daha çok saklı bir rekabet, gizli bir kıskançlık ve ancak kadınlara özgü ince, duyarlı, tiz

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

sesli, düşünceli ve alıngan bir aşkın suladığı o çok dalgalı okyanusta yüzerler.

Anneler ve oğullar'ın sularıysa çok farklı...

Bütün bunlar, alışılmışın dışında bir anne-baba teröründen gerçek anlamda ilk kez söz eden esmer, kara kuru çekingen bir Çek yazarı anımsattı bana.

— Daha şafakla birlikte, çok sıkı bir aşk eğitiminden geçmişsin ve öyle ki, onun izlerini hâlâ gövdende taşıyorsun. Nereye gitsen, kimi görsen, o kahrolası karşılaştırmayı yapıyorsun ister istemez. Bütün zamanını beklemekle geçiriyorsun. Oysa, sen beklediğin şeyleri, daha çok küçükken yaşamışsın...

Anlattıkça daha çok yoruluyor, yaşlanıyordu sanki. Bir yandan da tuhaf bir biçimde güzelleşiyordu.

'Böyle bir anne-oğul ilişkisi yaşamak nasıl olur?' sorusunu ister istemez düşündürten, zehirli bir tılsım vardı anlattıklarında. Yine de bütün bunların sıkıntılı bir başka yanı ve Romain için artık 'vazgeçilmez' özel bir yüzü olmalıydı.

Vazgeçilmezlik?

Vazgeçilmez olan...

Vaz-geç!..

Ah şu vazgeçilmezlik!

Onun uğruna nelere katlanır, nelerden yoksun kılar, nasıl da bunaltırız kendimizi. Tutsaklığımızın adıdır vazgeçilmezlik çoğu kez.

Doğumdan ölüme dek sürecek ve asla kazanılamayacak birinci vazgeçilmezliğin adı: zamana karşı verilen savaş olarak çıkar karşımıza. Kendimize karşı açtığımız savaşlar yanı sıra töreler, dinler ve kan bağıyla ilgili olanlar ve bütün bunların yarattığı şoklar, acılar, yalnızlıklar... en fenası keder... Çünkü vazgeçilmezin önlenemez yol arkadaşı 'zorunluluk', hiçbir mutlu duygunun yanıbaşında varolmasına şans tanımaz. 'Mecburiyet', bütün özgürlüklerin ve aşkların sonudur.

Vazgeçilmez olan nedir? Tutsaklık mı, yaşamak mı? Yoksa aşk adındaki insan mı? Sorumluluk duygusunu vazgeçilmez kılan kim aslında? Peki sorumluluk nedir? Vazgeçilmez olan mı, yoksa kendisi mi? Ağaçlar için vazgeçilmez olan yaşamak da, insan için vazgeçilmezin asıl kendisi mi?

Ve aslında hiçbir şey vazgeçilmez değildir!

Saatler ilerledi, gözkapaklarımı uyku, beynimi alkol kontrolüne aldı. Romain benim yatağıma yarı uzanmış halde, sehpadaki elmalardan birkaçını havaya atıp tutuyor, tuhaf bir ezgi mırıldanıyordu. Tanıdık, sanki yanık bir ezgiydi bu. Beni alıp, çocukluğumun sıcak, güvenli, sevecen sokaklarına davet ediyordu. Daveti reddedemedim. Kalkıp, kitaplık rafına özenle yerleştirdiğim iriyarı bir dosyaya uzandım. Dosyadaki su geçirmez zarflardan birini açtım. İçinden, çocukluğumdan beri handiyse ezbere tanıdığım o haritalardan biri göründü. Uzmanlarca onarılmış bir şaheserin aslıydı bu. Okşarcasına dokundum, parmaklarımı gezdirdim yüzyılların üzerinde.

— Artık altı topu bile rahatlıkla atıp tutamıyorum! diye haykırışa benzer bir kahkaha attı Romain.

Ben ve haritam, onun görünmezinde kalmıştık.

— Şu sonuncu top var ya Afife, hah hah ha! ...

Odada ikimizden başka kimse olmadığına ve gülen erkek sesi de Romain'e ait olduğuna göre, çın çın öten kadın kahkahası benim olmalıydı. Hiç beklemezken, ben de gülmüştüm demek ki...

Ben de gülünce, odada nedeni belirsiz kahkahalara özgü bir renk belirdi. O da gördü mü bilmem, elmaları bırakıp, eliyle boşluğu gösterdi. Hah hah ha! ...

— İçimizde en büyüğü Malraux'dur. Elindeki topları havaya atıp tutarken görürüm onu bazen. Bu işi ondan daha iyi yapan yoktur.

Malraux'nun jonglörlüğünden haberim yoktu, ilgimi çekti. Haritamı usulca masanın üzerine bıraktım.

— Onca pırıltılı başarının ortasında tasalı bir yüz, dedi elmaları pantolonda parlatarak.

— Sonuncu top hep kapının dışındadır ve Malraux'nun tüm yapıtları bu acı gerçekle dokunmuştur.

Yaman adam, diye düşündüm. Şu Romain pek yaman adam.

Benim odamın tam altında, beşinci katta kalan Carmen de Cervantes'in odasından gürültüler duyduk o sırada. Ardından tuhaf, daha çok isterik diye adlandırılabilecek kahkahalar geldi. Tuhaf olan, bu kahkahaların Carmen'in o iç gıdıklayan seksi sesine hiç benzemeyişiydi. İrkildik. Göz göze geldiğimizde, meraktan uzak bir kaygı hattı kuruldu aramızda.

Biz *seçkin* öğrenciler, bütün *normal* insanlarda bulunan, 'başkalarının özel hayatıyla ilgilenmek' genini taşımayız. Bu eksikliğimiz bir sakatlık olarak sık sık yüzümüze vurulsa da, bizler meraklarımız konusundaki farklılığımızı, doğanın bize verdiği bir armağan olarak bilmekte daima kararlı olmuşuzdur.

Bizim meraklarımız daha çok varoluşun kendisi ve düşlerle ilgilidir. Çünkü bizim gibiler, yaşananların beş aşağı, beş yukarı birbirinin ikizi olduğunu bilirler. Ama bütün düşler birbirinden farklıdır. Kimsenin rüyası, bir başkasınınkine uymaz, ayrıntılarda çok derin başkalıklar vardır ki, asıl bunlar önemlidir. Çünkü düşler, ayrıntılardan oluşur. Tıpkı insan yüzleri gibi...

Carmen'in odasından gelen seslerle ilgilenişimiz, tamamen onun adına duyduğumuz endişenin bir sonucuydu. Bazı aceleci ayak sesleri ardından, alt kat yine sessizliğe gömülünce, kulaklarımızı kapattık.

— Şu elindeki harita, oldukça eski olmalı, dedi Romain. Gururla başımı salladım. Demek görüş alanına girmiştik artık.

— Dört yüz yetmiş yıldan fazla, dedim.

— Neredeyse Kolomb'unki kadar, dedi hayretle.

— On beş yıl farkla, dedim bilgiç bilgiç.

— Yalnızca on beş mi?

Yerinden fırladı, hayranlık sesleri çıkartarak haritayı aldı, dokunmaya kıyamaz parmaklarla tutarak seyretti onu.

— Orijinal tabii... Muhteşem bir şey bu Afife! Zevkten baygınlık geçiriyordu.

— Evet, dedim. Muhittin Pirî'nin çizdiği bütün haritalar, günümüz deniz bilgilerine çok yakındır.

— Elbette elbette... Bir müzede özdeşbasımlarını gördüm ben bu haritaların... Yoksa düşlerimde miydi?

Durdu, bir şeyler anlamış gibi yüzüme baktı. Hınzırca güldü.

— Adı ne demiştin, sen bu dâhi denizcinin ba'kiim?

— Muhittin Pirî, Pirî Reis olarak bilinir.

— Pirî Reis demek...

— Amcası Kemal Reis'in Kolomb'u esir aldığı sırada, Pirî Reis'in Kolomb'un haritalarına el koyduğunu söyler kimileri, dedim sitemli bir sesle.

— Yani?

— Öyle bile olsa, Kolomb'un da Pirî'den etkilenerek çalıştığı söylenebilir...

— Söylentiler ve dedikodular *normal* insanların uzmanlık alanı, biz bu işlerin içinden çıkamayız Afife. Muhteşem olan, Pirî Reis'le Kolomb'un tanışmış olmaları bence...

Bulmacayı çözmüş yaramaz çocuk gibi baktı yüzüme, gözlerini kıstı, hayran bir gülümsemeyle,

— Ve zat-i âliyeniz Madam Pirî oluyorsunuz demek? dedi.

— Evet, dedim gururla.

— Pirî Reis'in yaşayan en yakın akrabası benim. Babamın kökleri, Pirî Reis'in amcası Kemal Reis'e uzanır.

— Sende denizci, serüvenci bir ruh olduğunu ilk tanıştığımızda anlamıştım, dedi sevinçle.

Şaşırmamış görünmeye çalıştım, ama beceremedim, yüzüme gözüme bulaştırdım. Kızardım.

— Ortaparmağından hiç çıkartmadığın o garip taşlı yüzük anlatmıştı öyküyü. Müthiş güzel, farklı bir taş, şahane işçilik, eşsiz bir renk...

— Aile yadigârıdır! diye haykırdım sevinçle. Şimdiye dek kimse beğenmemişti yüzüğümü.

— Eh olacak o kadar... diye gülümsedi. Ben de gülümsedim. Gülümseyişlerimiz havada buluştu, nedense biraz utangaç asılı kaldılar bir süre. Tuhaf bir titreşim oluştu onların asılı kaldığı yerde. Yayıldı, bana ulaştığında, içim ürperdi.

İstediğim, seçtiğim biri tarafından anlaşılmanın, doğru değerlendirilmenin ve beğenilmenin lezzeti yayıldı kanıma. 'Doğru'nun tek ölçeğinin öznel olduğunu bile bile, sevindim.

— Peki, bana hep o sevgili 'çocuk-kadın'ı, o dâhi heykeltıraşı anımsatan gözlerin? O, hüzünle, umudun olanaksızlığında buluşan bakışlarından taşan isyankâr çocuk heyecanın?

— Anne tarafından Afife Jale'yle akrabayım, diye açıkladım gururla.

— Cesur ve öncü bir sahne sanatçısı, çok hassas... incecik... kırılgan bir kadınmış büyükannem.

— Öyle olmalı, mutlaka öyledir! dedi dalgın dalgın.

— Camille'in bakışları da öyleydi...

Bana doğru eğildi, göz doktorundaymışım gibi rahatsız hissettim kendimi.

— Bu tıpkı, Claudel'le, Kolomb'un torunu olmak gibi bir şey...

— Hiç kimse bir başkasına benzemez! diye hırçınlaştım.

— Afife Pirî! dedi hayranlıkla.

— Afife Pirî, diye yineledim.

— Denizlerin serüvenci ruhuyla, sahne ışıklarının asi ve

cesur kızının torunu... Anlamalıydım... Çoktan anlamalıydım...

Göz göze geldik, bakışlarımız kenetlendi, bütün bedenim ateşlenmeye başladı...

— Bana onları daha iyi anlat, bildiklerini aktar, aktar ki, seni daha iyi bileyim Afife. Afife Pirî...

Büyülenmiş gibi kilitlenmişti bakışlarım. Ağzımı açtım, ama o sırada kapı çalındı. Gece yarısını geçeli yıllar olmuştu, endişeli bakıştık.

İlk toparlanan Romain'di. Beni dürttü.

— Kim o?

— Ah, çok üzgünüm Madam Pirî, benim Dr. Günnar. Kapıyı açar mısınız lütfen?

Günnar'ın sosyolojide profesörlük derecesi vardı ama, kendini ilk kez doktor olarak tanıtıyordu, hem de sabaha karşı bir zamanda...

— Mösyö Kacew'i odasında bulamadım, acaba sizinle mi diye merak etmiştim de...

Endişenin yerini şaşkınlık aldı.

— Ben buradayım Dr. Günnar, hiç meraklanmayınız! diye neşeli bir sesle seslendi Romain.

Kapıyı açtığımda, ilkin Günnar'ın paniğe çalan telaşlı gözleriyle, sonra mavisi eksi otuz beşte sabitleşmiş, tek boyutlu bakışıyla Vigdis'le karşılaştım. Elinde bir tepsi, tepside de bir bardak su ve bir tabak vardı. Tabakta iki tane pembe hap.

— Hayrola Dr. Günnar, bağırsak enfeksiyonu geçirdiğimi nasıl da öğrendiniz? diye pis pis sırıttı Romain. Sonra bana döndü,

— Hep annemin suçu, taze salatalık ve meyve yemem konusunda öyle iyi yetiştirdi ki beni, şimdi taze meyvesiz ve bağırsak sorunsuz yaşayamaz oldum. Hah hah hah!...

Günnar'ın yüzü, hiç beklemediği bir anda, sıcak, vıcık vıcık bir şeye eli dokunmuş, ama bunu belli etmemeye çalışır gibi çarpıldı.

— Çok şakacısınız Mösyö Kacew, ben yalnızca uykunuzun kaçtığını düşünüp, uyku ilacı getirmiştim size, dedi yapmacık bir sesle.

— Uykum, ah evet benim uykum... Doğru ya başka kimin olabilir ki? Anlıyorum, ne incelik... Çok hoşsunuz Dr. Günnar. Girsenize, bu saatte, böyle incelik gösterip, gelmişsiniz de, neden içeri buyurmuyorsunuz? Buyrun buyrun.

Vigdis'in o bütün *normal* insanlara özgü, işini, yaşamı ve kendini sevmeyen, buna karşılık değişime, farklılığa ve öncülüğe en ufak kredi vermeyen bakışlarına uyku tülleri çekerek odama girişi, gerçekten yürekler acısıydı. Hep olduğu gibi, 'o yalnızca görevini yapıyor'du elbette.

Elinde tuttuğu tepsiyi Romain'e uzattı. Yoksa bir android miydi bu kadın?

Bir an kararsız kalan Romain, hemen toparlanıp, hayranı olduğum o alaycı edasıyla pembe haplardan birini aldı, havaya fırlattı, ağzını açıp, uçan bir leblebiyi avlamak oyunundaki gibi tam altında bekledi. Pembe hap havada uçtu, sonra gelip avcının ağzına kondu.

— Hiç zahmet etmeyin, suya gerek yok, dedi neşeyle yutkunurken.

Günnar muzaffer bir gülüşün yüzüne yayılmasına izin verdi. Sonra başını bana çevirdi. Ne yani, ikinci pembe hap benim mi?

— Dünyada olmaz, benim uykum falan kaçmadı ki... Hem sonra, uyku ilacı içmeye nasıl zorlarsınız insanı, burası insan hakları konusunda dünyanın jandarması sayılan Kuzey Avrupa değil mi? Ben yalnızca Romain Gary ile, şey yani Mösyö Kacew'le sohbet ediyordum...

— Lütfen Madam Pirî, sizin iyiliğiniz için!

Sesinde her şeyi bilen ve sonunda nasılsa kendi isteğinin kabul göreceğine inanan bir kesinlik vardı.

— Haydi dostum, uykunun kaçtığını yadsımak niye? Dr. Günnar'ın bilgi alanına girmek, buz pistinde patensiz kaymaya benzer, için şu ilacı canım...

Hayretle Romain'e baktım. Bu onun sesiydi. Delirdi mi acaba? Mavi gözlerinde tanıdık bütün ışıklar sönmüştü, kör bir duvara çarptım. Kimse kendi isteğimle uzanıp, o saçma pembe hapı almaya ikna edemezdi beni, ancak Romain'in yabancılaşan bakışları ve sesindeki ikiyüzlülük çok inciticiydi. En fenası incinmektir; çok acıtır, katılır kalırsınız. İncindim. Zehir içmek istercesine, öfkeyle yuttum uğursuz pembeyi.

Günnar o eski, bildik, uygar, yumuşak, dost bakışlarını giyiniverdi çabucak. Kendi dediğini kabul ettirerek doyanların tutkulu ateşiyle parlıyordu gözleri. Yüzündeki kuzeyli maskenin altına saklanmış o korkutucu Çinliyi görür gibi oldum yeniden.

'*Seçilmiş* özel öğrenci' olarak bu kuzey ülkesine geldiğimden beri unuttuğum o tiksinme duygusunun zevksiz tadı ve çürümüş organik kokusu geri geldi yeniden. Daha berbatı, bunların bende yarattığı öfkeydi.

Göz göze gelmemek için gözlerime kesin emir verdiğimden habersiz, ısrarla bana bakan Romain, odamdan çıkmak konusunda biraz kararsız kalan Günnar ve Vigdis'i yumuşak hareketlerle ama kesinlikle sürükleyerek dışarı çıkartırken, keyifli keyifli esniyordu.

— Şu sizin ünlü besteciniz, büyük Grieg beni çok etki-

lemiştir Dr. Günnar. Yaşadığı ev, buraya çok yakınmış ve bir müzeye dönüştürülmüş yanılmıyorsam? Oraya toplu bir gezi yapsak diyorum, aaaauuuff, ah pardon, nasıl da uyku bastırdı birden...

— Olabilir, niçin olmasın Mösyö Kacew. Hemen organize edilebilir...

— İyi geceler Madam Pirî, düşleri bol bir uyku dilerim...

İyi ki gittiler de, kafasına bir şeyler atmadan yalnız kalabildim, diye düşündüm. İhanetin, hem de yakınımdan, sevdiğimden gelen ihanetin yakıcı bıçağı derimi yüzüyordu. Aaahh! Saçmalıyorum ben, ihanet zaten insanın yakınından, güvendiğinden gelir yalnızca. Hem neden o adam benim yakınım, sevdiğim falan oluyormuş bakalım? Yalnızca komşum o benim. Hem zaten tutkun olduğu, baskın karakterli bir annesi ve çok hoş bir kız arkadaşı var onun!

Sabaha kadar uyuyamadım. Onlar giderken sabah oluyordu.

İlk işim Jeanne'ın odasına gitmek oldu. Telaşla kapısını çaldım. Kapıyı açtığında, saçının daha uzun olduğu sağ yüzünü gösterdi bana. Uykusuz ve keyifsizdi, yine de alımlıydı. Çok hoştu.

— Dün gece, doğrusu biraz önce tuhaf bir şey oldu Jeanne. Romain'le ben...

— Mösyö Kacew'in uykusu kaçmış ve sizin odanıza gelmiş sanırım, diye sözümü kesti Jeanne. Sesinde kişiliğinin izlerinden eser yoktu. Boş, bomboş bir sesti.

Hoppala!... Ne oluyor bunlara böyle? Toptan çıldırdılar galiba...

— Biz de şimdi bu konuyu tartışıyorduk Madam Tuula'yla.

Günnar ve Vigdis, sabahın köründe Tuula'nın, yani Jeanne'ın odasına çöreklenmişlerdi. İçeri girdim.

Vigdis'in elinde bu kez A4 boyutunda beyaz bir bloknot vardı. Spiral, kareli ve birinci hamur kâğıttan. Geldiğim ilk günden beri bu ülkenin kâğıtlarına hayran olmaktan kendimi alamıyordum. Ben onulmaz bir kırtasiye hastasıyımdır.

Defterde, henüz tam olarak sökemediğim ama Almanca ve İngilizceye akrabalıkları nedeniyle çok da yabancılık çekmediğim kendi anadillerinde bazı notlar alınmıştı:

1) Gir mer oppgave,

2) Ta mer tid!

Daha çok 'oppgave' ver ve daha çok zaman al, demek isteniyordu, ama 'oppgave'nin anlamını bilmiyordum. Üçüncü satırı okumama fırsat kalmadan, defteri ters çevirerek saklayan Vigdis'in soğuk bakışlarına çarptım.

— Biliyorsunuz sevgili madamlar, dedi Günnar. Sesini yumuşatmaya ve tatlandırmaya özel çaba göstererek.

Normal insanlar'ın dünyasında, '*normal* erkekler', kadınlar ve çocuklarla konuşurken seslerini ya böyle yumuşatıp tatlandırırlar, ya da acı katarak sertleştirirler. Çünkü, '*normal* erkekler'in, kadınlar ve çocuklarla kendi doğal sesleriyle konuşma alışkanlığı ve eğitimi yoktur.

Bunlar hiç yabancım değildi ve beni şaşırtmıyordu. Ama '*seçkin* özel öğrenciler' için özellikle tasarlanmış böylesi umut verici bir projenin başına, ortasına veya sonuna getirilen bir sosyoloji profesörünün bu kadar *normal* oluşu çok rahatsız ediciydi doğrusu.

— Biliyorsunuz madamlar, Mösyö Romain Kacew, ciddi bir depresyon geçirmekte ve kendini ünlü yazar Romain

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Gary sanmaktadır. Geçtiğimiz haftalar boyunca sevimli bir şaka, şık bir espri olarak baktığımız bu durum, son günlerde ciddi bir sorun boyutuna ulaşmış bulunuyor, ne yazık ki... Hatta sevgili madamlar, sözünü ettiğim bu sorun, yaşatmak için kesinlikle hiçbir fedakârlıktan kaçınmayacağımız özel programımızı tehdit eder görünmeye başlamıştır.

Bu bir karabasan olmalıydı. Bunca bürokratik, bunca *normal* bir konuşmanın, böyle *seçkin* bir ortamda var olabilmesinin başka ne açıklaması olabilirdi ki?

— Bu nedenle siz Madam Tuula ve Madam Pirî, onun en yakın ilişki içinde bulunduğu iki 'özel öğrenci' olarak, bize yardım etmek nezaketi göstereceksiniz...

Çok uykum vardı, artık dayanacak gücüm de tükenmişti. Bayılırcasına sızdım.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

GELİŞME

"Yaşlılıkta öğrenilenler aslında daha önce unutulanlardır. "

Romain Gary

BELONGS TO
KAKTOS TEAM

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Kendime geldiğimde revirdeydim. Temizlik beyazı çarşaflarda sere serpe yatıyordum. Beyaz renkten sonra ilk algıladığım, şakaklarımda gezinen karıncalarla, beynimde davul çalan zombilerdi.

Yanımdaki yatakta mavi-siyah pırıl pırıl saçları kısacık kesilmiş, iri siyah gözleri zehir gibi parlayan genç bir kadın yatıyordu. Teni insanı rahatsız edecek cinsten şeffaf beyazdı. İri dudakları yeni boyanmışçasına kan kırmızısıydı. İnsan, değil küçük bir hastanede, evindeki yatağında bile makyajlı yatamaz, diye bilirdim ben.

Tuhaf, tehlikeli, ürpertici bir mıknatısa yakalanmış gibi, yapışıp kalmıştı gözlerim revirdeki komşuma. O da beni seyrediyordu ilgiyle. Yalın, hep söylendiği gibi dikkati çekecek denli masum ifadem ve isyanın hüzünle buluştuğu söylenen gözlerimle, onun tamamen tersi bir görüntüm olmalıydı. Evet, o benim, ben onun tam karşıtıydık ve bu nedenle biraz şaşkın, ama meraklı bakışıyorduk.

— Adım Brooks, Los Angeleslıyım, diye fısıldadı.

Sesi buz gibiydi ama itici değildi. Carmen de Cervantes'in o sıcak, kalın, seksi sesinin soğuk renklerle boyanmış bir resmiydi bu. Çünkü Los Angeleslı Brooks'un yabanıl, soğuk ve tehlikeli havası, aynı zamanda seksi sayılabilirdi de.

— Babam Arjantinlidir. Şili'de müzisyen olarak çalışırken, Pinochet'ye piyano dersleri vermiş...

— Pinochet piyano çalabilir mi? hayretle bağırdım ve

yattığım yerden doğruldum. O zaman başımın şiddetli ağrısını fark ettim, inleyerek, yeniden yattım.

— Şişşşt, yavaş konuş!

Sustum.

— Bütün diktatörler müzikle dost olmaya çalışırlar ama, müzik onları reddeder, diye fısıldadı buz gibi.

— Zaten, Pinochet de suçu babama yükleyip, kovmuş onu. Diktatörler, asla yanlış yapmaz ve eleştiri kabul etmezler!

— Ah Madam Brooks, hâlâ ilacınızı içmemişsiniz, hani bize yardımcı olacaktınız?

Vigdis'e aynı yumurta ikizi denli benzeyen bir hemşire ciddi ve anlamsız yüzüyle tepemizde bitmişti. Yepyeni ve hiç kullanılmamış beyazlığındaki önlüğünün cebinde, bilgisayar yazıcısının harfleriyle adı yazılıydı: Astrid.

— Benim annem Kaliforniyalı nemfoman bir ressamdı Hemşire Astrid. Sizce doyumsuzluk bir suç mudur?

— Bırakın sorgulamayı Madam Brooks, haydi ilacınızı için!

— Dindar biri misiniz Hemşire Astrid?

— İlacınız Madam Brooks!

— O halde, doyumsuzluğun günah olup olmadığını yanıtlayın...

— Uslu uslu ilacınızı içmezseniz! ...

— Ben *seçilmiş* özel bir öğrenciyim ve bu nedenle herhangi bir eylemi uslu uslu yapmayı reddediyorum!

— *Seçkinlerin* de bunalımları vardır Madam Brooks. İçin ilacınızı ve rahatlayın.

— Rahatlamak mı? Beni rahatlatacak tek şey tepemden çekilmeniz, o fazla *normal* varlığınızı ortadan kaldırmanızdır! Şimdi, derhal, hemen!

— Peki, tamam. Bu kadar öfkelenmeniz doğru değil. İlacınızı içerseniz, varlığımla sizi rahatsız etmeyeceğime söz vereceğim.

Çabucak içti pembe hapı Amerikalı. Astrid geldiği gibi, ansızın kayboldu.

Yalnız kaldığımızda gururla fısıldadım:

— Benim ilaç falan içmeye hiç niyetim yok Brooks...

Yüzüme baktı, kıpkırmızı dudaklarını 'vah vah' edasıyla büzdü,

— Zavallı masum çocuk, görüntün kadar da safsın demek... Seninkisi zaten kolunda!

Gözlerime inanamadım. Koluma, baş aşağı asılmış, tombul bir şişeye bağlı, incecik bir hortum takılıydı ve şişedeki pembe sıvı lıkır lıkır damarıma boşalıyordu. Yeniden bayıldım.

— Bütün faşistlerin etobur olduğunu söylerdi babam. Sahi sen hiç vejetaryen bir faşist gördün mü?

Brooks'la kırk sekiz saattir aynı odayı paylaştığımı hesaplamıştım. Çok konuşkan, kendi deyişiyle; "*normal* insanlar gibi korkak ve ikiyüzlü varolamayacağı için gizlemeden yaşayan mutlu bir teşhirci"ydi. Hem bu nedenle, hem de anlattıklarından ötürü, onun gerçekten bir 'seçilmiş özel öğrenci' mi, yoksa bir ajan mı olduğuna karar verememiştim henüz. Dehayla delilik arasındaki incecik çizgiyi görenler bilirler...

— Yahudiydi babam. Adı Pablo. Sünnet olmak istemeyen tek Yahudi olduğunu söylerdi. Yarım kalma korkusu diye bir şey olmalı... Hiçbir Yom Kippur'da oruç tutmazdı.

Anlatırken, yatağının içinde bağdaş kuruyor, elleriyle

sık sık ayaklarını okşuyordu. Ufak tefek bedeninin sonlarına; ellerine ve ayaklarına bakınca, yüzünü gördüğümdekine benzer bir ürperti geçirdim. Bembeyaz, küçücük el ve ayaklarının tırnakları çok uzundu ve iç bayıltan bir kan kırmızısı tonda boyanmıştı.

— Annem, babamın tersine dışa dönük, saldırgan ve vahşiydi. Adı Alison. Onun gençliğinde öncü resmin sapkınlık sayılan hareketlerine, 'happening'lere katılırmış. Büyük, boş yeraltı mekânlarında, tuhaf akustik ve Art Deco araba lastikler arasında, üçgen bir yüzme havuzu, koleksiyoncular, cafe-sosyetesi tipler, müzisyenler, öğrenciler, sanatçılar... Erkekleri çok severmiş. Çok sık sevgili değiştirirmiş, onun uğruna genç bir şair intihar etmiş. Ne 'femme fatale' ama hımmm... Hah ha, ne hoş! ... Eyvah, çok bağırdım. Astrid fırtınası kopmasın?

Sıkılmıyordum da.

— Pablo çok yoksulmuş, Alison çok varsıl. Banal ve kitsch geliyor kulağa. Alison'ın serveti annesinden, yani anneannemden kaynaklanıyor. Müthişmiş anneannem. Onu hiç görmedim. Tanımak isterdim.

Acaba anneannesi onu tanımak ister miydi?

— Alison'ın düşleri çok önemliydi. Düşleri onu yönetirdi. Ben bebekken bile düşlerini anlatırdı. Ateş ve deniz fırtınalarıydı egemen konu. Ateşin içinde eriyen iradeyle, fırtınayı durdurmaya çalışan insan elleri, ayakları... Hep bunları resmederdi, ama kimse figürleri göremezdi. Çünkü annem figüratif değildi. Ona gerçeküstücü demek de yeterli sayılmaz. Bence, grotesk sanat yaratıcılarındandı. Grotesk Art!... Sana onun iki resmini gösteririm daha sonra.

Konuşurken hiç yorulmaması beni etkiliyordu.

— Bir keresinde düşünde ince, uzun, esmer bir adam görmüş. Simsiyah bir atın üzerinde, çırılçıplak, dörtnala gidiyormuş. Cinsel organı inanılmayacak denli iriymiş. Ali-

son her şeyi anlamış o anda. Evleneceği erkek buymuş. Adam eğilip, onu da atına almış, birlikte koşturmuşlar siyah atı... Uzun uzun sevişmişler at sırtında. Yangınlardan geçmişler ve bir çölde durmuşlar. Çöl, kum yerine erkeklerden oluşmuşmuş. Bütün erkekler çıplakmış ve Alison'ı çağırıyormuş. İlk kez tek erkekle yetinebileceğini duyumsamış Alison ve içi sızlayarak atı dürtmüş. Dolu dizgin sürdürmüşler yolculuklarını. Bir gökkuşağının altına gelmişler daha sonra. Gökkuşağı bükülüp bacak arasına girmiş Alison'ın, karnı ağrımış, kasıkları zonklamış uzun uzun. Bir kızı olacağını anlamış. Aniden atlarıyla birlikte şahane bir transatlantiğe binmişler. Herkes çok şık giysiler içinde, mutlu yudumlarla şampanya içiyormuş, ama bizimkiler çırılçıplak ve sürekli sevişiyorlarmış. Şampanyanın köpüğü pembe, rengi kırmızı, tadı acıymış. Yine de bütün öbür insanlar hoşnutmuş. Birden fırtına patlamış, gemi batmış, herkes boğulmuş. Kara at, Alison'la esmer adamı kurtarmak istemiş, çok debelenmiş, ama denizdeki dev dalgalara karşı koyamamış. Ölürlerken, gökyüzünde gökkuşağı varmış. Alison, bir deniz kazasında öleceklerini ve kızlarının yalnız kalacağını anlamış...

Anlattığı bütün düşler böyle yorucuydu.

— Çok önemli bir sergi açılışı varmış o günlerde, New York'taki Galeri Apollon'da. Hiç umursamamış, her şeyi bırakıp Şili'ye gitmiş; rüyasındaki esmer erkeği aramaya. Onu bulduğunda, sokakta keman çalıyormuş Pablo. Hemen konuya girmiş, 'sen düşümdeki adamsın' diyerek, erkeklik organını yoklamış. Gerçekten de tıpatıp uyuyormuş ölçüleri. Şaşkınlık ve yoksulluk içindeki sokak kemancısını alıp, Amerika'ya getirmiş. Ertesi yıl ben doğmuşum. Tanıyan herkesi hayretler içinde bırakarak sekiz yıl tekeşli yaşamış annem. Onlar bir deniz kazasında öldüklerinde, ben yedi, annem kırk beş, babam otuz sekiz yaşındaydı...

Bir iki kez öksürdü, boğazını temizledi. Yeniden, çok

severek defalarca izlediği bir filmi anlatıyormuş ifadesini takındı.

— Pablo, Alison'a âşıktı. Ona tapardı. Alison ise, bu ilişkinin düşlerin yüce Tanrısı tarafından emredildiği ve kutsal olduğuna inanıyor, boyun eğiyordu. Tek inancı, rüyalar Tanrıçasıydı onun ...

Sesi ancak duyulur halde, ekledi,

— Babam, anneme âşıktı... Annemse yalnızca düşlere ve kendine...

Anlattığı hiçbir şey sıradan değildi ve artık iyi biliyordum ki, tersi onun ölümü olurdu.

Buz renkli sesine döndü çabucak,

— Anneannemin babası da Hispanik kan taşıyormuş ve müzisyenmiş. Fransız, Viking ve İspanyol melezliğim içinde en baskını, Latin yanımdır, anlamışsındır herhalde. Ama pek çok Kaliforniya özelliği de taşırım...

— O da mı ressamdı?

İlk kez soru sorduğumu görünce, ilk kez gülümsedi. Ürpertici bir gülüştü bu. Kısacık, simsiyah saçlarının çırılçıplak bıraktığı küçük yüzünde, bembeyaz tenine siyah uçlu bir bıçakla kazınmış çok iri gözlerinin altında, kıpkırmızı bir yarık açıldı sanki. Etkileyiciydi.

— Anneannem bir yazardı, ben onun soyadını taşıyorum.

— Soyadın ne Brooks?

— Nin, diye fısıldadı.

— Sakın Hemşire Astrid'e söyleme bunu, çok kızıyor ve pembe haplardan veriyor!

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Ertesi gün 'iyi'leştiğime karar verilip, altı yüz seksen iki numaralı odama dönmeme kimse karşı çıkmadığında, revir arkadaşım Brooks Nin'e veda ettim.

Artık onun ajan ve/ya *normal* olduğu kuşkusu yüreğimden silinmiş, içim ferahlamıştı. Çünkü görevi gereği olsa bile, Brooks'un anlattıklarını düşlemeye herhangi *normal* birinin gücü yetmezdi.

Odamda Çin alfabesiyle yazılmış bir not buldum. Sıvahilice, Fince, Türkçe, İngilizce, Fransızca ve Almanca okuyabilirdim ama, Çince'ye pek merak sarmamıştım henüz. Nedense Romain'in Çince'yi de bildiğine dair bir duygu belirdi içimde. Aslında üç gün öncesi yaptıklarını affetmiş değildim, ama bir yandan da onu görmek için dayanılmaz bir istek duyuyordum tam midemin üstünde. Hemen odasına koştum. Yoktu.

Çaldığım ikinci kapı Jeanne'ınkiydi.

— Bonjour Jeanne, ça va?

— Oh ça va bien Afife, geçmiş olsun.

Aynı anda ellerini havada 'hoşçakal' diye sallayarak, saatini gösteriyor, parmaklarıyla 'beş' yapıyordu.

Beş dakika sonra, kuzey kışına hazırlık yapan sonyaz ayazında, Fantolt'un arka bahçesinde buluştuk. Elimdeki Çince notu gösterdim önce.

— Bu Romain'in Çince el yazısı, dedi Jeanne. Kuzey soğuğunda titrerken bile zarafetini koruyor, şahane serinkanlılığıyla beni mutlu ediyordu.

— Sakin olmanı ve meraklanmamanı istiyor...

Sevgiyle gülümsedi,

— Herkesin Çince bildiğini sanır o, dedi birini çok iyi tanıyanlara özgü bir tavırla.

— Nerede şimdi?

— Onu gözetim altında tutuyorlar!

— Efendim? Ne dedin?

— Onu götürdüler.

Tokat yemiş gibi sallandım. Kan basıncım düştü.

— İlk fark eden Romain'di.

— Neyi? Neler oluyor burada Jeanne?

— Odalarımıza dinleme cihazı koymuşlar, her şeyi kontrol ediyorlar...

— Aman Tanrım! dedim soğuktan titreyerek.

— Vigdis'in çarşaf değiştirme odası, ilkin oradan kuşkulanmış.

— Romain mi?

Başka kim olabilirdi? Saçmaladım işte.

— Dolaplardan kuşkulanmış önce, gizlice girip, dolaplardaki çarşaf kayıt defterlerini karıştırmış.

— Ne zaman yapmış bütün bunları?

— Gelişimizin ilk haftasında.

— Peki, ne bulmuş?

— Korkunç şeyler... Bir kere bize anlatılanların tümü gerçekdışı. Tek gerçek, bunun bir uluslararası proje oluşu.

— Yani? ...

— İşte anlamışsındır... yani... .

Anlamıyordum işte! Şeytan çarpsın ki, tek bir şey anlamıyordum!

— Ah Sevgili Afife, nasıl söyleyeyim sana bilmem ki? Şeyyy, burası bir klinik ve bizi deli sanıyorlar.

— Deli mi? Olamaz, artık bu kadar da sığ olamazlar!

Çok öfkelenmiştim. Kan beynime sıçradı.

— Buradan bir an önce kurtulmamız şart Afife. Düşün-

memiz, üzerine yoğunlaşmamız gereken tek şey bu. Sakın öfkeye harcama enerjini. Durum, sandığımızdan da ciddi: bizi *normalleştirmeye* çalışıyorlar!

— *Normalleşmek* mi?..

— Üstelik bu kez işi iyice ciddiye almışlar, tüm uluslar örgütlenerek ortak çalışıyorlar...

— Ama neden? Neden, neden?..

— Ah sevgili Afife, diye yumuşacık gülümsedi Jeanne.

— Sendeki bu saflık, her ne kadar çok sevimli ve özenilir olsa da, dozuyla bazan bizi şaşırtıyor. Açıklıkla ifade edebilirim ki, aramızda seni bu nedenle seven ve sonsuz hoşgörü gösteren tek kişi Romain'dir.

Saflık, biz *seçilmiş* özel öğrenciler arasında bile her zaman bir övgü anlamı yüklenmez.

— Senin içimizdeki en genç, deneyimsiz ve idealist *seçilmiş* öğrenci oluşun, gösterdiğin saflık konusunda Romain'i yatıştıran en önemli etken oldu.

Derin bir şükran duygusu doldu içime, bütün olumsuz anılar uçup gitti.

— Nerede tutuyorlar onu?

— Günnar, kendininkine bitişik odada kontrol ediyor onu.

— Dr. Günnar bu denli ileri gitti mi?

Yine çok şaşkın bakmış olmalıyım ki, gülümsedi Jeanne.

— Benim ruhunu taşıdığım kadını yargılayan piskopos Cauchon'la, engizisyon görevlisi Lemâitre nasıl insanlarsa ve benim ruhumu diri diri yakan ateşin alevi ne denli kalleşse, Dr. Günnar ve öbürleri de öyleler... Tek farkı, bu kez uluslararası bir örgüt gücündeler ve hep birlikte ellerine düştük! ...

Sesi çok yaşlı, yorgun geldi kulağıma.

— Soykırım gibi mi yani?

— Aynen öyle, dedi.

İnsanın kendi başına asla gelmeyecek sandığı felaketlere, uzaktan üzülmenin zararsız ve güvenli yolları arasında yürürken burun buruna geldiği baş belası bir durum, ilkin gerçekdışı bir etki yaratıyor.

"Yok canım, bana olmaz böyle şeyler... başka insanlar varken... bunu hak edecek ne yaptım ki... kötü bir rüya olmalı... "

Oysa yalnızca şok tansiyonunu düşürmek için insan beyninin armağanı bir 'hazırlık dönemi' olmalı bu.

— Bizden nefret ediyorlar, diye geveledim, şokun etkisiyle.

— Ne yaptık biz onlara? Zaten sayısı çok az, tehlikesiz ve zararsız insanlarız. Savaşa, ayrımcılığa, diktatörlüğe, faşizme, tembelliğe karşıyız. Elimiz silah tutmaz, yüreğimiz yufkadır, disipline gelemeyiz, kan görmeye dayanamaz, en önemlisi, aşka ve dostluğa inanır, şiir okuruz...

Sesim ağlamaklı bir renge boyanmıştı, susarsam boyalar akacaktı, susmadım.

— Ve bu yüzden, onlar gibi güvenceli bir yaşamın düzenli parmaklıklarına tutunarak, akrep ve yelkovanın devinimlerini üzüntüyle kovalayarak, ya da katalog, rehber ve broşür indeksleri arasında uçup gidişini izlemiyoruz zamanın...

Konuştukça durumumuzun ciddiyetini kavrıyor ve paniğe kapılıyordum. Beri yandan da konuşmak cesaret veriyor, duygularımdan kaçmamı sağlıyordu.

— Hangimizin emeklilik maaşı, yaşam sigortası, ya da çizgili pijaması oldu, söyler misin? İçimizde hangimiz büyüdüğünde asker, polis, bankacı olmak üzere ulusal marşlar ve oyuncak tüfeklerle eğitilen nurtopu evlatlar yetiştirdi?

Hangimizin anlatacak askerlik, yatılı okul, zifaf gecesi anısı olmuştur? Hangimiz mutluluğunu gizler, mutsuzluktan, sonyaz mevsiminden korkar? Dahası hangimiz intihara öcü gibi bakıyor?

Uzanıp, uzun, siyah saçlarımı okşadı Jeanne. O zaman hem ne kadar üşüdüğümü, hem de kendimi ne kadar çaresiz hissettiğimi ayrımsadım. Jeanne'ın eli yüzyılların acısını tanıyan bir şefkat dağıttı saçlarımdan bedenime. Sahi, onun ruhunu taşıdığı kadını yargılayan engizisyon mahkemesi, heretiklikle mi suçlamıştı onları?

— Savaşta pasif, özgürlük, öncülük ve özgünlükte aktifiz. Yaşama ve ölüme saygı duyuyoruz. İşte sevgili çocuğum, bu nedenlerle biz çok tehlikeliyiz!..

Sesinde ermişlere özgü bir bilgelik ve yatıştırıcılık vardı. O güne dek hiç ermiş sesi duymamıştım.

Normalleştirilmekten kurtulursam, yaşayacağım ilk Otuz Mayıs Ermiş Jeanne d'Arc Yortusu'nda kulağıma bir kırmızı karanfil takacağıma söz verdim kendime. Acaba o vakte, bahara çıkabilecek miydim? Yoksa baharda herkes gibi *normal* biri, *normal* bir Afife Pirî mi olacaktım? Ah Tanrım, Tanrım sen esirge beni... bizleri...

BELONGS TO
KAKTOS TEAM

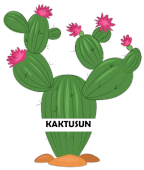
ASIL GELİŞME

"Münih hayvanat bahçesinden bir kurt kaçmış ve yaşlı bir kadın tarafından bulunmuştu. Polisler geldiğinde yaşlı bayan, kurdun başını okşamakta, kurt da onun elini yalamaktaymış. Hiçbir şeyden emin olamıyorum, ama belki de kurtlar iyiye doğru evrimleşmekteler. Yaşlı bayanlar da öyle. Belki de yaşlı bayan kaçıktı. Bir şeyler bulanlar genellikle kaçıklardır."

Emile Ajar

BELONGS TO
KAKTOS TEAM

Ahşap güzeldir.

Doğal, kaba, işlenmemiş haliyle, kocaman, kaba saba, yarı hayvan bir yaratığın zavallı, beceriksiz, iyi niyetli çaresizliğindeki kütüklerin, boynu bükük yakılmayı beklerken, yontulup, usta ve zevkli ellerin kullandığı makinalarda işlenerek, rafine, şık ve soylu biçimlerde ahşap malzemeye dönüşme serüveni, oldukça duygusaldır. Çünkü, işlenmemiş ham güzellik eksiktir ve acıma duygusu yaratabilir.

Oda kapılarımız ahşaptı. Hatta topuz kapı kolları bile ahşaptı. Damarlı beyaz çam ağacı, İskandinav titizliğiyle işlenmiş, koyu renk şeffaf cilayla parlatılmıştı. Kapılarımız öyle güzeldi ki, dokunmak ve ahşabın o doğaya yakın tenini okşamadan geçmek kaçınılmaz oluyordu benim için. Odama her giriş çıkışta uzun uzun kapımı okşuyor, ahşabın güneşten, topraktan ve sudan topladığı enerjiyi bedenime aktarmak istercesine sarılıp, kucaklıyordum onu.

Ahşap sevmeyen birinin Kuzey'de, mutsuz bir plastik nostaljiği olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu ancak buraya geldikten sonra anladım. Neyse ki ben... ben ahşap severim.

Topuz kapı kollarına bir şey sıkıştırmak, hemen hemen olanaksızdır. Ama son zamanlarda biri olanaksızı zorluyor ve her sabah bulmam için, kapının ahşap koluna kâğıtlar sıkıştırıyordu. Bunlar, nefis soğan kâğıdına, dağılmaz siyah mürekkeple yazılmış şiirlerdi. El yazısını tanımıyordum,

zaten buna el yazısından çok, usta bir hattatın kaligrafisi demek daha doğru olacaktı.

Rilke ve Baudelaire şiirleri.

Doğrusu bu gizli şiir düşkünlüğünde bir espri, bir hınzırlık aramak boşunaydı. Çünkü, ciddi ve düzenli bir uğraş içinde olduğunu hissettiğim sabah şiirleri ulağım, çok sistematik çalışıyordu ve asla iz bırakmıyordu. İlk aklıma gelen ad, Günnar'dı. Onun tedavi (!) yollarından, beyin yıkama yöntemlerinden biri olmalı diye düşündüm. İyi ama neden Rilke ve Baudelaire?

Neşeli, canlı ve her bunalımdan sonra her şeye yeniden başlayacak denli acı-hafızası henüz gelişmemiş birisiydim. Genç olmanın bir armağanı veya bir felaketiydi bu.

Daha önce neden Rilke ve Baudelaire şiirine ilgi göstermediğimi düşündürtecek kadar güzel şiirlerdi bunlar. Okudukça yeniden okumak gereksinmesi yaratan, açıldıkça içinden çıkacakları merak ettirecek katmanlı dizelerdi. Fakat yüreğimde bıraktığı lezzet acıydı. Başım ağrıyor, yüreğim sıkışıyor, içim daha önce tanımadığım keder duygusuyla doluyordu. Hüznün ve incinmenin ritmini daha güzel yakalamak artık olanaksız görünüyordu. Bu ikisi kimseye bu konuda pek şans bırakmamışlardı.

Bir insana düzenli şiir yollamak, özel bir anlatım biçimidir. Kendi şiirlerini, ya da başkasınınkileri özene bezene yazıp, sabahın köründe kimseye yakalanmadan, bir kadının kahvaltısına yetiştirmekse, artık çok özel amaçlı bir mesajdır. İyi ama, neden 'Les Fleurs du Mal' ve 'Die Sonette an Orpheus' seçilmişti?

Doğrusu sabahın erken vaktinde taze bir çiçek, sıcak bir çörek, neşeli bir şarkı notası beni bu kederli şiirlerden daha çok yüreklendirebilirdi. Şiirin saati sabah değildir! Bu şiirlerin tam saatiyse alacakaranlıktı.

Üst üste beş sabah pusuya yatıp, gizli şiir ulağını yaka-

lamak istedim; beceremedim. Kimse kimdi ama, işini çok iyi biliyordu.

Sonunda şiirlerin kaynağını merak etmekten cayıp, şiirleri merak etmeye koyuldum. Neşeli, hayat dolu insanların pek çoğu gibi, hüzne ve korkuya gizlice sevdalı olduğumu ayrımsamaya başladım.

Şiirleri iki dosyada biriktirirken, nedenini hiç bilmediğim gizemli bir bencillikle susmayı seçmiştim.

"Şiirin tek tutkusu güzeldir ve amacı kendisidir."

"Ruhun parçalanıp, çözülüşünün bir tasviri..."

"En yetkin erkek güzellik tipi, şeytanın tipidir."

Bu şiirleri kapıma bir kadın mı bırakıyordu yoksa?..

Banyolarımızda küvet yoktu, ama Brooks günlüğü on sekiz krona kiralıyordu. Seçtiği küvet, aslan ayaklı, krem renkli, başucu sabun vesaire için düz, ayakucu yuvarlak kesimli, ellilerden kalma bir modeldi.

Sulandırılmış domates salçasını özenle vücuduna sürüyor, o güzel, bembeyaz göğüslerini, dolgun kalçalarını kan kırmızısına boyuyordu. Küvet genellikle boştu, onu yalnızca dekoratif olarak kullanıyordu. Otomatik Asahi-Pentax'ıyla 'self-nude'larını çekiyordu. Kendi tanımlamasıyla, dudaklarını fotoğraflıyordu.

Bu fotoğrafları odasının kapısında sergiliyordu.

Sekiz yüz on numaralı odanın kapısına, o katta yaşamadığı halde haftada iki üç kez uğramayı alışkanlık edinenle-

rin sayısı giderek arttıkça, Brooks'un çıplaklık dozu ve yeni fotoğraf sergileme sıklığı da artıyordu.

Bana sırrını açmıştı;

— Kodak filmi, salçayı gerçek kan etkisiyle sonuçlandırır!

Brooks'un fotoğraflarındaki pornografik temanın ana objesi dudaklardı. Daha çok vaginal dudaklar.

Saplantılar bütün insanlar için benzer tutkusal anlamlar yüklense de, bizim gibi '*seçilmiş* özel öğrenciler'le *normal* insanlar, saplantıların zorlanacak sınırları konusunda ayrılırlar. Bizim sınırlarımız yoktur!

Yemek yerken elden getirilen bir not, Brooks'un o akşam beni odasında beklediğini söylüyordu:

Afife Pirî,
Bu akşam, 8:10'da odamda bekliyorum. Önemlidir.
B. Nin.

Daha önce el yazısını görmediğim için, zaten kuşkulanma şansım yoktu. Belirtilen saatte, sekiz yüz on numaralı odanın önünde dikildim. Kapıya asılmış yeni fotoğrafları seyrettim bir süre. Kanlar içinde boş bir küvet içinde yatan, küçük, bembeyaz, çırılçıplak kadının gözlerindeki tutkuyu hemen gördüm ve ister istemez gülümsedim.

İçerden usul usul konuşma sesleri geldiğini duydum o sıra. Sakın Günnar, Vigdis ve pembe haplar...

Geç kalmıştım, kapı açıldı, kıpkırmızı boyanmış iri dudaklarıyla, yırtık yırtık gülümseyen Brooks belirdi karşımda.

— Fotoğraflarımdaki grotesk üslup, annemden bulaşmış bir aile geleneği, dedi.

Beni kolumdan tutup, odasına sürüklerken fısıldadı:

— Grotesk sanat en iyi protesto biçimidir. İğrençliği, şiddeti, sefilliği olduğu gibi yansıtır; fazlasıyla, bütün şiddetiyle!

Dilini çıkartıp, bir yılan gibi titretti zevkle. Hiç bu kadar uzun bir dil görmemiştim, şaşırdım.

— Buradakilerin tümünü tanıdığını sanıyorum.

Carmen de Cervantes, Aurore Sand ve daha önce gördüğüm, ama tanışmadığım bir Hintli, kırmızı seramik kadehlerde bir şeyler yudumluyorlardı.

— Parveen, benim çok sevdiğim bir dostumdur. Kendisi Ziya-ül Hak'ın katilidir ve çok iyi sebzeli cury pişirir, diyerek gururla tanıttı Brooks.

Esmer teni pırıl pırıl yanan genç adam zıpkın gibi ayağa fırladı, seramik kadehini sehpaya bıraktı, elimi hiç tanımadığım tarzda bir zarafetle tutup, kutsarcasına sıktı. Kapkara gözleri, sonsuz enerji kaynaklı dev fenerler gibi, gözlerime değdi, gözbebeklerimi deldi, gönül gözüme kadar girdi.

— Parveen Nehru, dedi yoğun Hintli aksanıyla. Doğrusu, adının anadilindeki telaffuzuna alışık değildi kulaklarım.

— Ben Afife Pirî, dedim gururla.

— Tıpkı anlattıkları gibisiniz Madam. Yeni bir filiz kadar taze ve diri, görkemli bir ağaç kadar mağrur ve dik.

— Parveen bir vejetaryendir, diye ekledi sinsi sinsi gülerek Brooks.

— O bir uçak kazası değil miydi? diye merakla sordum.

Herkes güldü. Mahçup oldum. Parveen Nehru eliyle işaret edip, onları susturdu.

— Ziya-ül Hak öldükten sonra günlerce kafamın içinde aynı soruyla kıvrandım. 'Onu ben mi öldürdüm? ' diye kendimi yedim durdum. Acaba o öldüğü sırada ben neredeydim ve ne yapıyordum?...

Daldı gitti. Dimdik sırtı, trans halde bakışlarıyla beni ürkütmüyor değildi ama, yine de bir katilden çok, ölümcül düşleri ve düşünceleriyle her gün yeniden intihar eden birisi izlenimi veriyordu.

— Ondan kurtulmayı o kadar çok istiyordum, onsuz bir dünyayı öyle şiddetle istiyordum ki, bu işi benden başkasının yapma olasılığını çoktan ortadan kaldırmıştım böylelikle... Beynim gönüllü olarak o tarih ve saatte nerede olduğumu, ne yaptığımı perdeliyor şimdi...

Ellerini dua eder gibi kaldırdı,

— Çok araştırdım, sordum, soruşturdum, ama yanıtı kimse veremedi. Yaşantımda koskoca bir yirmi dört saat kayıp, bulamıyorum... Özel dedektif tuttum, araştırttım... Yok, yok, yok...

Brooks ve Carmen her şeyi anlamış gibi oturuyorlar, zaman zaman başlarını sallıyorlardı. Aurore, sanki hiç dinlemiyor, yumuşak hareketlerle elindeki kadehi okşuyordu. Benimse dilim tutulmuştu. Elime tutuşturdukları porselen kadehteki şampanyamı unutmuştum bile.

— Sizce Afife, sizce insan çok istediği şeyleri ille de bilinçli olarak, uyanık ve ayıkken, sonra fiziki...

Ellerini uzattı,

— Elleriyle mi gerçekleştirir? ...

Ellerime baktım, tertemizdi. Her şeyi anladım. Hiç düşünemeyeceğim kadar çok cinayet işlemiştim ben... Dehşetle büyüyen gözlerim, kendimi daima Raskolnikov'a neden çok yakın hissettiğimi görmeme yaradı.

Odadaki öbürleri, anlayışlı ve dost bakışlarla bana bakıyor, 'alışmamı' bekliyorlardı. Sanırım, bu beklenenden uzun sürecekti. İnsan *normal* olmasa da, düşündüğü ka-

dar masum, içten ve dürüst olmadığını öğrendiğinde, bunu kabullenmesi ve hazmetmesi çok zaman alıyor!

— Katil, içimizde uyur, dedi Carmen.

— Ve bizler, onu uyandırmaya bayılırız, diye ekledi Brooks şeytanca bakışları alev alev yanarak.

— Sen kimleri öldürdün Afife? Sesinde, 'sen kime âşıksın?' sorusunun tatlı, baygın kokuları buharlanıyordu Parveen'in.

— Cinayet! Cinayetten söz ediyorsunuz! diye bağırdım.

Gülümsediler. Anlayışlı, sevecen ve tanıdık gülümsediler. Saldırgan olmayan, aşağılayıcı ve yargılayıcı yetersizlikten uzak, kalben temiz duygularla gülümsediler. Ah *seçkin* olmanın yüce ayrıcalığı!..

— Onların cinayetlerinde kan akar. Bizim cinayetlerimiz kansızdır. Onlar, kesici, yakıcı, patlayıcı aletlerle öldürürler. Biz öldürücü aletlere el sürmeyiz, dedi zevkle Parveen.

— Biz yalnız düşünceler ve düşlerle...

— Sonuçta biz de cinayet işliyoruz ama!.. diye isyan ettim.

Yine gülümsediler.

— Katil içimizde uyur, diye yineledi Carmen.

Galiba şaşırmayı bırakmanın zamanı gelmişti.

— Çok iyi olur, dedi Carmen.

— Böylece senin bir ajan olmadığına inanmamız daha kolay olur.

— Ajan mı? Ben mi? Güleyim bari, hah haa! ...

Onlar gülmediler.

— Sen Romain'e şükret, dedi Brooks.

— O seni sürekli savunmasaydı, çoktan dışlanmıştın aramızdan, diye ilk kez söze karıştı Aurore Sand.

— Bütün kanıtlar karşındaydı, yanındaysa bir tek Romain Gary.

— Düşünsene bir, dedi Brooks

— İçimizde gerçek adını kabul ettiren tek 'seçilmiş özel öğrenci' sensin.

Doğruydu bu. İdareci ve Birleşmiş Milletler görevlilerinden hiçbiri onların gerçek kimliklerini kabul etmiyordu. Jeanne d'Arc'a, Tuula diyorladı. Nin, Sand, Nehru, de Cervantes ve Gary soyadları tamamen yadsınıyordu. Ve benim tanışmadığım daha seksen *seçilmiş* öğrenci vardı Fantolt' ta...

— Senden başka hiçbirimiz gerçekten taşıdığı *seçkin* adıyla çağrılmıyor burada!

— En genç, deneyimsiz, saf olanınız ben olabilirim ama, kesinlikle ajan değilim!.. diye inledim.

— Bunu biliyoruz artık, dedi Parveen Nehru.

— Küçük çaplı bir araştırma yaptı Romain.

— Benim hakkımda araştırma mı yaptınız?

— Yalnızca Romain Gary'nin kişisel sempatisi ve garantisi yetmedi, dedi Brooks bilgiç bilgiç.

— Sonuç olumlu çıktı. Türkiye'de Afife Jale adında bir kadının yaşadığını, sahneye çıkan ilk Müslüman kadın olduğunu öğrendik. Gerçi, bir Kadriye Hanım meselesi ve onun ilk olduğu söylentisi var ama... Afife Jale'nin fotoğraflarındaki gözler, gözlerdeki bakışlar... O bakışlar hepimize tanıdık geldi... dedi Aurore Sand.

— Pirî Reis'e gelince, diye atıldı Carmen de Cervantes,

— Senin büyük deden, Süveyş'te Osmanlı Donanma Kaptanı olduğu yıl, benim büyük dedem Alcala de Henares'de doğdu. Bu yaş farkına karşılık, Miguel'in Cezayir'de uzun süre Osmanlılar'ın elinde tutsak olduğunu, hatta gemiyle İstanbul'a getirilirken, yolda salıverildiğini biliyoruz. Büyük dedelerimizin karşılaştığını da öğrendik.

Bunu bilmiyordum, sevinçli bir çığlık attım.

— Cervantes'le Pirî Reis mi?

'Evet' anlamına başını salladı.

— Yalnızca bunları araştırmadık. Daha neler neler öğrendik, bir bilsen, diye güldü Brooks Nin.

— Pinochet'nin işkence sırasında insanların ağzına canlı fareler atmasını Ziya-ül Hak'tan öğrendiğini de biliyoruz.

Ne çok şey biliyorlardı Tanrım. Yoksa o artık *normal* olmayışımın *seçkin* pırıltısını yitiriyor muydum? Tıpkı *normal* insanlar gibi duyduklarıma şaşırır hale gelmiştim.

— Hakkındaki belgeleri, bilgileri toplamak da yetmedi, dedi Aurore.

— Anlattıkların doğruydu da, bütün bunlar niçin içimizde bir tek senin gerçek adının kabul gördüğünü hâlâ açıklamıyordu.

Bekledim. Bilen ben değildim.

— Bunu çözen Parveen'di, dedi Brooks. Elinde, nereden bulmuşsa, pırıl pırıl yanan bir ustura, gözleri zevkten kamaşmış, usturanın sivri ucunu okşuyordu.

— Nasıl?

— Benim için çok basitti, dedi Parveen acımsı bir gülümsemeyle,

— Ben bir Hintliyim.

— Yani?

— Beyaz Hıristiyanlar, kendi modern ve uygar dünyalarının bilim ve sanat bahçesine 'Üçüncü Dünya'lı dehaları kabul etmezler. Daha da ilginci, onları görmezden gelme alışkanlığı genetik bir olgu haline dönüşmüştür artık. Yani, kendilerinden olmayanı tanımaz ve bilmezler. Kısacası, onlar ne Afife Jale'yi, ne de Muhiddin Pirî'yi tanıyorlar. Adlarını bile duymamışlar. Bu yüzden de...

Gücüme gitti, alındım.

— Ama Nehru'yu tanıyorlar, diye isyan ettim.

Simsiyah gözleri sevgiyle ışıldadı Parveen'in.

— Bu apayrı bir konu Afife. Kendi tarihleri ve çıkarları söz konusu olunca durum değişir. Adın Atatürk olsaydı...

— Ama benim adım Afife Pirî! dedim.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Suların yönü değiştiğinden beri ilk kez görüşecektik. Özel kontrolden çıkmış, odasına dönmüştü. Hemen gidip, onu bulmak, onu görmek, onunla konuşmak isteği içimi yakıp kavurdu saatlerce, ama gururum baskın geldi.

Jeanne gelip, onun beni odasında beklediğini haber verince, yüreğim yerinden fırladı ve avcuma kondu. Ciddi olmaya çalıştım. Suratımı astım. Halbuki çok sevinmiştim.

— Seni görmek istiyor Afife. Biraz zayıflamış, yorgun, ama ille seni istiyor.

Kapısını bir kısa, iki uzun, bir kısa tıklattığımda öyle heyecanlıydım ki, kendi halimden utandım.

— Afife! Sevgili çocuğum, gelsene...

Solgundu, biraz yaşlanmıştı sanki, ama keyifliydi. Onu yeniden görmenin beni böyle çok sevindirip, heyecanlandırması biraz garip gelse de, sorgulayacak vaktim yoktu. Sustum ve yaşadım.

— Otursana. Rahat konuşabiliriz, dinleme aygıtını meşgul edecek bir formül buldum, onlar bizi duyamazlar.

— Romain, kurtulacak mıyız?

Oysa bambaşka şeyler söylemek istiyordum. Nerden bulmuştum bu *normal* kadınlara özgü korunma kokulu, zavallı ses tonunu?

— Elbette kurtulacağız, ama önemli olan *normalleşmeden* kurtulmamız... Yine de sakın endişelenme. Senin üzülmeni istemiyorum, sakın Afife...

— Bizi mutlaka kendilerine benzetmek istiyorlar, değil mi? diye inledim çaresiz.

— Bizden kurtulmalarının en uygar yolu bu çünkü. Düşünsene, başka çareleri var mı?

— Neden bizi olduğumuz gibi kabul etmiyorlar sanki?

— Korkuyorlar Afife, bizden korkuyorlar.

Kapı çalındı; bir kısa, bir uzun. Göz göze geldik.

— Bu bir dost, diye fısıldadı Romain.

Doğrusu canım sıkıldı. Ben onu bir dostla bile paylaşmak istemiyordum. Günlerdir görüşmüyorduk, onu özlemiştim. Hem...

Sarışın, uzun boylu, sağlıklı, gencecik bedeni dimdik salınan, zarif bir adam belirdi kapıda. Çok yakışıklıydı. Evet, çok yakışıklıydı. Cildi, üzerinde pembelerin oynaştığı şeffaf berraklığında, bebek teninin saf albenisiyle, özenle traş olmuş erkek yanağının ertesi gün bozulacak pürüzsüzlüğünün etkileyiciliğindeydi. Kalın, düz ve gür kaşlarının altında lacivert gözleri inanılmaz bir yumuşaklıkla bakıyor, sanki bu denli yakışıklı olduğu için bütün dünyadan özür diliyordu. Sarının çekingen uçuk tonlarıyla başlayan yumuşak dalgalı, uzun saçları, ensesinde at kuyruğu yaparak topladığı uçlarına doğru, bu çekingenliğinden sıyrılıp, bal rengine doğru tatlı tatlı koyulaşıyordu. İri çene kemikleri bunca yumuşak hat arasında gözü rahatsız etmiyordu bile. Kalın, enli dudakları seksi bir yükseklikle yukarıya doğru açılıyor ve açık vişne tonunda bir lezzet duygusu yaratıyordu. Uzun, çok düzgün kesimli, nefis bir burun bu güzel yüzün son çizgisini de kusursuzca tamamlıyordu. Bakmaya doyamadan, büyülenmiş gibi kaldım yüzünde ama fazla direnemedim; gözlerim bu güzellikten kamaştı!

— İyi akşamlar, dedi yumuşacık. Sesinde yoğun bir yerli aksanı vardı.

— Anders bizim yerli dostumuzdur, dedi Romain. Uza-

nıp, Anders'in omuzunu hafifçe pat patladı. Demek Romain'in yerli dostları da vardı.

— Bu güzel, genç hanım, Afife Pirî.

— Sizden öyle çok söz ediyorlar ki Madam, tanışmaya can atıyordum.

İnce, uzun parmakları arasına aldığı elimi sımsıkı sıktı. Parmakları inanılmaz uzunlukta, tırnakları, kalemle çizilmiş kusursuz iri ve dar dikdörtgenlerin o ince parmakların ucuna yerleştirilmesiyle oluşan tablonun mükemmel çekiciliğindeydi. Güzel ve bakımlı tırnaklı erkekler beni çok etkiler!

— Anders müzisyendir Afife. Müthiş bir kompozitör. Fırsat bulup, dinlemelisin eserlerini.

Beyaz, bol kesimli, keten gömleğinin içinde alev alev yanan genç ve sağlıklı bedeninden odaya yayılan albeni ve cinsellik kokusu burnumu sızlattı, içim titredi, ürperdim. Uzun bacaklarını sımsıkı saran blue jean pantolon, sert kaslı kalçalarını olanca erkeksiliğiyle gözler önüne seriyordu. Yakışıklılığın, estetiğin ve albeninin bir arada uyuştuğu bir başka erkek tanımamıştım daha önce.

— O bir Grieg'dir, diye gururla ekledi Romain.

— Edvard Grieg gibi mi?.. diye haykırdım.

Bende insanların adlarını ve soyadlarını bir arada öğrenmek ve kullanmak merakı vardır. Bunu bir hobi olduğu kadar, adların simgelediği kişiliklere duyulan saygı olarak da görmek olası tabii. Kimse Madam Curie'nin adının Marie olduğunu önemsemez. Puccini'nin, Giacomo; Magellan'ın, Fernand; Goethe'nin, Johann Wolfgang; Robespierre'in, Maximillien; Tagore'un, Rabindranat; Nedim'in, Ahmet; Greco'nun, Domenikos Theotokopulus; Pascal'ın, Blaise; Dadaloğlu'nun, Veli; Rimski-Korsakov'un, Nikolai; Descartes'ın, René; Seyrani'nin, Mehmet; Lévi-Strauss'un, Claude; Nehru'nun, Çri Jawaharlal; Nijinski'nin, Vaslav; Nesimi'nin, İmadettin; Fitnat Hanım'ın, Zübeyde; Rilke'nin,

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Rainer Maria; Gutenberg'in, Johannes; Baudelaire'in, Charles Pierre; Şeyh Gâlip'in, Mehmet Esat; Debussy'nin, Claude Achille; Kaygusuz Abdal'ın, Gaybi; Frei'ın, Günter; Bertan'ın, Günsu ve Grieg'inkinin Edvard olduğunu...

Ama ben önemserim!

Yalnızca, adlar konusundaki özenimi öne çıkartmak istemiştim, Romain bunu anlamadı. Herkesin bildiği bir gerçeği ne demeye sevinçle haykırdığıma akıl erdiremeyen bir bakış fırlattı.

Bakışlar pek çok sözden daha önemlidir. Her bakışın bir anlamı, anlamların sözden derin, eylemden geniş etkileri vardır. Bazı bakışlar öyle gönendirir, öyle mutlandırır ki, her şeyin eskidiği ve unutulduğu bir sayfada yalnızca o bakışın sevinci anımsanır. Kimi bakışlarsa çok sivri köşelidir, batar, incitir, kanatır, yarası iyileşse de acısı unutulmaz.

Romain'in bakışı beni incitti, bütün kapılarımı kapattım, içime döndüm.

— İki hafta önce ortaya attığım gezi projesi onaylandı, yarın toplu olarak Grieg'in müze-evine gidiyoruz arkadaşlar. Bu hepimiz için önemli bir gezi olacak.

— Harika! Çoktandır büyükbabamın evini ziyaret etmemiştim, dedi Anders.

Böyle kritik bir dönemde, toplu turistik gezi yapmanın önemini hiç anlamamıştım. Sormadım.

— Sizleri özellikle tanıştırmak isteyişimin nedeni, yarınki gezide gözünüzü açık tutmanız ve olabilecek herhangi bir ters durumda, asla sert tepki vermemenizi söylemek içindi. Özellikle ikinizin, içimizdeki en genç erkekle, en genç kadın oluşunuzu göz önüne alarak...

Sesinde daha önce annesini anlatırken yakaladığım huzursuz eden eski bir burukluğu saklama paniği vardı, yoksa ben mi öyle olsun istedim?

Beri yandan da, Romain'in odasında onunla yalnız kal-

mamı engellediği için Anders'e artık pek bozulmadığımı sezinliyordum. Biraz içim sızladı.

'Bir kadının mutlaka iki sevgilisi olmalı' tezine delilik diye bakanlar geldi aklıma o anda. Mantıklı, sevecen, güvenilir bir erkeğin sakin, huzurlu, dost sıcaklığındaki sularında dinlenen kadın beyninin keyifli doyumunu düşledim.

Duygulu, coşkulu, sorumsuz ve çılgın bir başka erkeğin, serseri, heyecanlı, sürpriz dolu dalgalı denizinde ter içinde boğuşmanın serüven lezzetiyle ölüp ölüp dirilen dişi ruhun doyumunu düşledim sonra da.

Bu ikisi aynı erkekte asla yaşanamaz!

Ve bu ikisine de gereksinen kadını düşündüm keyifle. Saçlarımı okşadım usul usul... Yüzümde beliren yumuşak gülümsemenin aydınlattığı pırıltı iki erkeğin bakışlarını mıknatıs gibi üzerime çekmiş olmalı. Hayranlıkla bana baktılar.

'Bir kadının iki sevgilisi olması' bir gereksinmedir, demek için ağzımı açtım, ama henüz konuşmama fırsat kalmadan, daha sonraları pek çok kez duyacağımız o korkunç gürültüyle yerimizden fırladık. Kesinlikle söyleyebilirim ki, korkunç bir sesti. Tanıdık hiçbir sese benzemiyordu. Ses hafızamı yoklayınca, ağır bir şeyin, çok yüksekten beton zemine düşmesinin yaratacağı tok ve sert bir ses etkisine benzediğini söyleyebilirim.

Korkumuzu belli eden bakışlarımızı birbirimize çevirdik. En çabuk toparlanan Romain'di.

— İşler iyice karışıyor, diye yorgun fısıldadı.

İki ateş arasında kalmıştım.

Anders'in genç güzelliğininin, alev alev yanan erkek albenisine kapılmamak olanaksızdı. Ne o güne kadar, ne de o günden sonra kadınlar üzerinde ilk görüşte böylesi bir şok yaratan, bunca yakışıklı bir erkeğe hiç rastlamadım. Anders Grieg muhteşem bir genç adamdı ve onu gördükten sonra insanın ('kadın insanın' demek belki daha doğru olacak?) dengelerinde küçük ya da büyük bir sarsıntı kaçınılmaz görünüyordu.

Beri yandan da, Romain'in güçlü kişiliğinin, parlak zekâsının ve 'beni algılayabiliyor'unun tılsımlı sanısına kapılmıştım. Romain esrarengizdi ve gizeminin anahtarını asla kimselere vermeyecek insanlardandı. Romain'e olan ilgim, bir çeşit tutsaklık duygusu yaratıyordu bende. Bir mecburiyet!

Evet, *seçkin* öğrenciler arasında bile böylesi bir erkeğe rastlamak hiç de sık yaşanan bir şans değildi ve bu nedenle onun albenisine kapılmak bir çeşit mecburiyetti. Peki ya Anders? O ne olacaktı?

Bahaneler kendilerini hazırlarlar. Bir kere, Romain benimle bir kadın olduğum için hiç ilgilenmemiş, beni daha çok küçük bir kız çocuğu ya da cinsiyetsiz bir arkadaş olarak görmüştü. Ayrıca onun Jeanne'la çıktığını düşünüyordum. Bütün bunların üstünde, Romain Gary yalnızca ve yalnızca Nina Borisovskaya'ya aitti!

Aitti?

Aitti mi dedim? Yani ait olmak, sahip olmak benim kav-

ram hazineme girdi mi? Ne zaman oldu bu? Yoksa bunlar, burada, yüzyıllardır engizisyonun, ateşin, çarmıhın, kanın, barutun başaramadığını başarıp, bizi *normal leştirdiler* mi?

Oldu mu bu?

Oldum mu ben?

Oldum mu?

Normalleştim mi?

Normal miyim artık?

Artık?

Artık *normal* miyim?

Tanrım benim aklımı koru! ...

Normallerden...

— O kadar da değil, dedi koluma dokunarak. Nefesi nane kokuyordu. Güzel bir pipo tütünü sinmişti sakallarına. Tütünün adını çıkartamadım.

İki katlı, konforlu otobüsün içinde filanca sayıda 'deli' – çok özür dilerim, dilim sürçtü, artık 'Seçilmiş Özel Öğrenci' derken, kafamda ciddi bir kavram sorunu oluştuğunu ayrımsıyorum – Edvard Grieg'in müze-evini ziyarete gidiyorduk.

Anders önde Aurore'la, Brooks Parveen'le, Romain Jeanne'la, Carmen tanışmadığım siyah, salkım saçak saçlı genç bir adamla oturuyordu. Benim yanıma da sakallı, orta yaşın son sınırlarında, nefesi nane, giysileri hoş bir pipo tütünü kokan, dramatik bakışları hiç eskimemiş bir adam düşmüştü. İlk izlenim olarak, artık pek rastlanmayan eski model bir 'beyefendi' olduğu söylenebilirdi.

Adamın adı resmen Edmond'tu, ama gerçekte o bir Cyrano'ydu. Artık bilinen nedenlerle, onun Rostand ve Bergerac soyundan olduğuna bizden başka inanan yoktu. Ne burnu anlatıldığı gibi haşmetliydi, ne de belinde uyurken bile çıkartmadığı söylenen kılıcı vardı. Ama bilenler, yüzünü görür görmez, sesini duyar duymaz onun bir Cyrano olduğunu hemen anlıyorlardı. Kibar ve gönül alıcı bir

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

akıcılıkla konuşuyor, heyecanlı ve ateşli pırıltılarla insanın tam gözbebeğini yakalıyordu.

— Molière'in bir dâhi olduğunu sananlar, Cyrano'nun derinliklerine inemeyecek kadar tembel olanlardır. Promosyon, gösteriş, kulis, marka, şatafat, şaklabanlık ve kolaycılık... Dünyanın merkezindeki gerçek ateşi söndürmek ve yerine aptal bir ateş resmi koymak isteyenler işte bunlardır.

Konuşurken burnumun dibine giriyor, ama yine de bana soluk alacak alan bırakmaya özen gösteriyordu.

— Bizi de kendilerine benzetmeye çalışırlar, daima, hep istemişlerdir bunu. Fakat çok değerli Matmazel, asla başaramayacaklar! İleri gideceklerdir, çok ileri... Ama o kadar da değil!

Eliyle başını işaret ediyordu.

— Çünkü sevgili Matmazel, hayal güçleri çok kısıtlıdır onların. Düşlerin bile 'ayağı yere basan'ını ararlar, hah hah hah!..

Sesinde incecik bir kırgınlık, yüzyıllık dargınlık ve her türlü neme açık bir alınganlık vardı.

— Deha! Dehayla daima ilgilenmişimdir, dedim.

Aslında bu geziye katılmak için çok gönüllü olduğum söylenemezdi. Belki de hem Anders'i, hem de Romain'i bir arada görebilmek dürtüsüydü beni o otobüse bindiren, belki de bir çeşit gerilim filmine dönüşen yaşantımızın farklı bir ortamda yumuşayacağı beklentisi...

— Deha!.. Pöh!.. Yoksa siz, yaratıların altına atılan bütün imzaların yaratıcılarına ait olduğunu sanan saflardan mısınız Matmazel?

— Tarihçiler, eleştirmenler, politikacılar, krallar ve saray sanatçıları... Bu adamlar nerede nesnel olabilmişlerdir ki, şu Allahın cezasını yağdırdığı, haksızlık suyuyla suladığı dünyada yaratıcılık sıkıntısından söz edenler bulunabiliyor? Bilmem anlatabildim mi sevgili hanımefendiciğim?

Bir şey anlamamıştım ama etkilenmiştim. Sesi gürlemiş,

yoğunlaşmış, bir tokat gibi çarpmıştı yüzüme; hani şu uyarıcı, insanı kendine getirmek için atılan 'tıbbî tokat'lardan...

— Ben bir dâhi sayılmam Matmazel. Böylesini söylemek abartılmış olurdu. Ah hayır, sandığınız gibi alçakgönüllülük de değil sözlerimi yönlendiren rüzgârın adı. Yetenekli, sabırlı, yürekli, görmüş geçirmiş ve iyi bir eğitim almış biriyim, ama bir dâhi değilim.

Sesinden, söylediklerini kabullenmenin kararlı tonunu bir parça düşüren bir keder çalındı kulağıma.

— Fakat dehanın kokusunu mutlaka alırım. Bu yüzden sahtekâr, kısır, kaz kafalı, kabız, keten helva suratlı heriflere müthiş bozulurum. Ve onlara hiç acımam!..

Küfürbaz denemezdi. Öfkesini ifade ederken seçtiği sözcükler baharatlı bir koku bırakıyordu havada. Acısı bol...

— Dâhi olmadığı için üzülen Salieri, aptal ve yeteneksiz de değildi. Size bir sır vereyim mi mahzun bakışlı Matmazel; her yetenekli, yaratıcı, her zeki ve hırslı insanın içinde mutlaka bir Salieri yaşamaktadır!

Mösyö de Bergerac bu son sözlerinde öyle heyecanlanmış, öyle uçmuştu ki, ben de onun coşkusuna katılmaktan kurtulamamıştım. Hem kurtulmak isteyen kim?

Uzanıp, elimi tuttu, zarif bir hareketle dudaklarına götürdü. O zaman anladım ki, bir beyefendinin hası, elinizi öpüşünden anlaşılır.

— Bir de kadınlar var sevgili Matmazel! Kadınlar... Onlar Tanrının kendisini affettirmek için yarattığı, dehasının en önemli kanıtı, en büyük şaheseridir.

Kızmaktan caydım. Bir beyefendiye kızılmaz, onunla olsa olsa aynı fikri paylaşmayabilirsiniz.

— Çok hata işlemiştir, çok yanlış yapmıştır. Ama en çok, erkeğin yüreğine eksik tarttığı incelik ve anlayışın ayıbıdır onu rahatsız eden. İşte küçük hanımefendiciğim, işte bu ayıbını örtmek için o şahane canlıyı yaratmıştır...

Gülerek baktım ona. Alındı.

— Sizi temin ederim, söylediklerim doğrudur Matmazel!

Ona inanmamak olası mıydı?

— Burada, bu nitelikli, olağanüstü 'seçilmiş özel öğrenciler' arasında beni en çok etkileyen bir dâhi var. Artık çok yaşlı, ama beyni canlı birisi... Bilmem tanıştınız mı?

Konuyu değiştirmek isteyecek denli alınmıştı demek...

— Beni etkileyen insanlarla tanıştığımı söyleyebilirim Mösyö de Bergerac, ama onların birer dâhi olup olmadıklarını hiç düşünmediğimi de itiraf etmeliyim. Altın madeninde, sahte altın aramak insanın aklına gelmez ki...

— Onun adı, dedi fısıldayarak,

— Adı Mösyö G. G.

Hayır adı ve soyadı G harfiyle başlayan biriyle tanışmamıştım.

— Ah-ha! , o halde bu şeref benim olacak Matmazel. Sizi Mösyö G. G. ile tanıştıracağım.

Dönüp, kuzeyin parlak yeşilini dev beyaz bir örtü gibi örten kar sevincinin otobüsün camından akarak serinlettiği doğaya dikti gözlerini.

Konuşmanın bittiğini anladım, ben de güzel manzaraya doladım bakışlarımı. Az sonra otobüs durdu. İndik.

— Per Gynt onun en tanınmış yapıtıdır, bu doğru ama siz asıl onun on parçadan oluşan lirik demetini dinlemelisiniz.

Edvard Grieg'in müze-evinin şahane bahçesine dağılmış, soğuğa aldırmadan küçük gruplar halinde dolaşırken, nasıl olduğunu anlayamadan ensemde bitiveren Günnar'dı

konuşan. Oysa tam o sırada, Romain koluma girmiş ve umut verici bir şeyler fısıldamıştı kulağıma.

— Bize yakışan bir kurtuluş yolu bulacağız Afife. Sakın endişe etme.

Nasıl, ne zaman, nerede?

Konuşmamızı engellemesi yetmiyormuş gibi, boşta kalan öbür koluma girmek cüretini de göstermişti Günnar.

Ondan o kadar rahatsız oluyordum ki, koluma zevksiz bir şey bulaşmış gibi bir tiksinme duygusuna kapıldım.

— Dr. Günnar, sizce Grieg ülkesinin dışında da yaşamamış olsaydı, besteleri aynı zengin renklerlerle bezenecek miydi? diye sordu Romain pattadanak.

Sesi, tavırları, bakışları her zamankinden farklı değildi. Hatta dostça ve içten olduğu bile düşünülebilirdi. Yorumlu bir üsluptan söz etmek güçtü. Belki de bu nedenle Günnar'ı daha da çok tahrik ediyordu.

Sakin olmak, taşkınlık yapmamak ve çıldırmamak üzere çok iyi bir eğitimden geçtiğine artık hepimizin inandığı Günnar, sinirlerine hâkim olmayı yine başardı.

— Edvard Grieg fiyortlara bakan ve adı Troldhaugen olan bu evde öldü. Kendi vasiyeti üzerine, şu gördüğünüz sarp kaya oyularak, içine gömüldü. Çünkü doğduğu, bereketini aldığı kendi ülkesinin güzel fiyortlarını seyrederek son istirahatini yapmak istedi.

Romain'le birlikte Günnar'ın işaret ettiği kayaya baktık. Demek Grieg'in ruhu buradan denizi seyrediyordu.

— Ölüler, yaşayanlar anlamında rahatsız olmazlar! dedim.

Sesim tiz, sinirli ve iğneliydi. Ben bile şaşırdım.

Koluma giren iki erkek irkilmiş, çıt çıkartmadan beni dinliyorlardı.

— İnsan yaşarken eğrileri ve eksikleriyle rahatsız olduğu, beslenemediği 'doğduğu topraklara' gerektiği zaman veda edemezse, bağnaz bir ulusalcılığın yakasına yapışma

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

tehlikesi belirir. Renk yelpazesi ve bakış açısı daralabilir! Vaktinde, henüz alma kapasitesi yüksekken görülecek dünya, yetenekli ve yaratıcı ruhun en besleyici gıdasıdır. Zamanı geçtikten sonra, önyargı ve koşullanma illeti gözlerin, ellerin ve yüreğin en ince kıvrımlarını nasırlaştırır ve artık yurtdışında yalnızca bir turist olma şanssızlığı kalmıştır ortada.

Kendimi frenlemek için hiç uğraşmadığımı ayrımsadım.

— Kuşkusuz Edvard Grieg yalnızca kendi ülkesinde yaşasaydı da iyi bir besteci olacaktı. Ama onun büyüklüğünü yaratan, yeteneğini besleyen damar, doğru zamanda verdiği doğru kararla ülkesi sınırlarını aşmak, başka kültürlerle buluşmak pınarından doğmuştur!

Kendi heyecanımla kendimden geçtim bir an. Kendime geri döndüğümde, Romain'in koluma girdiği taraftaki elim okşanıyordu. Günnar'ın sinirlendiğini soluklarının ritminden anladım.

Dik başlı, problemli, asi ruhlu diye bilinenlerden çok, sakin, saf ve sessiz diye tanınanların dikelmesi irkilticidir.

— Siz Madam Pirî, siz Fatolt'a dönüşte odanıza gidip beş yüz sayfa yazı yazmalısınız!

— Efendim?

— Yarın sabah sekizde masamın üzerine bırakırsınız. İnanın, bu size çok iyi gelecektir!

Yazı yazmak, bize verilen bir ceza mıydı yoksa? İlk anda öyle çok öfkelendim ki, başım döndü, kulaklarım uğuldadı, midem ağrımaya başladı. Günnar'a dönüp, onun bir düzenbaz, diktatör ruhlu *normal* bir insan olduğunu haykırmak istedim. Ama aynı anda, Romain'in elimi okşayışlarındaki elektriğin voltajı artmış, rengi değişmişti. Bu dokunuşların yalnızca dostça olmadığının ayrımına vardım. İçim ezildi, gıdıklanmış gibi hoş bir ürperti geçirdim, yumuşadım, gevşedim, çıtım çıkmadı.

Ey aşk, gücün tartışılamaz bile!..

BELONGSTO Kaktüs TEAM

Yazmak eyleminin ceza olduğu bir klinikte *normalleştirilmeye* çalışılmanın bir ayrıcalık olduğunu kabul etmemek insafsızlık olurdu. *Normal* koşullarda, yazdığı için cezalandırılır insanlar. Demek ki, çok *normal* bir klinikte, ya da akıl hastanesinde olduğumuz söylenemezdi ve burada A-normallik kesinlikle bir çeşit *seçkinliğe* yol açıyordu.

Cezamı Türkçe olarak yazmaya karar verdiğimde, biraz tedirgindim. Birkaç dilde düşünüp, düş görebildiğim halde, insanın en güzel sesleri asıl ana dilinde kullanabileceğine inanıyorum ben.

Bir insanın birden fazla ana dili olabilir. Annesinin, babasının, okul eğitiminin ayrı dilleri arasında doğup büyüyen bir çocuğun, bütün bu dillere tamamen hâkim olsa da, asıl ana dilini belirleyecek tek bir koşul vardır: o da ninnilerinin dilidir! ... Ama ninnilerle büyümemişse... Onu bilemem. Ninnisiz büyüyenlerin apayrı bir kültürü vardır.

Türkçe yazmanın yarattığı tedirginlik, tamamen benden başka Türkçe bilen olmayışının yalnızlığından kaynaklanıyordu. Oysa yazdıklarımı kendi *seçilmiş* özel dostlarımla da paylaşmak istiyordum. Bu konuda pek şanslı sayılmasam da, denemek istedim. Fantolt'a dönünce hemen oturup bir şeyler yazdım ve onlara okudum.

Korktuğum başıma geldi. Okuduklarımdan kimse bir şey anlamadı. Aslında Türkçe diye özgün bir dilin varlığından haberdar oldukları konusunda bile bazı kuşkularım oluştu. Arap harfleri, Fransızca, Urduca ile ilgili soru soran-

lar oldu. Ayrıca fonetik yapısının Çekce ve Lehçeyle yakınlığını merak edenler çıktı. Fince ve Macarcayla akrabalığına inanansa, pek yoktu.

En olgun davranan Günnar'dı. Saygılıydı, Türkçe adlı dilin özgünlüğü ve soy ağacı konusunda hiç konuşmadı. Yazmaya başlayışımı takdirle karşıladı ve beş yüz sayfayı mutlaka sabaha dek bitirmemi istedi.

— Zaten o üç cümleyi yineleyip duruyorsun sen!

Yazdıklarıma bir göz attıktan sonra, neşeli bir sesle konuştu Romain.

Doğruydu. Aklımı en çok karıştıran o üç soruyu yazıyordum üst üste. Cezamın içeriği hakkında bir şey söylenmemişti bana; istediğimi, istediğim kadar yazabilirdim nasılsa...

Sarı, İtalyan Pigna defterlerime, yeşil mürekkeple tıklım tıklım harfler dokuyordum. Aklımı karıştıran ne çok soru varmış meğerse...

Ben niçin varım?
Varolmayı neden istiyorum?
Varolmayı sürdürüşüm bir içgüdü mü?

Ben niçin varım?
Varolmayı neden istiyorum?
Varolmayı sürdürüşüm bir içgüdü mü?

Ben niçin varım?
Varolmayı neden istiyorum?
Varolmayı sürdürüşüm bir içgüdü mü?
Ben niçin varım?
Varolmayı neden istiyorum?
Varolmayı sürdürüşüm bir içgüdü mü?

Yazdıklarımı sabahı beklemeden Günnar'ın odasına götürmem, onu sandığım gibi mutlu etmedi. Yine de uykulu

gözlerine dolan öfkeyi diline taşımadı. Yalnız, yazdıklarımın beş yüz sayfadan fazla olan kısmını bana iade etmekte ısrarlı davrandı.

— Artık gidip uyuyun Madam Pirî, sabaha daha çok vakit var, dedi esneyerek.

— Yarın akşam kırk altıncı doğum günüm için bir parti veriyorum, gelirseniz sevinirim, diye ekledi. Yanıtımı beklemeden kapısını örttü.

Onun daha genç olduğunu sanıyordum, aklım karıştı. Belki de asıl genç olan derisinin altında saklanan Çinliydi.

En güzel yeşil mini eteğimin üzerine, bej ipek bluzumu giyerken, aynada beğeni dolu gözlerimle çarpıştım. Aşk öncesi heyecanın doğal parlaklığıyla öyle güzelleşmiştim ki, hiçbir kozmetik bir kadını böyle albenili kılamaz!

Parlak siyah saçlarımı omuzlarımın üzerine iri bukleler yaparak dökmüş, başımın arkasına eteğimle aynı renk kadifeden küçük bir fiyonk iliştirmiştim. Anneannemden kalan, minik yeşim taşlı küpeleri de taktım. Yanaklarıma allık sürmeme gerek kalmamıştı, dudaklarıma yalnızca parlatıcı sürdüm.

Sıra parfüm seçmeye geldi. Parfüm konusunu ciddiye almayı çocukluğumdan beri çevremde yaşayan ve saygı duyduğum bütün kadınlardan öyle çok duymuştum ki, giyimim ve gizli makyajımdan çok, parfüm seçmek için zaman harcadığımı itiraf etmeliyim. Aslında ciddiye alınan parfümün gizemli adından çok, kokunun kişiliğidir. Çünkü

kokuların pek çok durumda görsellikten daha önemli olan dokunma ve hayal gücü duyularıyla doğrudan ilişkisi olduğu öğretilmişti bana. Hem anne, hem de baba tarafımda, düş gücünü bir duyu olarak kabul eden akrabalarım vardır.

Latince anlamı 'tamamen uçucu' olan 'per fumum'dan kaynaklandığından tutun da, kutsal kitapların birinde güzel koku veren bileşiklerin adlarına rastlandığına kadar, parfümle ilgili pek çok konuda bilgili kadın akrabalarım arasında anneannemin yeri çok özeldir. Onun parfümlere karşı aşırı duyarlılığı ve çılgın bir tutkusu olduğunu anlatmıştır annem daima. Anneannemin yüzlerce parfüm şişesinden oluşan koleksiyonunu gözü gibi koruyan annem, ancak on beş yaşımdan sonra bu şişelere dokunmama izin vermişti.

Kedi, kuş, elma, palyaço, balerin, çiçek figürlerinde birbirinden zarif cam ve porselen şişeler, sımsıkı kapalı kapaklarının, şeffaf endamlarının inadına büyüleyici, gizemli kokular fışkırtarak bekleşirlerdi cam kapaklı komodinde.

Dostları, sevgilileri, tanıdıkları, bazan bir arkadaşının arkadaşı, hemen herkes hiç bıkmadan, usanmadan, yıllar boyu anneanneme boş veya dolu parfüm şişeleri taşımışlardı. O da baygın, tutkulu gözlerinden sevinç damlayarak kabul etmişti hepsini, hepsini...

Hiç doymamıştı güzel kokunun gizemli albenisine. Yalnızca güzel kokunun mu? Anneannem güzele doyamazdı. Doyamamıştı... Hiçbir zaman...

İsa'nın doğumundan bin yıl önce Mısır'da bulunan bir parfüm şişesinden değerli bir mücevher gibi söz eden anneannemin, Suriyeli ustalarının geliştirdiği cam üfleme tekniğiyle yapılan ilk parfüm şişelerinin, Eski Romalılar tarafından kullanıldığını da kendi özel anısı gibi anlattığını aktarırlar. Hıristiyanlığın yayılmasıyla parfüm kullanımı azal-mış, anneanemin koleksiyonu o döneme ait ciddi kayıplar vermişti.

Bir kokunun yaratacağı çağrışımlarla, o sırada yaşanan ruh durumunun uyuşması gereğini öğretmişti annem bana. Parfüm seçme sanatının en önemli koşulu buydu. Parfümleri gerçekten anlayan kişinin kendini çok iyi tanıması, değişen ruh durumlarına uyum sağlayacak birkaç kokuyu – her olasılığa karşı – yanında bulundurması gerekiyordu. Bir de kokuların göndermelerini iyi duyumsamak, bu yetiyi geliştirmek şarttı. İşte parfüm kullanma sanatının bütün gizi buydu!

O gece için kendime Chaex adlı bir parfüm seçtim. Bu; karmaşa ve coşku gibi birbirine ters iki durumun bir arada yaşanışındaki baharatlı, tehlikeli bir kokuya karışan heyecan verici bir çiçek özünün tatlı baygınlığıydı. Korku ve sevinç birbirine çok uzak duygular sayılmayacağına göre, Chaex tam o sıradaki ruh durumum için biçilmiş kaftandı. Kaos ve heyecan, yok edilme korkusu ve aşk sevinci, iki erkeğin büyüsüne aynı anda kapılmanın karmaşası ve yüreğin pır pır atışıyla dirim kazanan bedenin coşkusu...

Parfümümü de giyindikten sonra geceye katılmaya hazırdım. Odamın dağınıklığına aldırmadan ve masamın üzerine sere serpe yayılmış defter sayfalarını toplamadan kapıyı çekip çıktım. Nasılsa odama kimse gelmeyecekti ve kimse Türkçe okuyamıyordu. Dağınık olabilmek, yalnız yaşamanın ayrıcalıklarından biridir.

Hemen bütün dostlarım doğum günü partisine davet edilmişti. Herkes günlük giysilerinin dışında, günlük renk-

lerinin ötesinde bir canlılık taşıyordu. Bu da bir çeşit kendini ifade etme gereksinimi herhalde...

Kapıdan girince ilkin Jeanne'a rastladım. Her zamanki rahat, yalın ve özgüvenli gülümsemesiyle yanıma geldi. Siyah, bol, ipekli bir pantolon, üstüne Doğu el işlemeleriyle bezenmiş bir yelek giymişti. İçi çıplaktı, ne sütyen, ne bluz. Bu Kuzeyliler böyle sağlıklıdır, ne üşür, ne de kolay kolay hastalanırlar.

Jeanne bu haliyle yine çok hoş ve alımlıydı, sonsuza dek... Saçının daha uzun olduğu sol kulağına taze bir karanfil takmıştı: kırmızı... Kırmızı karanfilin *normal* insanlar arasında kıskançlık anlamına geldiği söylenir, ama bizler için özel bir anlam taşımaz.

Carmen, ön planda dalgalanan dişiliğinin altını çizerek, omuzları tamamen açık kırmızı tuvaletine uygun bir bantla, uzun simsiyah saçlarını ensesinde toplamıştı. Dekoltesinden taşan göğüsleri öyle dolgundu ki, gözünüz tesadüfen oraya kayarsa, mıhlanmış gibi kalıyordunuz.

Brooks, daracık, simsiyah taytının içinde hemen dikkati çekiyordu. Vücudunun incecik gerginliği, her an bir başkaldırıya hazır olduğu izlenimi veriyordu. Uzun, sivri tırnaklarını bordoya, iri dudaklarını patlıcan moruna boyamıştı. Kulaklarına Munch'ün 'Çığlık' tablosundaki ağzı anıştıran devasa gümüş küpeler takmıştı. Sağ bileğine, canlı bir yılana benzerliği ürkütücü imgeler yaratan, siyah, parlak bir bilezik dolamıştı. Ayaklarında sivri burunlu, incecik topuklu kıpkırmızı rugan pabuçlar vardı.

Cyrano, ince fitilli, nefti kadifeden bir takım giymişti. Boynunda hardal rengin bordoyla kaynaştığı ipekli bir fular bağlıydı. İri cüssesi, küçük sayılamayacak göbeği ve içine sıra dağlar, okyanuslar, yıldızlar sığan bakışlarıyla çok soylu görünüyordu. Gözünün tuttuğu birinin bozulan sinirlerini hemen ve kolaylıkla akort etmeye söz veren, güvenilir, dost elleri, yeleğinin ceplerine asılıydı.

Doğum Günü Partisinin en parlak, en çarpıcı erkeği kuşkusuz Anders'ti. Güzellik, estetik, sağlık fışkıran fiziğiyle bulunduğu noktayı güçlü bir spot tutulmuş gibi aydınlatıyor, çevresindeki erkeklere hiçbir şans bırakmıyordu. Mavi-beyaz ince çizgili gömleğine mavi kravat takmış, şık lacivert blazerinin altına uçuk mavi bir jean pantalon giymişti. Sarı ipek saçları, ipince bir ırmak gibi omuzlarına akıyordu.

Yüzünün kesimine, burnuna, dudaklarına, bütün güzelliğine, hiç ayrımında olmadan yapışıp, seyretmeye başlıyordu insan. Gözler, 'ayıp oluyor, bakma artık' emrine, ricasına, hatta yalvarışına bir türlü itaat etmiyor, asla kımıldamıyor ve gözler, beynin patronu oluyordu.

Kulaklar, insan yüzünde ancak çok iri veya tuhaf biçimdeyse dikkat çeken organlardır. Anders'in kulakları bile çok güzeldi ve bu nedenle benim ilgimi çeken ilk kulaklardı.

Uzun bacaklarını, bakımlı genç bedeniyle birleştiren kalça kasları, dar pantolonunun altından bile öyle tahrik edici, çılgın düşlere sürükleyiciydi ki, geceye katılan kadınların birçoğu şimdiden Anders'in çevresinde zevkli bir esaret yaşamaya başlamışlardı bile.

O ise, gösterilen ilgiyi hak edecek hiçbir şey yapmamış oluşunun sıkıntısında boğulan bakışlarla bir can simidi arıyordu. Bakışlarında yoğun ve derin anlamlardan çok saf, özlemli ve arayan benekler uçuşuyordu. Bestelerini dinleyenler, gerçek bir Grieg olduğunu söyleseler de, henüz onun yetenekli ve duyarlı yanına yakınlaşmamış olan ben, bu boş ve 'bir şeyleri pek anlamamış' bakışlarını görmemeyi yeğliyordum. Bir albeni fırtınası olarak ortalarda gezinmek istemediğini hissedişimdeki olumluluk duygusuyla, bakışlarındaki yoksulluğu örtbas ediyordum ve açıkçası, doğanın isterse 'Venedik'te Ölüm'ü nasıl da yeniden yaratabileceğini hayranlıkla izlemeyi tercih ediyordum.

Gecenin en renkli giysileriyle göz kamaştıran erkeğiyse,

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Parveen'di. Koyu teninde aykırı bir parlaklıkla yanan turuncu saten bol bir gömlekle, şalvar kesimi kırmızı bir pantolon giymişti. Sağ kulağında safir taşlı bir küpe vardı. Kendisi 'cem' diyordu değerli taşına. Parmaklarında değerli taşlarla süslenmiş pek çok yüzük vardı.

Parveen'in kaşlarını aldığını ve hafif makyaj yaptığını o gece ayrımsadım. Bakışlarına eklediği baygınlık, apayrı bir hava yaratmıştı.

Baş döndürücü parfüm kokuları arasında erkek giysileri içinde salınarak dolaşan kadın Aurore'du. Kravatı, kol düğmeleri, ayakkabıları, cep mendili, çorapları hepsi erkek kesimindeydi ve bunlar Aurore'un üzerinde değişik, etkileyici bir hava yaratmıştı. Aurore'un kendinden hoşnutluğu öyle su yüzündeydi ki, kadın giysileri giyse bu hava aniden bozulabilir kuşkusu uyandırıyordu.

Ve tabii Romain... Gecenin en ciddi giysisi içinde bir diplomat, bir devlet başkanı ağırlığında, karizmatik bir lider parlaklığında ve şeytan çekiciliğindeydi. Yeniden dönüp bakınca, bu kez bir sihirbaz cinliğinde, bir orkestra şefinin enerjisinde ve bir aktör kıvamında göründü gözüme. Buna rağmen rahat durmuyor, takındığı bütün yüzleri arasından bazen gerçek yüzünü uzatıp, dalga geçiyordu herkesle, her şeyle, belki de kendisinin ve bizim bilmediğimiz birisiyle...

Sıfır kilometrede bir frak giymişti Romain. Onun başa çıkılmaz zekâsı ve her şeyle alay edebilen cesaretli yüreği, asık yüzlü frağı bile gülümsetiyordu.

— Sonunda Türkçe bilen birini buldum Afife, diyerek koluma girdi.

— İçimizde, Türkiye'de doğmuş, çocukluk yıllarını İstanbul'da geçirmiş Yahudi bir 'seçilmiş özel öğrenci' var. Artık yazdıklarının anlamını öğrenebilirim.

Merak ettiğini bilmiyordum. Aniden, yazdığım o üç cümleyi herkesten saklamak güdüsü, cimrilik belası gibi sardı içimi.

— Kim bu çevirmen?

— Sabırlı ol güzelim, onu birazdan tanıştıracağım sana?

Güzelim?

Yüreğimden bir yıldız kaydı, içim hopladı. Yanaklarım alev alev yanmaya başladı. Dönüp, ona sarılmak, dokunmak istedim... bir kez cesaret edebilsem... ama o anda üzerime yoğunlaşmış bir çift gözün rahatsız eden baskısıyla karşılaştım.

— Ah Madam Pirî, geldiğiniz için ne çok sevindim bilemezsiniz! ...

Şık, kibar, tarafsız ve iyi eğitim görmüş tavırları, tasasız, önyargısız bakışlarıyla Günnar tepemize dikilmiş, gülümsüyordu. Bir insanin nasıl olup da böyle inandırıcı sahte bir yüzü ve sesi taşıyabileceğini anlamaya çalışmaktan yorgun düşmüştüm.

— Bu benim için özel bir gece.

Ne demeye çalışıyordu kimbilir?

Neyse ki, 'İyi ki doğdun Günnar' şarkısı imdadımıza yetişti, ışıklar söndü. Ağız dolusu bağırarak, şarkıya katıldık: Mutlu yıllar sanaaaa!!!..

Işıklar yandığında, tek mum ve kırk altı adet küçük kâğıt bayrakla süslenmiş, dev bir pasta gördük. Bayrakların tümü de davetlisi olarak yaşadığımız ülkeye aitti. Doğrusu o güne dek, yaşı sayısında ülkesinin bayrağıyla doğum günü pastasını süsleyen bir yetişkin görmemiştim. Kaldı ki, *seçilmiş* özel insanların soykırımı projesini tek bir ulusa mal etmek haksızlık olurdu.

— Böyle şovenist olduğuna bakma, öğrendiğime göre Günnar, ilk gençliğinde keskin bir Maocu imiş. Sokaklarda 'Klassekampen' gazetesi bile satmış, diye fısıldadı Romain.

— Günnar mı?

'Ne olmuş yani? ' bakışıyla bana gülümserken, aynı anda pastasını kesen Günnar'ı alkışlıyordu. Aynı anda bu iki

işi birden nasıl başardığını aklım almadan, hayranlıkla baktım Romain'e.

Hayranlık! Evet, hayranlık olmalı.

Aşkın asıl tanımı, hayranlıktır. Ve birbirinden farklı yüzlerce hayranlık çeşidi vardır.

Aşk, hayranlık boyunca varolan, hayranlık kadar süren... Hepsi o kadarcık ve o kadar çok. Bir yandan da Anders'in inanılmaz erkek kalçaları...

Doğrusu Romain'in kalçalarına haksızlık etmek istemiyorum. Belki onun da kasları güçlü, bedeni bakımlıydı ama alıcı gözüyle bakmamıştım ki hiç.

Olumlu ilgiyi, güzel, farklı ve albenili olan çeker. Romain'in kişiliği, aklı, yetenekleri, deneyimleri olağandışıydı ve ben bunların yansımalarını hayranlıkla seyrediyordum. Bu söylediklerimde Anders'in akılsız, yeteneksiz olduğu anıştırmasını aramak yanlış olur. Öyle değil! Fakat onun yakışıklılığı, cinsel çekiciliği o kadar ön plandaydı ki, öbür özelliklerine sıra gelemiyordu... Doğa mı, yoksa ben mi haksızlık yapıyoruz?.. Sonuçta ben de doğanın doğal bir ürünü olarak...

Nefis pastalarımızı iştahla yerken, sert kahvelerimizi de yudumluyorduk. Kuzeyde pastalar şahanedir. Kremalarının hafifliği ve haslığı, kullanılan kakao ve meyvelerin kalitesi, İskandinav Pastaları'nı rakipsiz kılar: hmmmmm!..

— İşte bak orada!

Elimden tutup, sürükleyerek Anders ve Jeanne'la sohbet eden kısa boylu, siyah çalı saçları başının çevresine salkım saçak dağılmış, tuhaf, genç bir adama doğru iteledi beni Romain. Onu daha önce de görmüştüm.

— Roni, işte sana sözünü ettiğim İstanbullu Afife Pirî bu! Haydi tanışın bakalım!

Ortada öylece kalakaldım. Çok hoş bir durumda olduğumu kimse iddia edemezdi tabii. Eh, herkesin bir kusuru, bir defosu oluyor işte. Demek Romain'inki de buydu!

— Merhaba Afife, nasılsın? dedi Roni.

Bunları Türkçe, üstelik aksansız, tertemiz bir Türkçeyle söylemesi beni şaşırttı. Artık Türkiye'de bile böylesi has Türkçe sesler tükenmekteyken, şaşırmak konusunda abartılı olduğum düşünülmez, sanıyorum.

— Büyük dedem bir Rus Yahudisiydi, tıpkı Romain'inki gibi, diye açıkladı Roni.

— Öyle mi? Hiç bilmiyordum.

— Babam Türk Yahudisiydi, soyunda İspanyolluk var. Annem Amerika'ya yerleşen Rus dedemin torunudur. Ben İstanbul'da doğdum, Türkçe'yi orada öğrendim.

— Mükemmel konuşuyorsunuz, dedim kıvançla.

— Üç ana dilim vardı, ama en çok babaannemin Türkçe ninnileriyle uyurmuşum. Annem, ben bebekken bizi bırakıp Amerika'ya dönmüş. Annemi hiç tanımadım... Ben Amerika'ya yerleştiğimde, artık annem orada da değildi...

Anneler, anneler, anneler...

Ve tabii oğulları...

Türkçe konuştuğumuz için merakla bizi izleyenler vardı.

— Roni, Chagall'ın torunudur, diye kestirmeden söze daldı Romain.

Anlamadığı bir dilin onu daha fazla dışlamasına engel olmak isteyen bir ton vardı sesinde.

— Resimlerini mutlaka görmelisin, dedi Jeanne hayranlıkla.

Chagall'ın resimlerini kim bilmez, çoğu baş aşağı, naif figürler... kocaman buketler, melankolik palyaçolar, düşsel hayvanlar, uçuşan sevgililer ve cıvıl cıvıl vitraylar...

— Roni'nin resimlerini, diye yardım etti Romain.

— Roni Chagall'ın.

Müzik sesini o zaman ayrımsadım ve nicedir dans etmediğimi düşündüm. Anneannemin genleriyle bana taşınan ritmin en işleğiyle donanmış bedenim kımıldanmaya başlamıştı bile. Sevindim.

— Dans edelim mi?

Elime yumuşacık dokunan eli tuttum, o gece dans pisti olarak kullanılan restoranın göbeğine doğru yürüdüm. Romain'le dans etmek düşüncesi...

Anders'ti. Benimle dans etmek isteyen ve piste getirdiğim erkek Anders'ti.

Zarif hareketlerle belime dolandı, yumuşak, ama kararlı tuttu beni. Boyunun uzun olması bir suçmuş gibi özür dileyen bakışlarla baktı. Kokusunu duydum o sırada, tanımadığım, hafif, taze, yüksek dağlardaki yabanıl yeşillikleri çağrıştıran, genç bir koku. Heyecanlandım. Kollarından, önce elime, sonra tüm bedenime akan elektriğin şokuyla gevşedim. Böyle yakışıklı, böyle çekici bir erkekle dans etmenin tadıyla, keyiften çatlayarak dans etmeye başladım. Keyiften çatlayarak...

Beatles, 'Let it be' şarkısını söylüyordu teypte. Ne hoş, aman ne hoş... Dudaklarımda şapşal bir gülümsemeyle Anders'in kollarında döndüm.

O beni beğeniyor muydu? Aynı heyecanı paylaşıyor muydu? Hiç sorgulamadım. Çok özel bir andı ve bunun bir parçasını bile kaçırmak istemiyordum. Ama kaçtı!

Koluma şiddetle çarpan bir başka kol canımı acıttı. Romain'in Jeanne'la dans ederken, yanlışlıkla bana çarpan koluydu bu.

— Ah çok pardon, özür dilerim!

Göz göze gelince, düş kırıklığının resmini gördüm. Mavi, mağrur bakışlarının kedere batmış rengindeydi.

O kadar basit değildi tabii!

Konuyu 'iki erkek arasında kalan kadın' olarak işlemek, Anders ve Romain'e olduğu kadar, kendime de yapılmış bir haksızlık olurdu. Çünkü sorun, kavramlar, değerler ve gereksinmeler düzeyindeydi. Gençlik, güzellik, cinsellik ve zarafet bir yanda Anders adı altında; zekâ, cesaret, kültür, humor ve şefkat öbür yanda Romain adı altında belir-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

mişti. Problem, hangi erkeğin seçileceği değildi. Önemli olan, Afife Pirî gibi bir kadının bu değerlerden hangisine daha yatkın olduğuydu.

Peki neden ikisi bir arada olmasın? Ah hayır, bir çokeşlilik prelüdüne hazırlık değil amacım, bir kadının gereksinmelerine tarafsız bir bakışla anlaşılacak gerçekleri sorgulamaya...Belki yeri ve zamanı değil ama...Peki ne zaman?...

Sonraki dansı Romain'le yapamadım.

— Cici damınızı sonraki dans için ödünç alabilir miyim Mösyö Noreg?

Birincisi, 'cici' sıfatının yüklendiği yapmacık sevimliliğin içi boş gelir bana. İkincisi, yetişkin bir kadınla dans etmek için başkasının iznini istemek can sıkıcıdır. Üçüncüsü, Anders'e hitap edilen bu soyadını ilk kez duyuyordum.

Günnar'la dans etmeye başladığımda neşeli bir polka müziği duyulmaya başlamıştı.

— Yeşiller size çok yakışmış Madam Pirî.

Ah-ha! Demek Günnar da kompliman yaparmış. Üstelik polkayla canlanan ne de çevik bir bedeni varmış böyle.

— Sizinle bir türlü baş başa kalıp, konuşamadık Madam.

Eyvahh! ...

— Sizin öbürlerinden daha farklı ve uyumlu olduğunuzu biliyoruz.

Kaç kişiler, kimler? ve... nasıl nasıl, ben mi uyumluyum? Hayır, hayır kalbimi kırmasına izin vermeyeceğim.

— Biliyorum, size büyük bir haksızlık edilmiş. Siz ne onlar gibi bir başkası olduğunuzu iddia ediyorsunuz, ne de Birleşmiş Milletler Örgütü'ne karşı gizli gizli yürütülen sabotaj çalışmalarına katılıyorsunuz.

Hayır, asıl bu haksızlık! Hiçbir yere 'ait olamayış' özelliğim, burada bile ön plana çıkmış, 'seçilmiş özel öğrenci' dostlarımdan farklı olduğum düşünülüyordu. Bunun bir başka anlamı sakın *normalliğe* yakın olmak falan...

— İlk önceleri, isyancı lider Romain Kacew'i yumuşatmak yeterli olur sanmıştık. Ama onun gücünü küçümsemekle hata yaptığımızı anlamış bulunuyoruz.

İkinci polkayı da Günnar'la yapmak durumundaydım. Anlattıklarından yeni bir şeyler öğrenmek umudu belki de...

— Mösyö Kacew öyle zeki, öyle usta ve etkili bir adam ki, sandığımızdan çabuk davranarak, çok geniş bir kitle üzerinde egemenlik sağladı.

Egemenlik mi? Ah bu *normaller!* Neden her eylemin içinde ille bir güç ya da cinsellik unsuru olabileceği saplantısıyla dünyalarını iyice daraltırlar?

— Biliyorsunuz Madam Pirî, o kendini yazar Romain Gary sanıyor. Dahası, İkinci Dünya Savaşı sırasında şeker hastalığından ölen annesinden hâlâ mektuplar aldığına inanıyor. Oysa düzenli olarak postadan çıkan ve İsviçre'den postalanan mektupları aslında kendisinin yazdırtıp, postalattığını öğrendik biz.

Annesi ölmüş mü gerçekten? Hayır, hayır, Günnar'a inanmamalıyım!..

— Dayısı ile annesinin ensest ilişkisi olabileceğini anıştıran yazılar yazıyor, önce Lesley Blanche, sonra Jean Seberg'le evlendiğini, hatta İsveç Kralı II. Güstav'ın önünde tenis oynadığını iddia ediyor.

Annesinin öldüğü doğruysa, bu Romain için büyük bir yıkım olur.

— Kadınlar üzerindeyse apayrı bir etkisi olduğunun herhalde farkındasınız Madam?

İşte bu doğru!

— Kadınları çok iyi tanıyan ve son derece deneyimli, çapkın bir erkek o! Kendini Jeanne d'Arc sanan Tuula'yla ilişkisi sürerken, onu pahalı Fransız şaraplarında yüzdürüyor, Donna Quijote olduğunu sanan Carmen'e her sabah taze, kırmızı bir gül gönderiyor. Anais Nin'in ruhunu taşıdığını sanan Brooks'a kutu kutu domates salçası ve Kodak filmi yollatıyor. Erkek giysileriyle dolaşarak, kendine George Sand havası verdiğini sanan Aurore'a, Chopin CD'leri, albümleri yağdırıyor ve tabii size de Madam...

Nefesimi tutup bekledim, bunca 'seçilmiş özel kadın'a böylesi özel ilgi sağlamasıyla iyice gözüme giren Romain, acaba bana ne yollatıyordu? *Normal* erkekler, ***normal*** kadınların bile gönlünü almayı beceremezken, Romain...

— Şimdi de sizi zorluyor Madam. En zayıf yönünüzü kullanarak, sizi elde etmeye çalışıyor, çünkü siz en genç ve deneyimsiz...

— Bana ne yolluyor, Dr. Günnar?

Şaşkın bakışlarıyla yüzümü arayan Günnar, bir ara benden kuşkulandı, sonra artık uluslararası üne kavuşan masum bakışlarıma teslim oldu.

— Baudlaire ve Rilke şiirleri tabii ki...

Sustu.

— Eğer Puşkin'inkileri sevmiş olsaydınız Madam...

Demek onları yollayan Romain'di.

— Fakat Romain daha renkli, daha neşeli ve heyecanlı şiire yakındır, dedim. Sesimde kesinlikle Romain'i korumaya hazır tınılar vardı.

Sonunda beni yakalamaktan hoşnut ekledi Günnar;

— Yanılıyorsunuz. İşte çok genç ve deneyimsiz olmanız...

Artık beni bezdiren gençliğimden de, toyluğumdan da...

— Aksine öyle karamsar, umutsuz ve yalnız ki... Mösyö Romain Kacew, ya da kendini özdeşleştirdiği adla Romain Gary, zekâsı, yetenekleri, uzak görüşlülüğü ve zengin deneyimleri yadsınmayacak bir insan. Ama bu özelliklerinin bedeli olarak yitirdiği saflığın, inancın ve heyecanın eksikliğini, aslında o keskin espri gücü, hayran olunacak zekâsı ve özgüveniyle örtmekte, sımsıkı gizlemektedir.

Onu kıskanıyor, ama hayranlığını da gizleyemiyor, diye geçti aklımdan. Molière ve de Bergerac, Mozart ve Salieri üzerine yapılan konuşmayı anımsadım. Bir an için Günnar'ın da çok kötü biri olmayabileceğini düşündürten, acımaya çalan bir duygu doldu içime.

— Madam Pirî, sizden bizimle işbirliği yapmanızı isteyecektim.

— Efendim?

— Mösyö Kacew size güveniyor, ayrıca, biliyorsunuz size delice tutkun.

Romain bana delice tutkun mu?

— Kötü bir şeyler olmadan, tehlikeli oyunlar canınızı yakmadan, acele etmelisiniz Madam!

Bu sesteki tehdit tonunu ayırt edebilmek için yaşlı ve deneyimli olmaya hiç gerek yoktu.

— Onun da iyiliğini düşüneceğinizden hiç kuşkum yok zaten...

Artık Günnar'dan kurtulmak ve sonsuza dek onu bir daha görmemek istiyordum.

Bir Strauss valsi çalmaya başladı; hangisiydi, baba mı oğul mu, bilmiyorum ama bir Strauss olduğu kesindi.

— Bu gece Madam Pirî ile dans şansını yakalayamadım. Acaba sırada benden başkası var mı?

Önümde şık bir reveransla eğilip, beni Günnar'dan kurtaran beyefendi, Romain'di. Ve ister Kacew, ister Gary, hiç umurumda değildi. Birbirimizin kollarında uçmaya başladık, hiçbir şey umurumda değildi, mutluydum!

Hiç konuşmadan dans ettik. Sevginin aşka yükseldiği yerde, sözcükler albenisini yitirir bazan. O 'bazen'i yaşıyorduk. Kimsenin, hatta bir köşeye mevzilenip, bizi göz hapsine alan Günnar'ın bile bu mutlu dansı bozmasına izin vermeyecektim. Anders'le dans ederken eriyen bedenime eklenen beynimin yarattığı derin coşku, yanaklarımı pembeye, gözlerimi aşka boyamıştı. Uçuyordum...

O korkunç sesi o zaman yeniden duyduk. Çok yüksekten düşen ağır bir şeyin, beton zemin üzerinde yarattığı derin, ürkütücü, tok ses! Bu sesi ilk duyduğumuzdaki gibi, donduk kaldık.

— Lütfen sakin olunuz Madamlar ve Mösyöler! diye ortaya fırladı bir BM görevlisi.

— Madam Vigdis'in çamaşır dolu torbalarından birisi onuncu kattan aşağıya düştü, korkulacak hiçbir şey yok.

Korkulacak hiçbir şey...

— Brooks. Brooks yok! diye fısıldadı Romain.

Çevreme bakındım, tanıdıklarım ve tanımadıklarımla geceye katılan herkesi taradım, Brooks'u göremedim. Oysa birkaç dakika önce, onu Parveen'le birlikte tuhaf bir dansın dolambaçlı figürüne sarılmış, dönerken görmüştüm.

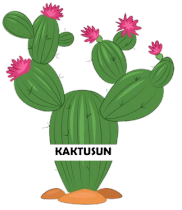
Müzik kesildi, biraz fısıldaşma oldu derken, sessiz bir sinyal verilmiş gibi herkes usulca Günnar'ı kutlayıp, odasına çekildi. Her şey on dakikada oldu bitti. On dakika bazen müthiş uzun bir zaman birimidir.

Romain de sessizce ortadan kaybolmuştu. Tıpkı Brooks gibi. İçimi tuhaf bir yalnızlık duygusu kapladı. Sonsuz ve soğuk. İçim ürperdi. Çok soğuk ve ekşi bir meyve diş etlerime değmiş gibi, içim çekildi. Kapıma bırakılan şiirler düştü aklıma.

"Ruhun parçalanıp, çözülüşünün bir tasviri" miydi bütün bunlar?

Geceyi Anders'le geçirdim.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Düşlerimiz... Arzularımız... Tutkularımız...

Ne kadarını gerçekleştirebiliyoruz isteklerimizin? Planladıklarımız gerçekleştiğinde ne kadar aslına benziyorlar? Kararlarımızın başında ve sonunda rastlantılar, zayıflıklar ve pişmanlıklar nereye kadar kontrolü elinde tutuyor?

Anders Grieg, başından beri ilgimi çeken, müthiş yakışıklı bir erkekti. Fakat böylesi kişiye-özel bir durum için seçeceğim erkeğin Anders olmasına da karar vermiş sayılmazdım. Kararsızdım. Daha vakit vardı, acelem yoktu. Aşkın girizgâhındaki keyifli oyunları atlamadan yaşamak merakıydı belki... Evet, kararsızdım. Beğendiğim iki erkek arasında kararsızdım ve aşkın saatinden habersiz olacak kadar da toydum. Kararsızlık anında yaşanan karışıklık sırasında kontrol benden çıktı ve artık beni yöneten iç-güçlerin elindeydi. Karışıklığı yaratan da dış-güçlerdi.

İç-güçleri küçümsemek, kimsenin yaşantısını daha kolay yaşanır ve kontrollü bir hale getirmiyor. Azıcık kararsızlık, azıcık yorgunluk, zayıflık ve/ya mutsuzluk anında insanı ele geçiriveren, bilerek beslenmemiş bir öfke, daha önce tanışılmamış bir kıskançlık, akla hayale sığmaz bir tutku, geçmişin perde arasından sızmış bir korku, ümitsizlik, keder... *Normal* insanların dediği gibi, "Bizi yöneten bilinçaltımızdır" demeyeceğim, ama iç-güçleri asla küçümsemiyorum. Çünkü o gece, Günnar'ın doğum günü partisinde duyulan o korkunç sesten sonra, yanımda Romain olmasını isterken, Anders'le odama çıkışımı başka türlü açıklayamıyorum. (İlle açıklamak gerekirse...)

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

O gecenin ayrıntılarını pek anımsayamıyorum. Aklımda kalan, müthiş bir göz doyumu, tenin sevinci ve bedenin coşkuyla katıldığı çok kıvrımlı bir yolculuğun gölgeleriydi... İyi bir yemekten tıka basa doyarak kalkan ama hâlâ gözü doymamış birinin tersine, sanki benim gözlerim doymuştu da, hâlâ açtım!

Genç ve yakışıklı bir erkeğin cinselliği coşku yaratır. Anders'in yarattığı coşkuyu bastıran benim kararsızlığımdı.

Bir erkeğin yatakta zarif ve yumuşak olmasıyla, erkeksiliğinin azalacağı görüşünde değilim. Hoyrat ve buyurgan bir yatak-eşi yerine, yumuşak, şefkatli ve paylaşımcı olanları tercih eden kadınlar da vardır. Çünkü böyle kadınlar için bedene giden yol, aklın ve duyguların fethiyle gerçekleşir. Akıl ve duygularsa, yatağa girmeden çok önce soyunur ve sevişirler; kalabalıkta, sokakta, alışverişte, okulda, işde, müzede, uçakta...

Allah kahretsin! Benim aklımı ve duygularımı çoktan fetheden başka bir erkek vardı ve insanın aklı fikri bir başkasındayken karşısında dünya yakışıklısı bir Grieg de olsa, yemekten aç kalkıyor ve olsa olsa adına biyo-cinsellik denecek bir şeyler yaşıyor! Neyse ki, bizler *normal* insanların MIŞ GİBİ oyunlarını oynayamadığımızdan, 'suçluluk' duygusuna da yabancıyızdır.

— Kadınlar benimle değil, oluşumuna en ufak bir emek harcamadığım fiziğimle ilgilenirler, dedi Anders yatakta çıplak uzanırken. Sesi keyifsizdi, yoğun bir yalnızlık yükü taşıyordu.

— Yalnızca ikiniz beni, yani kişiliğimi merak ettiğiniz, bu güzelliğin ardında yatanı görmek istediğiniz için ilgilendiniz benimle.

Bir bakıma doğru bile sayılabilirdi bu. İkinci kadın kimdi peki?

— Erkek tarağı toplar, dedi Anders, kusursuz, bembeyaz dişleri sere serpe bir gülümseyişle ışıldarken.

Kuzeyli erkekler ayıkken o denli utangaçtırlar ki, arka ceplerinde taşıdıkları taraklar yere düştüğünde, eğilip almaya utanırlar. Bu nedenle Kuzey Ülkeleri'nde sokaklar renkli erkek taraklarıyla doludur.

— Erkek tarağı koleksiyonu yapan birini tanıyorum, dedim.

Gülümsedi Anders. O gülünce, serin ve yatıştırıcı bir rüzgâr esti odada. Tıpkı, taze naneli çikletin ağızda yarattığı ferahlık gibi... Onun kusursuz çıplak bedenine, bir ırmak gibi usul usul akan lale sarısı saçlarına baktım, okşamak yerine iyice baktım, gözlerimin dokunma duyusunu doyurdum.

— Brooks Nin! diye aynı anda bağırdık ve güldük.

Demek Brooks, Anders'in sevgilisiydi. Doğrusu 'femme fatale'la, 'Apollon'un beraberliği tuhaf cinsel çağrışımlar yarattı bende. Düşüncelerimi bu konudan uzaklaştırmak için aşırı çaba harcadığımı itiraf etmeliyim.

— Ben Brooks'u Parveen'le beraber sanıyordum, diye geveledim.

— Parveen'in tercihleri farklıdır! diye kesip attı Anders.

Onun, ilişkiler hakkında benden daha bilgili olduğunu anlamıştım. Gizlice aklımı karıştıran o soruyu sormak için delirdiğimi hissettiğimde, nasıl edip de sorsam sıkıntısı başladı.

— Bana sorarsan, burada gerçekten birbirine denk düşen tek çift var, dedi yataktan kalkarken.

— Carmen ve Cyrano.

— Peki Romain ve Jeanne? sesim titremiş, rengim uçmuştu.

Anlamadı, belki de anlamamış gibi davrandı.

— Onlarınki yalnızca platonik bir aşk. Jeanne'nın frijit olduğunu sanıyorum.

Anders'in bilgi ve ilgi alanı beni çok şaşırtmıştı. Hayretler içinde kaldım. Fakat en şaşırtıcısı Jeanne'ın soğuklu-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ğuydu, doğruysa tabii... Öğrendiklerimi hazmetmek için zamana gereksindiğimi hissettim.

— Brooks'un tarak koleksiyonunda seninki de var mı Anders? diye sordum. Halbuki bunu sormayı planlamıyordum.

Güldü Anders.

— Hayır. O, sahibini hiç tanımadığı erkeklerin taraklarını tercih eder.

Duşa girmek için odadan çıktı.

Sevgilisinin yataktaki sıcaklığı soğumadan odada yalnız kalan kadınlar, banyodan gelen su sesinin eşliğinde ne düşünür, neler hissederler? Nasıl görünürler?

Ben şaşkındım.

Giyindim. Dağınık odamda dolandım bir süre. Masamın üzerine gelişigüzel bıraktığım defterlerim, defterlere Türkçe yazdığım sayfalarca soru gözüme çarptı. Ve o zaman gördüm. Defterlerin üzerinde değişik el yazısıyla Fransızca yazılmış bir not vardı.

"Demek soruların bunlardı güzelim!

Güç sorular. Beni şaşırttın. Belki de ben başımı çevirdiğimde büyüdün şen...

Yaşamak güzel, ama varolmak zor. O halde böylesi bir işin mutlaka bir nedeni olmalı. Yoksa değer mi onca sıkıntı, acı ve hüzne?

Bence varolmanın haklı nedenleri vardır.

1-Azıcık sevgi (eğer),

2-Bir avuç sevinç (kırıntısı),

3-Bir çimdik kahkaha (sesi),

4-Bir beygir gücünde heyecan (titreşimi),

5-Binlerde birlik anlayış (sanısı),

6-Hiç biriminde vefa (umudu),

7-Şaka niyetine dostluk (bir nisan)

Hem sonra, "Ağaç vardır/İnsansa varolur.

Varolmak kendini yeniden yaratmaktır. "*
Ve...
Ve aslında her şey yalnızca bir şakadır Afife!
Hepsi bu.

Sevgi ve şefkatle,
Senin E. A. "

— E. A. mı?

— Emile Ajar, dedi duştan yeni çıkmış yakışıklı Anders Grieg.

— Romain'in 'pseudonym'lerinden en tanınmış olanı.

— Başka takma adları da mı var ?

— Böyle bir adamın mutlaka başka adları da vardır. Vardır da ben bilmiyorum...

O zaman, şaka yaptığını düşünerek dinlediğim o sözleri geldi aklıma.

"Bir ara ölümden kaçmaya çalışırken, kendime yirmi tane sahte kimlik kartı çıkartmıştım. " demişti Romain.

— Yakışır! dedim gülümseyerek.

— Onu çok seviyorsun!

Şaşırmamış göründüm. Demek ki, herkese belli ediyordum artık...

— Büyükdedem İskoç asıllı bir diplomattı. Burada görevliyken, soylu ve çok güzel bir kıza âşık oldu. Kızın adı Nina Hagerup'tu. Sizlerin yerli saydığınız kuzeylilerden. Nina Hagerup benim büyükannemdi.

Sesinde ve bakışlarında dolaşan hayranlık, rengârenk balonlar olarak odaya dağıldı, başımızın üzerinde uçuştu. Bir erkeğin, bir kadına duyduğu hayranlıktan çok, bir erkek çocuğun, yetişkin bir kadına erken uyanmış heyecanının genç kokusuydu odaya yayılan.

---

* Albert Camus

— Büyükdedem, Nina'yla evlenip buraya yerleşmiş, sonraki kuşaklar da tamamen buralı olmuş. Bende hiç İskoç bir yan görebiliyor musun Afife?

Baktım, göremedim.

— Çünkü, dedi, güzel lacivert gözlerinde anneannesinin üzeri sonradan renklendirilmiş, aslı siyah-beyaz hayalleri uçuşurken,

— Çünkü, aşk bütün zamanların en güçlü vatanıdır!

Demek o erkek güzeli, doğal kadın tuzağı, hemcinslerinin kıskançlık odağı Anders Grieg buydu ve âşık olacağı aslına uygun bir Nina Hagerup arıyordu. Sahi neden benim beğendiğim erkeklerin üzerine gölgesi düşmüş bir Nina bulunuyordu hep?

— Kadınlar beni âşık olmak için çok fazla yakışıklı buluyorlar Afife. Olumlu bir özellik bile çok fazla olduğunda dert yaratıyor...

Sessizce giyindi, ıslak saçlarını savurarak ayakkabılarını bağladı.

— Biraz müzik çalışacağım. Seni yalnız bırakırsam, kabalık etmiş olmam, umarım?

Onu yalnız bırakan bendim; biraz utandım.

Eğilip, yanağımdan öptü.

— İyi geceler Afife. Sıkılırsan gel, yazdıklarımı dinlersin.

Gitmeyeceğimi biliyordu.

— İyi geceler Anders.

Sessizce, bütün varlığı gibi yumuşacık çıktı, gitti.

Yatağımın üzerine oturdum. Heyecanlıydım, ferahlamıştım, içim cıvıl cıvıldı. Soluğumu tuttum bir süre. Kalbimin gümbürtüsü dünyanın bütün kentlerinden duyuluyordu. Nefesim tutulamayacak kadar büyüyünce, yaman bir kahkahayla fırlattım içimdeki kullanılmış havayı.

Âşık olmuştum!

Agnostik ya da ateist olsanız bile, sonunda bazı özel anlarda, 'acaba beni koruyan bir güç mü var? 'gibi klişe cümlelerin başınızın içinden geçmesine – hayretle de olsa – bakakaldığınız oluyordur. Ya da mucizeler... Yanıbaşınızda gerçekleşen, yaşamınızı değiştiren mucizeler. Dostluk ve aşk birer mucizedir!

Gece yarısını filanca geçe bir saatte, dokuzuncu kattaki odamın camına sarkıtılan bir taşa sarılı olarak yollanan davetiyeye uyarak, dokuz yüz on üç numaralı odaya gidişim sırasında böyle düşünüyordum. Tehlikeli bir ataklıktı benimkisi. *Normal* insanlar tarafından bir araya toplanıp, bilinçli ve sistematik bir ***normalleştirme*** operasyonu için bir enstitüde hapsedildiğimiz anlaşılmıştı. Türümüz ciddi bir yokolma tehlikesiyle karşı karşıyaydı.

"Madam Pirî,
Sizi 913 numarada bekliyoruz.
Lütfen acele ediniz.
Dostlarınız. "

Sanırım benimkisi merak ve/ya saflıktan çok, aşktı! Aşk başımı öyle döndürüyordu ki, bütün duygu hatlarım felce uğramış, zaten bizim gibi *seçilmiş* özel insanlarda çok az bulunan savunma, sakınma ve gizlenme güdülerim yok olmuş, yerini oluk oluk akan heyecan ve sevinç almıştı.

Oysa bir tuzak olabilirdi bu. Bizler için ölüm tehlikesinden daha fazla yok edici olan ***normalleştirilme*** işleminin

önemli bir parçası olabilirdi. Ama âşıktım ve hiç düşünmeden fırladım.

Dokuz yüz on üç numaralı odanın kapısını çaldığımda saat sabahın üçüydü.

— Kim o ?

Müthiş seksi alto sesiyle kim olduğumu soran Carmen'di. Biraz rahatladım.

— Benim, Afife Pirî.

Bir takım tıkırtılar, belli belirsiz koşuşturmalar oldu. Beni upuzun ve ıssız koridorun bir ucunda, gecenin en koyu vaktinde tek başıma ve yalnız hissettirecek 'bir süre' beklemek zorunda kaldım. İçimden bir ses, aslında Romain'i görebilmek umudunun beni buraya getirdiğini fısıldadı utangaçça... Biraz sırtım ağrıdı.

Kapı açıldığında, kırmızı ipek sabahlığına sarılmış, yorgun ama dağınık güzelliği içinde bambaşka bir pırıltı saçan Carmen belirdi karşımda. Bu, onun odası değildi.

Bana kuşkuyla baktı. O sırada başımın içinden geçen 'Beni koruyan birisi mi var? ' cümlesini görmedi.

— Benim; Afife Pirî, demek zorunda kaldım.

'Evet' anlamına başını salladı. Pek inanmamış bakışlarla, kapıyı ancak yan yan geçerek, içeri süzülebileceğim kadar açtı. Ben girdikten sonra, telaşla koridoru kolaçan etti.

Şık, ipek robdöşambırı içinde, öfkeye çalan bir dalgınlıkla sigara içen Cyrano'yu gördüm içeride.

— İyi geceler Mösyö de Bergerac, sigara içtiğinizi bilmiyordum, dedim

— Yeni başladım, dedi dalgın dalgın.

— Piponun keyfi kaçtı son günlerde...

Sonra beni fark etti, ayağa kalkıp elimi tuttu,

— Ah Matmazel Pirî, iyi sabaha doğrular! Yalnız mıydınız? Mesajı aldığınızda yalnız mıydınız, başka bilen var mı?

— Kesinlikle, dedim.

— Oturun, dedi Cyrano odamdaki koltuğun tıpkısını

gösterirken. Elinde kahve perkülatörüyle dolaşan Carmen kendilerinin bilmem kaçıncı kahvesini tazelerken, bana da mis kokulu kahve servisi yaptı. Dünyanın en güzel üç kokusundan biri, kesinlikle taze pişmiş kahve kokusudur.

— Yok oluyorlar. Tek tek ortadan kayboluyorlar. Bizi birer birer yok edecekler! Türümüzü kurutacaklar ve dünyanın dengesi tamamen bozulacak!

— Bizi dinlemiyorlar mı? diye paniğe kapıldım.

Mösyö de Bergerac üzerinde oturduğu kanepenin altındaki çekmecelerden birini çekti. Sökülüp atılmış tuhaf bir cihazın parçalarını gösterdi.

— Canları cehenneme! diye gürledi.

— Bu akşam, o tatsız tuzsuz partide Brooks kayboldu. Göz göre göre kaçırdılar onu.

Kalbim yırtılacak gibi gerildi, acıdı.

— Ya Romain? diye inledim.

Birbirlerine baktılar, sessizlik upuzun uzadı.

— Sizi çağırmamızı o istedi, sabırlı olun!

Tanrım sana bin şükür! O yaşıyor ve onu bir daha görme şansım var!

— Dünya düş gücü ve yaratıcı kaynaklar açısından hiç bu kadar büyük bir tehlikeyle karşılaşmadı şimdiye dek! dedi Carmen ilk kez ağzını açıp.

— Artık dünyanin hiçbir yerinde bizi istemiyorlar. Soykırımının böyle uluslararası örgütlenişindeki ustalık, ancak teknolojinin ilerlemesiyle açıklanabilir.

— Onların uygarlık saydığı teknoloji... Pöh... Düz tabanlık, taş sıkıştırılmış kartopu düzenbazlığı yalnızca... Cyrano'nun sesi çok öfkeliydi ve gökgürültüsünü çağrıştırıyordu bana. Çocukluğumdan beri ürkütür beni göğün çatırdaması.

— Bu onların sorunu değil ki... dedi Carmen.

— Sonuçta çoğunlukta olan onlar. Düzenin, disiplinin, aktörenin ve tekdüzeliğin güvencesini tehdit ettiğimiz için

bizi yok etmek isteyen de onlar. Eğer çoğunluk, 'hak'kın tek ölçütüyse...

— Üreme güdülerinin ilkel kalması, onlara çoğunluk olma üstünlüğünü (!) sağlasa bile, kendilerine benzemeyenlere katlanmayı öğrenmek zorundalar. Kaldı ki, çoğunluk olmak bir ayrıcalığı değil, kalabalığın adsızlığını ve yabancılığı temsil eder. Tabii imgelemi olanlar için...

İkisinin de çok kızgın olduğunu anlamam, durumun ciddiyetini kavramamı, yeryüzünün en istenmeyen canlıları olduğumuzu algılamamı hızlandırıyordu. Islak ve soğuk bir gecede, gidecek hiçbir, ama hiçbir yeri olmayan birinin ürküntüsü doldu içime. Artık o farklı ve anlaşılmaz oluşun mazohistliğe çalan buruk tadı kaybolmaya başlamıştı. Korkuya azıcık fırsat verilmeye görsün, hemen aklın ve fikrin üzerine akar, örter, sımsıkı kapatır.

Kapı bir kısa, bir uzun, bir kısa vuruldu. Gelen oydu. Uçan bir trenin ışık hızına ulaştığı sırada, kapıyı açtım ve kendimi boşluğa fırlattım.

— Hoşgeldiniz Mösyö Gary, sizi bekliyorduk.

— Afife canım, iyi misin?

Ellerimi tuttu, alev alev yanıyordum.

— Kurtulacağız buradan, mutlaka bir yolunu bulacağız!

Umurumda değildi. Mutluluktan sağır, dilsiz ve körüm: âşıktım!

— Onu bulabildiniz mi Mösyö Gary?

— Ne yazık ki hayır. Ne ölüsü, ne dirisi var ortada. Dahası Mösyö de Bergerac, sanırım bu geceki kayıp sayımız ikiye yükseldi.

— Bir başkası ?

— Korkarım Jeanne... Onu bulamadım...

— Madam d'Arc mı? Aman Tanrım! diye haykırdı Cyrano.

Demek Romain, Jeanne'ı aramıştı. Yüreğim incecik 'cızz' etti.

— Önce onun Mösyö G.G.'nin odasında olacağını sandım. Biliyorsunuz onlar 'ateş' üzerine ateşli, uzun konuşmalar yapmaya bayılıyorlar. Ama yoktu.

— George'un odasına baktınız mı? diye merakla sordu Carmen.

— Oraya da gittim, yoktu, dedi Romain üzüntüyle.

— Aurore onu partiden sonra hiç görmemiş.

Hiçbir zaman onu rakibem olarak hissetmemiştim. Çünkü ona olan hayranlığım ve saygım öyle yoğundu ki, yanında başka bir duygunun yaşamasına yer bırakmıyordu. Jeanne'ın kayboluşu beni sevindirmedi.

— Bir gün mutlaka olacağını biliyorduk. Hepimiz, en başından beri... Fakat 'normal' insanların dünyanın sonunun elbet bir gün, çok ileride, filanca kuşakta geleceğine inandıkları gibi sağgörüsüz, gevşek, sessiz, hazırlıksız bekledik. Suç tamamen bizimdir! dedi Romain.

El ele, diz dize oturuyorduk. Üzerinde hâlâ frakının pantolonu ve gömleği vardı. Gömleğinin yakasından iki düğme açılmış, düğmelerden de biri kopmuştu. Yüzü yorgun, kederliydi. Ellerimi tutan parmakları gergindi.

— Lütfen devam edin Romain, dedi Carmen.

— Beni yatıştırıyorsunuz. Sözcükleriniz ve tarzınız çok etkileyici...

Cyrano ile kısacık göz göze geldik, ne yapacağını bilemez bakıştık ve sonra Carmen'i bağışlamaya karar verdik.

— Teşekkürler Madam de Cervantes. Ama korkarım, ar-

tık kendimi yatıştıramıyorum. İnanın bana en kötüsü de budur.

Bana baktı, sağ kolunu doladı boynuma, neredeyse kucak kucağaydık. Sarıldım ona. Ne güzel kokuyordu aşk!

— Bizden şimdi, burada ve tamamen kurtulmak istiyorlar. Dünya hiçbir zaman içinde olmadığı büyük bir çıkmaza girdi. Siyasetin maskesi düştü. Savaşların mimarlarını çocuklar bile öğrendi. Sanatçı adı altında dolaşanların pek çoğunun, yeteneksiz, dalkavuk palyaçolar olduğu anlaşıldı. Irkçıların din adamlığıyla görevlendirildiğini de basında izliyoruz. Bu durumda bizlerden kurtulmaları şart, anlıyor musunuz?

Sustu. Derin bir soluk aldı. Ellerimi sıktı.

— Eskiden bizleri tedavi (!) edip, savunma sistemlerimizi çökertiyorlardı. Bunun anlamı iyileşmek, ***normalleşmekti.*** Sonra yeniden piyasaya sürülüyorduk. Ama bu kez durum farklı. Bizim kadar, onlar için de bir ölüm-kalım sorunu artık bu!

— Beni duygulandırdınız Mösyö Gary! dedi Cyrano.

— Aklıma, soyumun yüz akı olan o eşsiz adamın sözleri geldi. İzin verirseniz, hepinizin bildiğine inandığım sözlerini yineleyeceğim.

Ayağa kalktı, bir elini küçük sayılmayacak, ama kendine pek iyi 'giden' göbeğinin üzerine koydu. Çabucak ve tamamen başka bir boyuta geçiş yaptı.

"Ya ne yapmak lazımmış? (...) Şan olsun diye, meşhur
bir kitapçıya giderek, veresiye şiir dergisi mi bastırmalı?
İstemem eksik olsun! Acaba bulup bir alay sersem
Meyhane köşesinde dâhi olmak mı hüner?
İstemem eksik olsun! Bir tek şiirle yer yer
Dolaşıp da herkesten alkış mı dilenmeli?
İstemem eksik olsun! Yoksa bir sürü keli
Sırma saçlı diyerek göğe mi çıkartmalı?

Yoksa ödüm mü kopsun bir Allahın aptalı
Gazeteye bir eleştiri yazacak diye her gün?
İstemem eksik olsun! (...) Ve ta son nefesinde
Bile çekinmek, korkmak, benzi sararmak, bitmek
Şiir yazacak yerde, ziyaretlere gitmek,
Karşısında zoraki sırıtmak her abusun.
Eksik olsun istemem, istemem eksik olsun!
Fakat şarkı söylemek, gülmek, dalmak hülyaya;
Yapayalnız ama özgür yolculuk etmek aya.
Gören gözü, çınlayan sesi olmak ve canı
İsteyince şapkayı ters giymek, karışanı
Olmamak. Bir hiç için ya kılıcına veya
Kalemine sarılmak ve ancak duya duya
Yazmak, sonra da (...) Varsın boyun olmasın söğüt
kadar,
Bulutlara çıkmazsa yaprakların ne zarar?
Kavaklar sıra sıra dikilse de karşına
Boy ver, dayanmaksızın, yalnız ve tek başına! " *

Müthişti! Etkileyici, zeki, coşkulu ve şık! O derece kendisi, o denli aslıydı ki, insanların asla değişmeyeceği, olsa olsa değişen zamana ayak uyduracakları gerçeğini bir kez daha kanıtlıyordu bana.

Mösyö de Bergerac, kılıcını, tüylü Gaskonya şapkasını ve ona çok yakışan çizmelerini bırakmıştı. Döneminin tiyatral, şaşaalı üslubunu terk etmişti, ama o yine aynı insandı. Çok coşkulu, çok duygulu ve çok özel.

Belki de bizi yok etmeye çalışanlar, gerçek kimliklerimize inanmayanlar şu sahneyi görebilselerdi... Amaan canım ben de çok hayal kuruyorum... Aşktan olmalı.

Cyrano aynıydı da, Donna Quijota çok mu değişmişti sanki? O seksi, güçlü ve külyutmaz zırhının içinde çocuk-

* Cyrano de Bergerac; Edmond Rostand (Çev: Sabri Esat Siyavuşgil)

tan daha saf bir ruhun, soylu şövalyelerden daha coşkulu bir yüreğin ve Julliet'le Leyla'dan daha duygusal bir kadının yaşadığını hepimiz biliyorduk. Kimse onu ne Gaskonyalı Roxane'la, ne de Tobosolu Dulcinea'yla karşılaştırabilirdi. O Madridli Carmen'di!

Yerinden kalktı, görünmeyen bir tacı başından düşürmemeye soylu bir çaba harcayarak, elini Cyrano'ya uzattı. Havada son derece zarif biçimde asılı kalan incecik bileği, duygusallıkla cinselliğin kesiştiği o şahane noktada kavrayan Mösyö de Bergerac, tenin dudaklarla buluşmasını sağladı.

Onların aşkı bambaşka bir tılsım taşıyordu. Çünkü, hiçbir aşk bir başkasına benzemez. Bunu bilmenin yarattığı bilinçli bir özenle o anın büyülü pırıltısını yaşadık, belleklerimize taşıdık. İlk toparlanan Romain oldu;

— Değerli Madamlar ve sevgili Mösyö, yapacak iki şey var. Bir: bizim türümüze özgü o değişmez tavrı korur, *normal* insanların saldırgan, açgözlü, çapsız dünyalarında küçük karıncalar gibi devinip, kıvranmalarını izler, eğleniriz. Bu bizim pasif, barışçıl, kimsenin işine burnunu sokmayan, ancak kendi kendisiyle yarışan, yüzleşen özel evrenimizin yapısına tamamen uygun düşer.

Söylediklerinin kesinlikle doğru olduğunu kabullenmiş bakışları pay ettik aramızda.

— Bu durumda eğlenerek, kahkahalarla yok oluruz ki, bence hiç sakıncası yok!

Yok olmayı bu kadar kolay kabullenecek miydik?..

— Bir de ikinci seçenek var tabii...

Normal insanların lider arayışında takındıkları zavallı bakışlarına benzer solgun ışıklar gezindi gözlerimizde sanki; içim burkuldu.

— Kendi türümüze özgü yetenekleri kullanarak, bir oyun hazırlarız. Bu durumda onları çok kızdırıp, gazaplarını artırmak gibi bir tehlikeyle yüz yüze kalabiliriz. Ama...

— Devam edin Mösyö Gary, lütfen...

— Ama bir kurtulma şansından söz edebiliriz. Üstelik sonsuza dek *normallerin* yüzünü görmemek ikramiyesiyle...

— Bu harikulade olur Mösyö Gary!

— Kulağa ne de hoş geliyor!

Çok heyecanlandık.

— İkinci seçeneği onaylamamız halinde, kaybetme çekincesinin büyüklüğünü hatırlatmak durumundayım. Ayrıca durumun onlar açısından önemini düşünürsek, kaybetmenin yaratacağı prestij kaybıyla oluşacak moral çöküntüsünü yine bizim hesaplamamız gerekecek. Bilirsiniz, *normal* insanlar için gösteriş ve saygınlık, işin aslından daima daha önemli olmuştur.

— Yani, kurtulmaya çalışmak seçeneğinde, hiç alışkın olmadığımız, eskisinden de kötü bazı durumlara göğüs germe riskinin büyüklüğünü vurguluyorsunuz, Mösyö Gary.

— Tamamen! dedi Romain.

İçinde bulunduğumuz durumun ciddiyetini işitiyor, görüyor ama algılayamıyordum. Aşk yanlış zamanda felç etmişti bütün duyularımı ve aşk bitene dek uyuşmuş olarak kalacaktım. Aşkın saatini ayarlamak, en çok bizler için olanaksızdır! Çaresiz gülümsedim. Çok güzel olduğumu hissederek, çok güzel gülümsedim. Aşk çok güzelleştirir!

Sonra dayanamadım ve bu halimle *normal* insanlara benzediğimi düşünüp, kendime içerledim.

"İnsan en çok reddettiği şeye yakındır." derler. Acaba en çok reddettiğim, korktuğum *normal* olmak konusunda...

Kapıda bir uzun, bir kısa, bir uzun, bir kısa; dört tıkırtı duyduk. İrkildik.

— Roni, dedi Romain.

Gerçekten de gelen Roni Chagall'dı. Çok endişeliydi.

— Mösyö G. G. , dedi heyecanla.

— Mösyö G.G. yok! Kayboldu! ...

Benim dışımda herkes kaygılı bir 'Oooooo! ' çekti.

Kimdi Mösyö G.G.? Daha fazla dayanamadım.

— Kim bu Mösyö G.G.?

Şefkatle saçlarımı okşadı Romain.

— Sevgili küçüğüm, sana söz edecek vaktim olmadı ki... İçimizdeki en yaşlı 'seçilmiş özel insan' Mösyö G. G.'dir. O nedenle aramıza pek katılamadı. Aslında odasından hiç çıkmayışının başka nedenleri de var tabii...

— Kim o? diye inledim. Artık her şeyin dışında olmak canıma tak etmişti.

— Tabii ki Galilei! diye birazcık bıkkın bir sesle fısıldadı Carmen de Cervantes.

— Galilei mi? O da burada mı?

— Hepimizi buraya topladıklarını söylemiştim güzelim, dedi Romain gözlerinde her kusurumu çoktan bağışlamış, beni olduğum gibi sevmek andını içmiş bir sevecenlikle.

Bunu çok genç olduğum için yapıyorsa eğer... Ben nasılsa daima ondan çok genç olmayacak mıyım?..

— Ama artık yok! dedi Roni.

— Etti üç! diye içini çekti Cyrano.

— Neden odasından çıkmıyordu? diye mızıkçı bir tizlikle sordum.

— Matematikçiler, 'yeni dinsizler' ilan edileli beri, evinden hiç çıkmadı. Burada da sürekli odasında kalmayı yeğledi.

— Aristocular onu hiçbir zaman sevmediler, dedi Carmen.

— Tıpkı Jeanne gibi, dedi Romain.

— Mösyö G. G. , tıpkı Jeanne gibi kilisenin hışmına uğramıştır!

— Yoksa? ... diye ürkerek sordu Roni,

— Yoksa, önce kiliseyi öfkelendirenleri mi yok ediyorlar burada?

— Ben bir Yahudiyim! diye haykırdı ve korkulu gözlerle odayı arandı, benim üzerimde kaldı gözleri.

— Sen Afife, sen de Yahudi misin? Türkçe konuşmuştu.

Türkçesinin ne kadar güzel olduğunu düşündüm yeniden. O sırada umutsuzca benden vazgeçti.

— Ama sen Yahudisin !

— Ah evet! diye yorgun gülümsedi Romain.

— Annem bir Yahudiydi, ama kilisede de dua ederdi. Bense gerçek bir dindar sayılmam. Bu konuda tıpkı Rilke gibi düşünüyorum: "Tanrı benim için bir gönül meselesidir!"

Rilke mi? İşte kendini ele verdi, diye geçti aklımdan.

— Rilke seviyorsun! dedim bilmiş bir sesle.

İğne batmış gibi irkildi herkes. Ne yapsaydım yani? Romain'le asla baş başa kalamıyordum ve bu karışıklık arasında her anı değerlendirmek istiyordum.

— Bayılırım, dedi sevgiyle gözlerimin içine dalarak.

— Şimdi ne yapacağız? diye haykırdı Roni Chagall.

— Önce Yahudileri, sonra hepimizi... Teker teker yok edilmeyi mi bekleyeceğiz?

Sessizliği seyrettik.

— Hayır! Asla!.. diye gürledi Cyrano de Bergerac.

— Tutup ikinci yolu, açacağız önümüzü,
Kendimize özgü yetenek ve
Yaratılarla kurtaracağız kendi türümüzü
Ah ile, vah ile yitirilmemeli zaman
Normallere asla verilmemeli aman!
Şu tehlikeye gelince, dillere dehşet salan,
Gülerim kahkahayla, yüzüme kanlı gül çalan,
Yalnızca biridir bedellerinden,
Farklı oluşun *normal* diğerlerinden.
Yüzyıllardır ter bezlerimizde tehlike,

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Alışkınız yaşamaya birlikte.
Değmez düşünmeye uzun uzun,
Dünyamız çok farklı, yolumuz upuzun
Son olarak, tabii ki ONUR!
Başımızdaki görünmez tacın adı odur.
Adıdır ölümcül hastalığın yokluğu,
Acımaz, çökertir tüm bağışıklığı!
Eğiliyorum önünüzde, dünyanın en seçkinleri,
Hanımefendileri, Beyefendileri,
Davet ediyorum sizleri,
Tehlikeye; kalem ve kılıca şimdi,
Koruyun yaratıları, farklılıkları ve düşleri,
Yeryüzünün insanca zenginlikleri...
Cyrano yalnızdır, tektir,
Tüm dileği farklılığını sürdürmektir!

Bütün sessizliklerden daha derin bir sessizlik oldu. Hiç konuşmadan, aynı kararı onaylamıştık.

SON'a DOĞRU

"Bütün yavru kediler, büyüdükleri için ölürler."

Emile Ajar

BELONGS TO
KAKTOS TEAM

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

— İster *seçkin,* ister onların deyişiyle 'deli', ne olursak olalım, kendi tarihimizde ilk kez oluşacak bir toplu eylem söz konusuyken, çoğunluğun onayını almak zorundayız.

Oybirliği!

— Doğrusu bunun, bizim türümüzde özel mutasyona uğrayarak, hiçbir Homo sapiens'de gelişmediği kadar gelişen bireysellik genine karşı işlenecek genetik bir suç olduğunu düşünmüyor değilim. Ayrıca, kişisel olarak anonimlikten ve çoğunluktan hiç hoşlanmadığımın bilinmesini de isterim... Ama madem ki, biyolojik bir içgüdü olarak da adlandırılabilecek bir duyguyla türümüzü korumaya karar verdik, o halde bir kereye özgü olmak üzere, öbür *seçilmiş*'lerin de onayını almak, oybirliği sağlamak durumundayız!

— Bir diplomattan çok, çevreci bir politikacı gibi konuştunuz!.. diye kalın bir kahkaha attı Carmen.

— O bir diplomat mı?

— Bilmiyor musunuz Afife? İlahi size yani... Brooks'la tanıştığı Kuzey Amerika yıllarında Mösyö Gary, Fransa'nın Los Angeles konsolosuydu.

Demek Brooks Nin'le çok önceden tanışıyorlardı... Ah yani, demek Romain aynı zamanda diplomatmış da...

— Ben aslında yalnızca bir jonglörüm, diye düzeltti Romain. Yanıma geldi, artık çok sevdiğinden emin olduğum uzun saçlarımı okşamaya başladı.

— Diğer bütün uğraşlarım, hepsi... annemi hoşnut etmek içindir.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Sessizlik davet edildi odaya. Sanırım hepimiz kendi ebeveynimizi, tamamen hoşnut etmeyi asla başaramadığımız anne ve babalarımızı düşünüyorduk. Ve tabii aklımız Kafka'nınkine kayıyordu ister istemez. Onun devlet ve Tanrı disiplininden, bürokrasi tutsaklığından çok daha korkunç olduğunu büyük bir yüreklilikle ortaya koyduğu ve mutlaka bir biçimde yaşantımızda beliren/belirecek anne-baba terörünü anımsıyorduk. Mösyö Kafka'nın Fantolt'ta kaç numaralı odada kaldığını merak ettim aniden. Ona bugüne dek rastlamamıştım, ama sosyal birisi olmadığını da biliyordum...

— Annemden boşuna söz etmedim, diye sessizliği böldü Romain.

— Onun anlattığı ve şu anda bize yararı dokunacağına inandığım, pek az bilinen bir olayı size aktaracağım.

'Bir oğlum olsaydı, nasıl bir anne olurdum?' sorusu bir korku filmi alt yazısı gibi geçti gözlerimin önünden.

— Annem bir Rustur, ama beni tam bir Fransız gibi yetiştirmek için, Fransız annelerden çok daha fazla emek harcamıştır. Fransız İhtilali de onun gerçek bir Fransızdan çok daha iyi bildiği konulardan biridir.

Başarmış mıydı peki? Bana kalırsa, Romain bizler gibi ulusu, kültürü ve kimliği evrensel bir insandı. Fransız olmaksa, yalnızca Nina Borisovskaya'yı mutlu etmek anlamıyla yüklüydü ve bu nedenle çok önemliydi.

— Devrimci bir bakışla, miskin sayılabilecek Fransız köylülerini ayaklandıran etkenin yoksulluk, baskı ve eşitsizlikten çok, çavdar ekmeği olduğuna inanır annem.

Çavdar ekmeği?

— Çavdar ekmeği, diye gülümseyerek yineledi Romain.

— Bilmem, biraz biyokimya ve mikrobiyolojiyle canınızı sıkar mıyım?

Hepimiz ilgiyle onu dinliyorduk. Devrim öncesi moda olan, 'ekmek bulamıyorlarsa, pasta yesinler!' biyolojik bir şifre olmasındı sakın?

— Çavdar mahmuzu deyimine ne kadar aşinasınız bilmiyorum? Bir mantarın normal yaşam evrelerinden biridir bu. Fakat bu evrede kalan mantar çok tehlikelidir, çavdar ununda yüzde bir dahi bulunsa zehirlidir.

Peki bunun Fransız Devrimi'yle ilişkisi neydi?

— 1788 kışının çok soğuk geçtiğini, ardından da yapış yapış bir bahar geldiğini söyler annem. Böyle bilgileri nereden edinir, nasıl öğrenir, asla anlayamamışımdır. Nina'nın sırlarından biri işte!..

Boğazını temizlemek için perkülatörde yeni pişmiş kahve koydu fincanına, kocaman bir yudum doldurdu ağzına. Bekliyorduk.

— Yaz geldiğinde, sözünü ettiğim çavdar mahmuzları sarmıştı tarlaları. Yani o yılın ürünü çavdar unu zehirliydi!

— Fakat toplu ölümlerden hiç söz etmez ***normal*** tarih kitapları? dedi Carmen.

— Ah hayır, daha ilginç bir olaya neden oldu zehirli çavdar unu. Çünkü, ağızdan alındığında beyinde etkili olan ve görsel-işitsel halüsinasyonlara yol açan çavdar mahmuzu, 1788 ürünüyle beslenen Fransız köylüleri üzerinde saldırganlık etkisi yarattı. Kısacası, çavdar mahmuzunun Fransız Devrimi'ni ciddi olarak etkilediğine inanır annem!

— C'est ça! diyerek gür bir kahkaha attı Mösyö de Bergerac. Ayağa kalktı, odada gezinerek yüksek sesle düşünmeye başladı.

— Fransız köylüleri üzerinde bir çeşit cinnet etkisi yaratan çavdar ekmeği, zamanın ve konumun uygunluğu göz önüne alınırsa, isyankârlığı artırarak, pekâlâ tarihsel bir rol oynamış olabilir! Neden olmasın yahu?.. Hah hah ha!..

Odadaki gergin hava yumuşadı, kaslarımız gevşedi.

— Fakat bu yarı-kurgu öyküden alınacak 'hisse'ye bakarak, saldırganlığımızı artıracak bir şeyler içmek asla işe yaramayacaktır, dedi Roni.

— Birincisi bizim saldırganlığımız soyuttur, ikincisi Fransız köylülüleri, öbür bütün köylüler gibi *normaldir.*

— Yani, çok ve çabuk ürerler ve çoğunluk oluştururlar, diye ekledi.

— Kalemi kılıca dönüştürecek bazılarımızı yabana atmayınız Mösyö Chagall! diye gürledi Cyrano.

— Ah-ha!.. Beyler, beyler, diyerek onların konuşmasını kesti Romain.

— Öykümü farklı yorumluyorsunuz. Biz, yalnızca onları çok korkutan ve asla başa çıkamadıkları için bizlerden tamamen kurtulmaya çalıştıkları hazinemizi kullanacağız.

Anlamıştık.

— Hiçbir kalıba, sansüre, töreye uymayan, sığmayan düş gücümüzü, hayal yetimizi kullanacağız biz, dedi.

Ayağa kalktı ve Cyrano'dan ödünç bir reverans yaptı,

— Sevgili hanımefendiler ve beyefendiler. Bir oyun oynayacağız!

'Oyun' sözü beni güldürdü. Sırılsıklam âşık bir genç kadın gülünce, kikir kikir bir ses çıkar, öyle oldu; kikirdedim.

— Sakın MIŞ GİBİ oyunu olmasın Mösyö Gary? diye sordu Carmen de Cervantes.

— Unutmayın ki, ben değirmen gibi son derece somut nesneleri bile görmeMİŞ GİBİ oynayamayan bir soydan geliyorum! Kaldı ki, soyut 'şey'lerle oynamak *normaller* için daha trajik sonuçlar yaratacaktır.

— Elbette, dedi Cyrano,

— Yalnız, sizin sözünü ettiğiniz de herhangi bir değirmen değildi Carmen, onlar yel değirmenleriydi...

— Peki ya bizim oyunumuz?

— Bizimkinin bir çeşit halüsinasyon oyunu olacağını seziyorum, dedi Roni.

— Yanılsamalar ve sanrılar...

— Eğlenceli olmalı, dedim neşeli, cıvıl cıvıl bir sesle.

Berbat bir şey söylemişim gibi baktılar bana.

— Bu bir ölüm-kalım oyunu Madam, dedi Cyrano.

Halbuki ben oyunun mizah yanının daha ağır basacağını sanıyordum.

— Elbette öyle olacak, dedi Romain gülerek.

— Ama oyun oyunluğunu bilmeli ve bizim de şanımıza yakışmalı!

Ben de bunu demek istemiştim ya...

— Adı: Ben çok eğlendim. Hoşçakalın. Teşekkürler!'

— Oyunun adı bu mu?

— Evet, dedi Romain,

— Je me suis bien amusé. Au revoir et merci.

— Desenize çok güleryüzlü bir ayrılık olacak bizimkisi, dedi merakla Roni.

— "Neşeli bir ölüm de denebilir", diye gülümsedi Romain.

— Jean Cocteau'nun bu! diye sevinçle atıldım.

Romain'le göz göze geldik. Bir daha âşık olacağım hiçbir erkekle böyle göz göze gelemeyeceğimi anladım. Büyülenmiş gibi, öylece kaldık... Ne kadar, bilmiyorum... Anımsayamıyorum. Bilmek de istemiyorum.

— Oyunun ayrıntıları ve rollerimiz konusunda konuşmak için daha kapsamlı bir toplantı yapmamız gerekecek, dedi Cyrano.

— Örgütlenmekten söz ediyorsunuz, diye sevindi Roni Chagall.

— Organize olmak, bir gelişmişlik belirtisidir.

— Ah tabii, dedi Romain.

— Gelişmiş ve anonim bir eylem, diye ekledi küçümseyen bir sesle.

Sonra bana döndü, o küçük odada oturduğum koltuğun önüne diz çöktü, eski zaman âşıklarının yaptığı gibi, bir elimi avuçları arasında yumuşacık sıktı ve kalbine bastırdı.

— Afife sevgilim, sana 'Afife Pirî nasıl biridir?' diye sora-

cak vaktim olmadı. Ama insan sevdiğini, en çok onun kendi ağzından, gözünden bilmek ister.

Doğrusu, bir oda dolusu başkalarının önünde böyle apaçık ilan-ı aşk edilmesi pek hoşuma gittiyse de, biraz mahçup olduğumu yadsıyamam. En azından, 'şimdi sırası mı?' diye düşünecekleri sıkıntısı doldu içime.

— Aşkın sırası olmaz Afife, geldi mi, artık vardır!

— Biz çıkalım, dedi Carmen usulca.

— Evet evet, hemen çıkalım, dedi Cyrano. Sesinde yoğun Gaskon akşanı vardı o sırada.

— Fakat, henüz her şeyi konuşmadık, diye mızıklandı Roni.

— Onların arasında da zeki olanlar var, şu Dr. Günnar'ı sakın atmayın yabana!

— Canım görüyorsunuz ki, âşıklar baş başa kalmak istiyorlar. Bundan daha ivedi ve önemli bir şey olabilir mi? Aşk Mösyö Chagall, aşk!.. diye heyecanla haykırdı Cyrano.

Hızını alamadı, ayağa fırladı;

— Kuşkusuz aşk, aşk kuşkusuz! Odur saran yüreği
coşku
Her bakışta yaratılan o yaman duygu.
Ruhun sıyrılıp karanlıktan
Sevgilinin göklerine yükselişi
Yasemin dallarından kayarak
Yüreğin en genç saatlerinde titreyişi
Ve ölümden zerre kadar sakınmayışı!
Aşk, kuşkusuz aşktır o!
Soluklanarak düş gücünün doruklarında
İçilen yaşam suyu
Ölümsüzlüğün zehirli fısıltılarında
Ve sevgilinin öptüğü aslında
Kuşkusuz aşk, aşktır kuşkusuz
Ancak yüreği öpülürse,
Öpülürse yüreği duyulur sesi

Ruhun gizli sularında
Sessizce uyuyan derinde
Aşk, kuşkusuz aşktır o!
Çıplak bir iltifatın en latif
Kıvrımlarında
Harikulade, saf ve zarif
Bana soracak olursanız tuhaf ve naif
En olmazın oluru, kıyametin neşesi
Aşk, aşktır o, tanırsınız eninde sonunda...

Cyrano de Bergerac'ın heyecanı, tarzı ve içtenliği öyle gerçekti ki, hemen bulaşıyordu. Carmen de Cervantes, ayaklarının ucunda yükselerek, Cyrano'nun kulağına bir şeyler fısıldadı, Cyrano titremeye benzer gürültülü bir çığlık attı.

Cyrano'yu dinlerken bir an bile gözlerini benden çekmeyen Romain, hiç kımıldamadan konuştu;

— En derin iltifatlarımı kabul ediniz Mösyö de Bergerac. Oyunumuza gelince, hiç meraklanmayınız, oyuna başladık bile...

Sessizce çıktılar.

BELONGS TO
KAKTOS TEAM

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ASIL SON

"Görkemli senfonilerin ortasında bir yerde beliriveren, yumuşacık bir flüt sesini beklemek gibi bir eğilimim vardır."

Romain Gary

BELONGS TO
KAKTOS TEAM

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

İlk kez öpüştük.

Gerçek anlamda ilk kez dokunduk birbirimize. Bu dokunuş, daha önce bütün bildiklerimden farklıydı. Anders Grieg'e dokunuşumun tutkulu tenselliğiyle ilgisi yoktu. Biz birbirimizin yüreklerini öptük.

"Ancak yüreği öpülürse,
Öpülürse yüreği duyulur sesi
Ruhun gizli sularında
Sessizce uyuyan derinde..."

O zaman apaçık anladım ki, ilk kez âşık oluyordum. Bencilim ben! İLK'lerin güzelliğine asla doyamayan, bu yüzden sık sık bir İLK serüvenine atılmaya hazır, gözü kara bir bencil...

Çünkü ilk'lerin lezzeti pek özeldir, özgündür ve albenileri çoktur. İlk'ler zordur, yorucudur ama heyecanlı, en önemlisi, gölgesizdir. Hayaletlerden, gölgelerden hoşlanmayan, netliğe önem veren birinin ilk'lere düşkünlüğünü açıklamaya çalışmak neden?..

Belki biraz *normal* insanlar gibi konuştum ama bu kadar benzeşmenin de *seçkinliğime* zarar vereceğini sanmıyorum.

Uzun ve derin öpüşmeler arasında, bir çöl susuzluğuyla içtiğimiz, bedenlerimiz değildi. Biz sanki konuşmaya susamış, birbirimizi tanıyabilmek için çılgınca sözsel bir sevişmenin içine yuvarlanmıştık. Bu da bir sevişmedir; sözcüklerin dudaklardan akışının müziğiyle yakalanan bir

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

cinsellik... Bunun tadı, bunun kokusu başkadır. Tercih edenler bilir.

— Kimsin sen Afife? Nasıl birisin? Neden bütün yitirdiklerimi, hatta hiçbir zaman sahip olamadıklarımı böyle capcanlı, yürekli ve pırıl pırıl taşıyorsun gözlerinin derin sularında? Ve hiç tüketmeyecek, asla yitirmeyecek gibi güvenli ve güvenilir...

Onun yitirip, benim hiç yitirmeyeceklerim mi?

— Kimdir sana adını armağan eden o kadın, o Afife Jale? Ve nasıl biriydi o serüvenci korsan kaptan?

— Afife Jale, büyükannem. Pirî Reis, büyük büyükdedem...

— Bilmek, her şeyi duymak istiyorum. Onların bütün pınarlarından sana akan güzellikleri, yabanıllıkları, her şeyi öğrenmenin heyecanıyla tutuşuyorum. Anlat, her şeyi anlat Afife...

— Anneannem hakkında her şeyi bilmiyorum. Bildiğim, cesur, asi, atılgan bir kadın olduğudur. Bir sahne sanatçısıydı... Duyarlı ve çok kırılgan...

— Duyarlı ve kırılgan?

— Hı hı...

— Nasıl bir sonu var?

— Hüzünlü, yalnız ve mutsuz...

— Duyarlı ve kırılgan...

— Evet, duyarlı ve kırılgan...

— Sonunda?

— Kısa yaşamış, kırk yaşındayken, uyuşturucu ve akıl hastanesi...

— Akıl hastanesi mi dedin?

Bakıştık ve aynı şeyi gördük. İçinde bulunduğumuz Cyrano'nun odasını aştı düşüncelerimizin titreşimleri ve bütün Fantolt'u kapladı.

— Akıl hastanesi demek!..

Dudaklarımızı sımsıkı kapatıp, yanaklarımızı şişiren

kahkahayı ağzımıza hapsettik. Kıs kıs kıs... Ama gülüşüm bir hüzün duvarına çarptı çabucak. Yoksa?..

— Ama burası bizim sonumuz olmayacak Afife, dedi beni kucaklarken Romain ve sordu,

— Peki bilmediğin ne?

— Onun devrimci, bilinçli bir öncü mü, yoksa yalnızca tepkisel, serseri ruhlu bir kadın mı olduğu?..

— Ah Afife, diye hiçbir şeyi anlamamış birine bakar gibi gülümsedi, hoşgörüyle saçlarımı okşadı.

— Kırılgan ve duyarlı ha?.. diye mırıldandı.

— Evet, kesinlikle öyleymiş!

— Hiç aynaya bakmadın mı sen? Afife Jale'nin gerçekte nasıl birisi olduğunu orada göreceksin, aynada...

Belki de haklıydı, aynadaki suretimde kendiminkinden başka izler aramadığımı ilk kez hayretle ayrımsadım. Ne düşüncesizlik!

— Seni ilk gördüğümden beri bir başka kırılgan ve duyarlı kadını çağrıştıran, o Camille Claudel bakışlarının nedeni Afife Jale değilse, kim peki?

Parmaklarını uzatıp, gözkapaklarıma dokundu. Bir an için gözkapaklarımın eriyip, onun parmaklarının gözbebeklerime dokunduğu hissine kapıldım. İLK kez birisi gözbebeklerime dek ulaşabilmişti.

— Ya öbürü?

— Tam adı Muhiddin Pirî. Ünlü Gelibolu'da doğmuş. Orada doğan çocukların sudaki balıklar gibi büyüdükleri, beşiklerinin sandallar, ninnilerinin dalgalar, topraklarının da denizler olduğu söylenir.

— Ninnileri dalgalar, beşikleri sandallar, toprakları denizler...

— Evet, öyle. On yaşından sonrasını tamamen denizlerde geçirdi.

— Toprakları denizler...

— Başarılı ve cesur bir kaptandı. Sonunda donanma komutanlığına yükseldi.

Romain'in kucağına oturmuş, başımı omzuna yaslamıştım. Yarı yarıya kanepe yatağa uzanmıştık. Henüz o en gizemli, bilinmeyenlerin ve merak edilenlerin vaktindeydi aşk ve bu yüzden "ruhun karanlıklardan göklere yükseliş coşkusu" taşıyordu.

— Anlatsana Afife, onun sonu nasıldı?

— İhanetin soysuz zehirini içti!

— Pirî Reis mi?

— Ta kendisi! Bir ihanet sonucu öldürüldü.

Sessizlik.

— Kahire'de idam edildi.

Sessizlik.

— Mısır, diye fısıldadı Romain.

— Orada Nil'e âşık oldum ben.

Beyaz, ince bir düşünce bulutu gelip aramıza girdi. Ben, onun Nil'i düşündüğünü sandım, o da benim Basra Bey'i Kubad Paşa'yı düşündüğümü... 'Donanmayı Basra'da terk etti' iftirasıyla tek fermanla Pirî Reis'i idam ettiren Kubad Paşa'yı... Oysa ikimiz de birbirimizi düşünüyorduk.

— Hiç Florida'ya gitmemiş büyük büyükdedem, ama orayı da haritasında resmetmiş, dedim dalgın dalgın.

— Benimse, Tatar, Rus ve Musevi atalarım var. Geleneklere bağlılık ve körlük gibi erdemleri (!) onlardan edinmiş olmalıyım.

— Halbuki biraz Rus, biraz Yahudi, biraz da de Gaulle'cü olarak tanımlıyorlar seni, dedim.

— C'est très comic! dedi.

— Komik! Ben bir Fransızım!

Sesinde kendine benzemeyen telaşlı bir tizlik vardı. Konuşan o değildi de, yalnızca aracılık yapıyordu sanki. İlk kez sesinde bir Rus aksanı tınladı.

— Gerçekten mi? diyerek üstüne gittim.

— Gerçek? Oh-la-la!.. Gerçek, réalité, reality!.. Ah şu gerçekçilik tutkusu...

Dönüp yüzüme baktı, yaramaz, hınzır bir gülümseme belirdi gözlerinde.

— Gerçekten nereli olduğumu bilmek mi istiyorsun Afife?

— Evet, dedim pattadanak. Ama hemen ardından caydım. Bakışlarında parlayan adı konmamış o ışıktan ürktüm. Bir insanı ne kadar çok sevsem, ne kadar yakını olsam da, onun kendi alanına girmemem gerektiğini unutmuştum.

— Hayır, hayır istemiyorum, diye düzelttim acele. Ama geç kalmıştım. Onu düş kırıklığına uğrattığımı düşünüp, içim sızladı.

— Gerçekten nereli olduğumu bilen tek insan Nina Borisovskaya'dır. O da benim bir Fransız olmak için doğduğumu söyler.

— Bense... Ben, serüvenin, cesaretin, ruh anarşisinin ve kahramanlığın ülkesinde doğdum. Oralıyım.

Çok mutlu görünüyordu. Hiç dokunmadım. Hatta ellerimi birbirine kenetleyerek, işi garantiye aldım. Yine de bir yanımla ona dokunduğumu hissediyordum. Dikkatle baktım, göremedim.

— Kuşkuya düştüğüm olmuyor değil tabii... dedi,

— Annemi ilk kez şeker hastalığının halsizliği içinde gördüğüm o günü anımsıyorum. Gözleri kapalı, yüzü bembeyaz, başı bir yana kaykılmış ve eli göğsünün üzerinde görünce; 'yaşam, sanıldığı kadar, annemin ileri sürdüğü kadar onurlu bir uğraş mıydı gerçekten?' diye sordum kendime. Yanıt umduğumdan çabuk geldi, belki de kafamın derinliklerinde bir yerde hazır bekliyordu. Ve hemen kâğıda kaleme sarıldım. Bir öykü yazdım, adı: 'Promete Olayı ve Gerçek'ti. İnan bana, Promete olayının ardındaki gerçek o gün de oydu, bugün de aynıdır.

Promete olayına nasıl atladığımızı merak bile etmedim,

bizim sevişmemizin cinsel gücü sözcüklerin şehvetinde saklıydı çünkü...

— Promete'nin serüveniyle ilgili olarak bize anlatılanların tümü, bugüne dek anlatılanların tümü yanlıştır Afife. Kuşku götürmeyecek kadar yanlış! Ya da şöyle demek belki daha doğru olur:Öykünün sonunu bizden sakladılar!..

Âşık olduğu kadınla ilk kez baş başa kaldığında, Promete kadar ateşli bir konu seçmek ancak Romain'in zekâsı için olasıydı. Ona olan hayranlığım iyice büyüdü.

— Ateşi Tanrılardan çalmak istediği için, bir kayaya zincirlendiği ve bir akbabanın gelip onun karaciğerini yemeye başladığı kesinlikle doğruydu. Ama gerçeğin tümü bu değildi...

Gerçek, ahh gerçek!..

— Tanrılar bir süre sonra aşağıda ne olup bittiğini anlamak için yeryüzüne bir göz attıklarında, Promete'nin yalnızca zincirlerinden değil, o saldırgan akbabalardan da kurtulduğunu görmüşlerdi. Yeniden güç kazanmak ve gökyüzüne ulaşabilmek için...

Masalların sonunda bir prens öpücüğüyle dirilen güzel prenseslere sevinen kız çocukları gibi, el çırparak, 'Yaşaşın!' diye bağırmak geldi içimden. 'Yaşasın Promete'yi öldüremediler!' Hiç sakınmadım ve ellerimi çırptım. O da sakınmadı, beni kanepede bırakarak ayağa kalktı, o şık reveranslarından birini yaparak, önümde eğildi,

— Karaciğerim biraz rahatsızdır Madam, dedi gülerek.

— Bana büyük acı veren bu rahatsızlığımın nedenini hemen açıklamalıyım efendim! Belki on bin akbaba üşüştü başıma, üstelik midem de eskisi kadar sağlam değil artık.

Ona bir şey olmasın kaygısıyla hüzünlendim.

— Üzülmeyin sevgili Madam, yine de kendimi çok iyi hissediyorum. Beni kayalardan aşağıya yuvarlayacak o son gaga darbesini yiyeceğim gün gelip çattığında, gökbilimci-

leri çağırıp, Zodyak'taki yeni yıldızı göstereceğim; kutsal akbabaya dişlerini geçirmiş, köpek başlı insana benzeyen yıldızı.

Onu yanıma çektim. Aslan başına benzeyen başını, göğsüme bastırdım ve sevdiğimi fısıldadım. Yeniden öpüştük.

— Benim çok kötü bir huyum var Afife, diye fısıldayarak itiraf etti,

— Birine bağlandım mı, ondan ayrılmak beni perişan ediyor. Böyle olunca da okyanusa bağlanmak çok işime geliyor. Hiç değilse o kolay kolay ölmüyor...

— Annen mi? diye sordum sevecenlikle,

— Nina, dedi tutkuyla...

— Mektupları gelir hâlâ ara sıra...

Sustum.

— Annemin öldüğünü sana da söylemişlerdir, değil mi? Pöh... Nina Borisovskaya ölmüşmüş!.. hah ha!

Birlikte sustuk. Gözlerini kaçırdı benden. Mavisi gözlerinin suluboyaydı o sırada.

— Onunla ilgili olarak çok sataştılar bana Afife. Anneme âşık olduğumu, eşcinsel olduğumu, deli, kaçık, hasta olduğumu falan... Boşver bunları... , eliyle kesip attı.

— Eşcinsellere düşman olduğum gibi bir izlenime kapılmanı istemem. Onlara karşı değilim, ama onlardan yana da değilim. Bazı ünlü ibneler, her karşılaştığımızda bana, gidip bir psikanaliste görünmemi salık verirler. Ya da iktidarsız olup olmadığım konusunda bir uzmana danışmamı önerirler.

İnce purolarından birini çıkarttı, yakmadan bekledi.

— Kadınlara soğuk davranmamın nedeni, çocukluğumda başımdan geçen bazı olaylarsa, bunun kısa süreli şoklarla giderilebileceğini söylüyorlar.

İzin istedi ve purosunu yaktı. Bu gümüş çakmağını daha önce görmemiştim. Üzerine 'Ivan M.'den...' yazısı işlenmişti.

— Aslında biraz hastalıklı ve mahzun bir yapım var, bunu kabul ediyorum. Toplama kamplarıyla, tutsaklığın binbir biçimiyle, hidrojen ve nükleer bombayla karşı karşıya kalan çağımızda, karşılaşmadığı hemen hemen hiçbir musibet kalmayan insanoğlunun, tutup kendini 'düzdürmemesi' için de bir neden yok geliyor bana, hıı? N'est pas Afife?

Romain kafamı karıştırmış, fakat beni yanıltmamıştı.

— Yine bana öyle geliyor ki, çağımızın insanları, her şeye karşın yüreklerinde temiz kalmış bir köşe bulundurabilmeyi başarıyorlar. İleride gerekebilir ve karşılarına boyun eğmek zorunda kalacakları bir şeyler çıkabilir diye...

Purosunu kül tablasına bıraktı, beni kendine çekti ve bedenimi okşamaya koyuldu. Bu, son derece heyecan vericiydi. İçim ürperdi.

— Ama mektupları geliyor değil mi? diye sordum. Yine dilimi tutamamıştım.

İri bir kahkahayla güldü Romain.

— Ölüm, Afife; ölüm, sevgili küçüğüm, çok ciddi bir iştir. Şakaya gelmez! İşte bu yüzden annemin ölmediğini söylüyorum ben.

Kimsenin kendisine inanmadığı koskoca bir dünyada yapayalnız kalmış bir çocuk gibi mahzun, garip, haksızlığa uğramış bakışlarla baktı bana sonra. Ona doğru eğilip, geriye taradığı saçlarını okşadım. Bir 'Boğa' olduğunu söylemese, çoktan bir 'Aslan' olduğunu hissederek ellerimi geniş alnında gezdirdim.

— Annemin yaşadığını çok iyi biliyorum Afife!

Söylediğinin tamamen bilincinde gözlerini dikti yüzüme.

— Savaşta pilottum ben. Fransa yenilmişti. Her şey umutsuz, karışık ve berbattı. Yaralanmıştım, soluk almakta güçlük çekiyordum, burnumdan kan boşanıyordu. Tek bir isteğim vardı; otların üzerine uzanıp, orada saatlerce kımıl-

damadan yatmak. Ama bunu yapamadım. Sanki annem yüreğime oturmuş, beni ileri itip duruyordu. Aslında bu doğruydu da; o uçaktan bu uçağa koşturup duran ben değildim. Grilere bürünmüş, elinde bastonu, ağzında Gauloise' ı, yaşlı bir kadındı bütün bunları beceren. Savaşmaya devam etmeye karar veren de oydu. Annemdi!

Hangi savaştan söz ettiğini sormadım ama pilotluğunun da annesini mutlu etmek için yaptığı işlerden biri olduğunu anladım. Aslında uçmaktan da, yazmaktan da çok hoşlandığı besbelliydi. Artık annesinin arzuları, düşleri ve kişiliği tamamen kendininkine karışmış, kimi zaman çatışıp, kimi zaman bütünleşiyorlardı. Kimin kim olduğunu anlamak için, asıl Romain'i hissedebilmek şarttı.

Karşımda ateşten gözleri çakmak çakmak olmuşçasına hasta görünen bu eşsiz adama baktım ve işinin ne denli güç olduğunu düşündüm. Birden onu korumak arzusu doldu içime. Ama onu annesinden nasıl korurdum?

— Annemin yaşadığı doğrudur, dedi sayıklar gibi.

— Çünkü aslında ben, annemim!

Bu kesinlikle doğruydu ve ben bunu başından beri hissediyordum. Yine de ürperdim.

— Ben, dedim kendimi bile şaşırtan, yumuşacık bir sesle,

— Ben en çok, sendeki seni seviyorum.

— Bendeki annem, dedi nekahet yorgunluğunda bir sesle,

— Ona benim sevgim yeter, sesinde yine o Rus aksanı vardı. O sırada iyileşti, bana baktı ve beni gördü, bana gülümsedi,

— Sen Afife, sen, yıllar önce yitirirken çok acı çektiğim, çok üzüldüğüm, ama daha fazla avuçlarımda tutamadığım güzellikleri çağrıştırıyorsun bana. Yanımdayken, yıllardır hiç umut etmediğim bir avuç imgelem salıyorsun sen göklerime... Dahası...

— Dahası?

— Dahası, bunları bana sunuyorsun!

Sesinde sevgi, dostluk, şükran, mutluluk... Heyecanlandım. Ayrıca gururlandım. Ama ona çağrıştırıp, sunduğum güzelliklerin ne olduğunu bilmeden.

Göz göze geldik. Yaşarken, tam içindeyken tadı duyumsanan ve yıllarca lezzeti korunacak bir mutluluk anının içinde olmanın bilinciyle, doya doya tüketmeye özen göstererek gözlerimizi birbirimize verdik.

Telefon çaldı. Nedense hep böyle anlarda telefon çalar. Oysa dinlenme tehlikesi belirdiğinden beri odalarımızdaki telefonları kullanmıyorduk. Onlar da birer telefon biblo olarak asılı duruyorlardı raflarımızda.

Telefonu duymazdan geldik önce, ama ısrarla bağırıp duruyordu o.

— Hiç mi adalet yok, hiçbir yerde ve zamanda? diye isyan ettim.

— Adalet mi? diye güldü Romain. Ayağa kalktı, telefona uzandı.

— Alooo? Ah siz misiniz Mösyö Nehru?

Henüz yeni başlamıştık ve ilk kez baş başa kalmıştık, ama kısacık sürmüştü...

— Peki, bekliyorum, A bientôt Mösyö Nehru.

Telefonu kapattı. Önemli bir şey söylemeye hazırlandı ve benim buna hazır olup olmadığımı ölçmek için süzdü beni.

— Evet? dedim sabırsızlıkla,

— Anders Grieg sana bir mektup bırakmış Afife.

— Ne olmuş ona?

— Son kaybımız müzisyen Grieg, dedi Romain. Sesinde kedere benzetilmiş ama bunun yeterince örtemediği bir başka tını vardı; ne olduğunu çıkartamadım. İstemedim de.

— Bizi teker teker yok edecekler Romain! diye inledim. Yanıma geldi, oturdu. Ellerimi tuttu. Ah ne kadar az

yalnız kalabiliyorduk, ne büyük bir karmaşa içindeydik ve ne çok konuşacak şeyimiz vardı.

— Anders'e ne yaptılar acaba? titreyen bir sesle sormuştum. Dilim, beynimin emrinde olmadığı zamanlarındaydı.

Uzaklara çevirdi gözlerini, orada gördüklerini anlatacaktı besbelli.

— Lise bitirme sınavlarına hazırlanıyordum. Evrenin yapısı üzerine saçma sapan bir şeyler ezberliyordum. "Anne," diye söze daldım. Dinliyordu annem. "Üç yıl yüksek öğrenim, iki yıl da askerlik..."

"Sen subay olacaksın!" diye sözümü kesti annem.

"Tamam, ama yine de beş yıl var ve sen çok hastasın."

Birden telaşlandı. Beni rahatlatacak bir şeyler söylemek istedi.

"Öğrenimini tamamlayacaksın. Hiçbir şeyin eksik olmayacak, merak etme..."

"Ama ne demek istediğimi anlamıyorsun anne, söylemek istediğim bu değil ki... Oraya ulaşamamaktan korkuyorum. Yani zamanında ulaşamamaktan, geç kalmaktan..."

İşte o zaman sustu, düşüncelere daldı. Uzun uzun ve telaşlanmadan. Sonra gürültüyle soluklandı, ellerini dizlerine dayadı ve şöyle dedi:

"Bu yeryüzünde, adalet diye bir şey var!"

Annemin evrenin yapısı konusundaki tanımı, fizik kitabında yazılanlardan çok daha mantıklı, güvenilir ve çok daha yararlıydı..

Sustu.

Sustum.

Sustuk.

Nina Borisovskaya'dan korkmadan baktım ilk kez, onu gördüm. Gülümsedim. O bana değil, oğluna bakıyordu.

Rahatladım.

Kapı bir uzun, bir kısa çalındı.

Yerinden kalkarken bana döndü, artık annesini gördüğümü bilen bakışlarla baktı. Aramızdaki kırk birinci kapıyı ardına dek açmıştı.

— Antoine da pilottu, dedi.

— Onu tanıyor musun? dedim heyecanla.

— Havada tanıştık, bilirsin o küçük soylu bir uzaylının peşindedir hep.

— Bilmez miyim...

— Burada şimdi, dedi göz kırparak.

Dürüst ve içten olmanın birbiriyle ilişkisi hiç de sanıldığı kadar yakın değildir. Her dürüst davranışın içten olduğunu, her içtenliğin de dürüstlüğünü savunmak nereye kadar inandırıcıdır?

Birleşmiş Milletler'in kendi tarihinde ilk kez tam çoğunlukla uzlaşarak hazırladığı dünyanın en *seçilmiş* özel insanlarını *normalleştirme* işlemi başladığından beri gelişen olayları, belleğimde ve notlarımda kaldığınca yazıyorum. Bu sırada içtenlik ve dürüstlükten şaşmamaya özen gösterdiğimi özellikle belirtmeliyim. Fakat baştan itiraf etmek dürüstlük ve içtenliğini gösterdiğim gibi, ikisinin birbiriyle yakınlığı tartışma götürür bir konudur. Şunu içtenlikle söylemeliyim ki, yazdıklarımın arasına kendi dürüstlüğümden kuşkuya kapılacak tek bir nokta bile koymadım.

Şimdi, şu anda bu satırların içdökümünde bir kez daha anladım ki, yaşananların bir başkasına aktarılması sırasında yitenler, yaşananların özüdür ve aktarılanlarsa olayların

kupkuru bir iskeletidir ancak... Aktarma biçimi ve yöntemi ne olursa olsun, bir olayı yaşamamış birisine aktarma arzusu, en iyimser üst noktasında bile yalnızca bir fantazya olarak kalır. Bir nanik... Kaldı ki, aynı olayı birlikte yaşadıklarımızla bile...

Romain'le bir sevgili olarak ilk kez baş başa kaldığım o gece, Parveen Nehru'nun telaşla odaya gelip, bana ilettiği mektup, Anders'in el yazısıyla yazılmış, bir çeşit veda notuydu. Acele yazıldığı, fakat harflere bulaşan hareketlerden, üzerinde dolaşan parmakların bir panikten çok heyecanla çalıştığı anlaşılan beyaz zarfı korkuyla açtım.

"Sevgili Afife,

Beni yalnızca doğadan taşıdığım güzelliklerden ötürü beğenmediğine inanıyorum. Bu inancı yarattığın için sana minnettarım.

Seni tanımanın sevincine, çabucak yitirmenin hüznü karışıyor. Sonra yeniden buluşacağımızı bilmek beni tekrar sevindiriyor derken, o zaman da birlikte olamayacağımızın bilinciyle tekrar hüzünleniyorum. Yine de tercihin nedeniyle seni kutluyorum Afife. Seçtiğin erkeğe ancak saygı ve hayranlık besliyorum. Bir başkası olsaydı... Veya ben de kadın olsaydım... Fakat bunların hiç önemi yok artık!

Sevgiyle ve böylece kal Afife...

Senin,

Anders Grieg."

Duygulandım ve bunu gizleyemedim. Rengimin solduğunu gören Romain, gözlerini benden kaçırıp, karşı duvara taşıdı. Kendimi suçlu hissetmedim ama, insan eski sevgilisinden aldığı bir mektubu okurken (hüzünlü, duyarlı ve sevecen) yalnız kalmalı, diye düşündüm. Tek başına! Kesinlikle... Bazı mektuplar hiç kimseyle paylaşılamaz!

Aklıma takılan bir soru da, Anders'in 'yeniden buluşacağız' derken nasıl bu kadar kendinden emin olduğu konusuydu. Yani, ben de mi yakında yok edilecektim? Öldürüle-

cek miydim? Belki de yeniden yaşam, bir reenkarnasyon, ya da ölümden sonra başka bir gezegen mi?..

Kararsızlıktan çok, kararsızlığın ağırlığıyla bunaldığımı gören Romain, yüzüme bakmadan konuştu;

— Kaygılanma Afife, artık biz de harekete geçiyoruz.

Şimdiye kadar annesine verdiği birbiriyle tamamen çelişen bütün sözleri tutmayı başarmış bir adama güvenmek ne kelime, ona tamamen inanırsınız... Ve birine tamamen inanmak çok tehlikelidir! Ama benimkisi yalnızca aşktı; aşk!

Aşk, en tehlikeli inançtır. Aşk çok cesur olmayı gerektirir ve cesareti daima sınar, hep zorlar! Bu yüzden herkes âşık olamaz ve tehlikeye duyulan ilgi, gençlik yıllarında daha yoğundur. Kimileri her zaman tehlike içinde yaşamayı seçer ve kimileri hep genç kalır.

— Şimdi yanına en çok gereksindiğin birkaç parça eşya al ve beni odanda bekle, olur mu Afife?

İvedilikle toparlanıp, odadan çıktı. Acele adımlarla koridorun sonunda, ancak elektrik arızası ve tehlike durumlarında kullanılan merdivenlerin saklandığı kapıya doğru ilerledi. Çoktan merdivenlerden inmeye başlayan Parveen'e yetişmeye çalışırken, eliyle havada bana bir öpücüğün resmini yolladı. Ayaklarının ucuna basarak, gözden kayboldu.

Penceresiz, uzun, upuzun koridoru hep aynı renkte parlatan ışıkların altında yapayalnız kalakaldım. Sabah olmuştu herhalde... Ama koskoca J Blok'ta çıt yoktu. Bir gerilim filminin fırtına öncesi sahnesindeydim sanki. Birazdan Jack Nicholson elinde baltasıyla belirecek, üstelik arkasında ona 'dur' diyecek bir Stanley Kubrick olmadan, ağzından köpükler saçarak üzerime doğru yürüyecekti. Bir yandan da duvarda beliren dev bir kanlı göz beni izleyecekti...

Böylesi özel bir geceden sonra, beni böyle apar topar

yalnız bıraktığı için Romain'e azıcık içerlediğimi ayırmsıyor, bu duygumun da *normal* kadınlara yakınlığından ötürü sıkılıyordum. Yoksa şu *normalleştirme* operasyonu?..

O sırada, beton zemine hızla düşerek çarpan ağır bir nesnenin yarattığı o korkunç, tok sesle zıpladım. Şimdiye kadar duyduklarımın en şiddetlisiydi bu. İçim titredi... Soluğum hızlandı. Bu kez kimdi acaba? Kendimi yokladım; hâlâ ıssız koridorun ortasında donmuş gibi dikiliyordum. Ya Romain?

Koşarak odama yöneldim. İvediyle merdivenleri inerken, ilk kez asansöre binmediğimi ayrımsadım. Bilinçsizce onları taklit etmiştim. Peki Parveen'le Romain, onlar neden asansöre binmemişlerdi?

Basında ünlü *normallerle* yapılan söyleşilerde; 'Bir ıssız adaya düşerseniz yanınıza ne(ler) alırsınız?' sorusu sık sık yer alır.

— Başucu kitaplarım, bir şişe viski ve sevgilim,

— Walkmen'im ve kasetlerim yalnızca,

— Tek bir şiir kitabı,

— Kahve fincanım ve bilgisayarım,

— Mücevherlerim, parfümlerim ve minik köpeğim,

— Eski fotoğraf ve anılarımı,

— Günce defterim, kedim ve annemden asla ayrılamam,

— Düşlerimi... Düşlerimi alırdım yanıma.

Bunların ıssız bir adaya gidecekleri falan yoktur tabii.

Gitselerdi bile, 'ıssız bir ada' imgesinde bile çoktan belirlenmiş bazı özellikler vardı ki, o anda içinde bulunduğum koşullarda beni imrendiriyordu. Her şey öyle belirsiz, karanlık ve umut kırıcıydı... Ve henüz aşkın en erken saatinde, en tutkulu ve bütün öbürlerinden en farklısı olduğu sanısındayken...

Bitmez, aydınlanmaz bir Kuzey sabahı karanlığında, sonunun ne olacağına değgin hiçbir düşünce ve imgemin olmadığı bir yolculuğa çıkmadan önce yanıma ne(ler) alacaktım?

Pasaport, kimlik(ler), kredi kartları, fotoğraflar, para, deniz ve kara ehliyetleri, temiz çamaşır, defterler ve kalemler, Dostoyevski'nin hiç yanımdan ayırmadığım kara kalem büyük boy portresi, Modigliani röprodüksiyonları, Mozart'ın klarnet konçertosu...

Düşündüm ve karar verdim.

Yanıma hiçbir şey almayacaktım. Karar verince güçlendim ve üzerimdeki o panikli korku kaçıp, gitti.

Olduğum gibi; üzerimdeki kazak, yün füzo pantolon ve kısa süet çizmelerim, parmağımda denizci büyük büyükdedemin yüzüğü, yüzümde anneannemin gözleriyle... geçmişim, anılarım, köklerimden taşıdığım genlerim, bilincim, bilinçaltım, korku, heyecan ve imgelerimle... öylece bekledim.

Normalleşmeyi daima reddetmiştim ve sonuna dek reddedecektim. *Normal* bir dünyada, kurallarını benden(bizden) farklı birilerinin koyduğu MIŞ GİBİ ve diğer oyunlarda yer almayacaktım. Hatta bu bir başrol olsa bile... Çünkü bizim *Seçilmiş* Özel dünyamızda her yaşam zaten bir başroldür!

Kararlılığa varan inanç ve özgüvenin yarattığı dinginlik ve sağlık duygusuyla dirim kazanan bedenim iyileşti. Odamda, kapalı kapının arkasına dikildim ve bekledim. Kendimi öyle güçlü ve rahatlamış duyumsuyordum ki, aş-

kın doğal olarak altüst edip, bulandırdığı iç dengelerim ve görüş alanım açıldı, netleşti, düzeldi. Apaçık görebiliyordum önümdeki belirsizliği, ama bundan korkmuyordum artık. Aşktan önceki kendime dönmüştüm. Akciğerlerim ve midem normal ritminde çalışmaya başladı.

Bir uzun, bir kısa, bir uzun, bir kısa tıklatıldı kapım. Bunun kimin imzası olduğunu bilmiyordum. Mors bilgimi yitirmiştim o sırada. Kapıyı açtım. Carmen de Cervantes'in baş döndüren tatlı baharatlı parfümüyle çarpıştım ilkin.

— Hazır mısınız Afife? diye fısıldadı önce, sonra odamı gözleriyle sıkı bir kolaçan etti. Elinde ufak, üzeri işlemeli deriden, şık bir çanta vardı.

— Mösyö de Bergerac biraz önce kayboldu, dedi.

Yüzünde keder resmi yoktu, gözleri parlak, elleri hüzünsüzdü. Saçlarında panikten eser yoktu. Daha fazla aramadım. 'Demek son düşme sesi o yüzden çok şiddetliydi' diye düşündüm, ama Carmen'in bu kadar güçlü oluşuna şaşırdığımı da kendimden saklamadım.

Carmen'in arkasından koridora çıktım ve orada Romain'i gördüm. Romain'i gördüm. Onu orada gördüm. Romain'i...

Göz göze geldik, birbirimizin bakışlarında eridik. Aşk ne güzeldi ve böyle sırılsıklam âşık olmaya değecek bir sevgiliye rastlamak ne *seçkin* bir şanstı! ... İç organlarımın ritmi hızlandı, görüş alanım, bulandı, daraldı. Hiç şikâyet etmedim.

— Yanınıza bir şey almadınız mı? diye fısıldadı Carmen.

Gözlerimin simsiyah ışığını Romain'in gözlerindeki mavi pırıltıdan ayırmadan, hınzırca gülerek başımı iki yana salladım. Gururlu bir sevgiyle gülümsedi Romain.

— Haydi acele edelim! diye telaşla fısıldadı Carmen.

Hiç soru sormadan izledim onları. Altı katı merdivenlerden inerek tüketmek oldukça uzun sürdü. Sonunda zemin

kata vardık. Çıkış kapısına doğru yöneldiğimde, Romain kolumdan tuttu ve beni koridor yönüne çevirdi. Şaşırdığımı sezince, kolumu bırakmadan, yanımda yürüdü.

Çarşaf ve havlu değiştirme odasının kırmızı çelik kapısı önünde durduk. Bir an için tereddüt ettiğimi duyumsadım. Doğru yerde, doğru zamanda ve doğru insanlarla mı beraberdim, yoksa?.. Kuşkunun dumanlı karamsarlığıyla sıkıldım, daraldım, helezon bir sancı mideme oturdu. Kendi geleceğimden çok, Romain'den kuşkulanmış olmamın sancısıydı bu.

Cebinden bir elektronik kart anahtar çıkartan Romain, daha önce pek çok kez yaptığını duyumsatacak bir rahatlıkla kapıyı açtı. Beni ve Carmen'i sürüklemeye benzer devinimlerle odaya soktu. Romain'in el feneriyle aydınlattığı ve içinde Vigdis olmadan yalnızca temiz çarşaf ve havluların dizildiği masum geniş bir mekân olarak görünen odanın duvarlarında oluşan gölgelere baktım. Gölgeler beni görmediler, ben karanlıktaydım.

Temiz havlu ve çarşaf odasının arkaya açılan depo kapısını da – aynı rahatlıkla – açan Romain, yerde hiç iz bırakmadan yatan bir kapağı kaldırdı ve bizi zemin katın altlarına doğru kapkara bir yılan gibi dönerek uzanan daracık bir merdivene doğru iteledi. Çok karanlıktı. Dokunma duyumu bile körleştirecek kadar karanlık!

Merdiveni el yordamıyla bulmaya çabalarken, ellerimi tutan Romain,

— Kurtulacağız Afife. Oraya, sana geleceğim. Sana... diye fısıldadı.

O karanlıkta dudaklarımı buldu ve beni öptü. Nefesinde veda öpüşlerinin nergis kokusu vardı. Yüzümde ıslak bir ürperti belirdi, dondum kaldım. Gelmiyordu!

Carmen de Cervantes'in beni ayak bileğimden aşağıya çekişine şiddetle direnen bedenim, yukarıya tırmanmak, onun yanına çıkmak için sert bir devinimle şahlanınca, Ro-

main beni itti, kapağı üzerime kapattı, kalın bir kilit sesi duyuldu ardından.

— Git, git Afife. Acele et! Lütfen!.. diye inledi yukarıda. Ağlıyordu.

Ağlıyordu Romain.

Romain!

Ağlamak, terlemek, hapşırmak ve/ya gülmek gibi dış etkilere karşı bedenin verdiği bir tepkidir yalnızca. Öbürleri gibi, ağlamak da oluşan koşulların yarattığı yeni duruma uyum sağlamaya, bedeni fiziksel ve duygusal olarak rahatlatmaya yarar.

Terlemeyi, hapşırmayı, hatta horlamayı ve gülmeyi olumsuzlamayan *normal* insan kültürleri, ağlamayı bir zayıflık ve zavallılık, ağlamaya direnmeyi güçlülük olarak görmüşlerdir. Ve *normal* erkekler, zayıf ve zavallı yanlarını göstermekten çok korkarlar. Halbuki *normal* erkeklerin hep güçlü görünmek zorunluluğu gibi çok zayıf bir yanları vardır ve *normal* kadınlar için de erkeğin *normali* makbuldür.

Romain ağlıyordu. İçimde milyonlarca incecik tel kopmuş gibi bir sarsıntı hissettim; içim sızladı. Ben de ağlamaya başladım. Ağladım!

Aşağıya doğru kör bir uçuşa geçtim; yuvarlanarak, kollarım, bacaklarım asma merdivenin kenarlarına çarpa çarpa, berelenerek, sürüklenerek, ağlayarak... ağlayarak... ağlayarak... Sanki saatlerce indim, döndüm, ağladım. Arzın merkezine kadar ağladım, oraya dek indim, döndüm, ağladım, indim, döndüm, ağladım, indim, ağladım, ağladım, ağladım, çok döndüm, indim...

Yere bastığımda hastalanmıştım. Aşk ayrılığının acısını yaşayanlar, bilirler. Öldürmez ama müthiş üzer, bitap düşürür ve nöbetler halinde vurur. Tek tedavisi 'vuslat'tır. 'Vuslat'ın başka hiçbir dilde tam karşılığı yoktur. 'Vuslat', en büyük ve en güzel kavuşmadır!

'Zaman'ın bu hastalığı iyileştireceğini söyleyenler, aşkı ve aşk ayrılığını hiç tanımamışlardır. Çünkü tedavi edilmemiş bir 'aşk ayrılığı hastası'nın zamanla iyileşmesi olanaksızdır. 'Zaman'ın olsa olsa sakat yaşamaya alıştırmak, bunu kabullendirtmek gibi bir işlevi olabilir.

Merdivenden inip, yere ayak bastığımda etraf alacakaranlık loşluğundaydı. Gözlerim alıştıkça, buranın dev bir otopark olabileceğini düşünmeye başladım. Ciplerin, helikopterlerin, yarış arabalarının, tankerlerin ve daha önce hiç görmediğim ince uzun, yuvarlak yassı, tekerleksiz tuhaf araçların park ettiği yamyassı, dümdüz, göz alabildiğine bir alan.

O sırada Carmen'in fısıldayarak birisiyle konuştuğunu duydum. Arayıp bulunca, tekerlekli bir sandalyede oturan bin yaşından biraz daha genç, ak sakallı bir adamla fısıldaştığını gördüm.

— Buyrun Madam, gözlerinizi siliniz. Ağlayan bir kadın kadar yüreğimi yaralayan çok az şey kaldı.

Görünüşünün tersine çevik bir hareketle, tekerlekli sandalyesiyle yanıma gelen yaşlı adam, bembeyaz, işlemeli bir mendil uzattı bana. Mendil kolalıydı ve üzerine iri bir çift G harfi işlenmişti.

— Mösyö G.G., işte Afife Pirî bu! diye fısıldadı Carmen.

— Demek, Mösyö Gary'nin dilinden düşmeyen o genç hanım sizsiniz, dedi sevgi dolu bir sesle Mösyö G.G.

— Siz Galilei misiniz yoksa? diye haykırdım sevinçle burnumu çekerek.

— Şışşşt! Henüz kurtulmadık! diye azarladı Carmen.

Azıcık bozulur gibi oldum.

— Tıpkı anlatıldığı gibisiniz, dedi hoşgörülü ve sevecen bir sesle Galilei.

— Yitirdiğimiz pek çok şeye henüz sahipsiniz genç bayan. Mösyö Gary'e tamamen hak veriyorum. Elinizi verin bana.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Ellerimi, kırılmasından korkuyormuşcasına özenle tuttu, parmaklarımı tek tek yokladı. *Normal* insanların Uzak Doğu dedikleri Asya kültürlerinin masajlarından birini uyguluyormuş gibiydi sanki. Gözlerinin çok iyi göremediğini o zaman ayrımsadım.

— Güzelsiniz, alıngan, duyarlı ve gururlu... dedi keyifle içini çekerek. İçini çekişinde sevdiği bir çiçeği koklamışlık imgesi vardı.

— Güzellik beni daima etkiler ve eller asla yalan söylemez!

Ellerimi dudaklarına götürdü, hiçbir iz bırakmadan öptü ve iade etti. Cyrano'yu düşündüm...

— Gidelim, diye sertçe fısıldadı Carmen.

Galilei'nin tekerlekli sandalyesini sürdü, onları izledim. O dev otopark benzeri alanı geçişimiz uzun sürdü. Geniş bir asansöre bindik, ışık hızına yakın bir hızla yukarıya uçtuk. Asansör durduğunda başım dönüyor, midem bulanıyordu. Asansör tutmasını ilk kez yaşıyordum.

Bizi gümüş lame bir uçuş tulumu giymiş, başı kasklı, gözlerinde pilot gözlükleri olan bir kadın karşıladı. Bu gözlüklerin tasarımında daha çok bir maskeli balo esprisi vardı. Küçük göğüsleri ve daracık kalçalarına rağmen, sımsıkı tulumu içinde yine de seksi görünüşlüydü. Hiç konuşmadan Mösyö G.G.'nin tekerlekli sandalyesini asansörden çıkarttı. Carmen'le birlikte onu izledik.

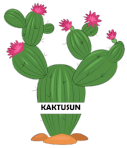
Nereye?

Sonunda, helikopteri andıran, yassı ve tamamen şeffaf bir uçuş aracına bindik. Galilei bu tuhaf araca tekerlekli sandalyesi, küçük, otomatik bir vinçle taşınarak bindirildi. Kemerlerimizi bağladık ve bizi karşılamaya gelen lame tulumlu kadın pilotumuz küçük uçağı havalandırdı.

Karanlık bir Kuzey kışı sabahında, Galilei, Carmen de Cervantes ve kim olduğunu bilmediğim pilotla birlikte uçuyordum. Bir yerden bir yere doğru... Uzun, upuzun, sa-

atler süren bir uçuşla... Bu küçük ve tuhaf uçağın ne çeşit bir yakıtla çalıştığını meraktan çatlatacak kadar uzun, upuzun uçtuk, uçtuk, uçtuk... Her yer alacakaranlıktı, yavaş yavaş aydınlanmaya başladı ve sonunda pırıl pırıl ışıdı.

İlk bakışta bana Karayipler gibi gelmişti. Gördüklerim parlak, renkli, sıcak bir Kalipsoydu. Okyanus iklimi olmalı, diye düşündüm.

Plajdan bozma, derme çatma bir piste konduk. İnmeden önce gördüğüm iri palet izlerinden, daha önce başka uçan araçların da burayı kullandığını anladım. Uçuşumuz çok başarılıydı, hiçbir teknik sorunumuz olmamış, lezzetli yiyeceklerden oluşan kumanyalar ve mikro kabin tuvaletle her türlü gereksinmemiz karşılanmıştı. Tüm uçuş sırasında kendi aramızda ancak gerekli birkaç tümce konuşmuş, daha çok düşünmüş, bolca da uyumuştuk. Gizemli pilotumuzsa, hiç ağzını açmamıştı.

Ve onu gördüm. Burnu kırmızıydı. Yanları yeşil, kıçı doğal ahşap renginde, kürekleri bembeyazdı. İçinde ultramarine rengin o şahane mavi mor pırıltılarında yanan metrelerce balık ağı vardı. Beyaz oturak tahtasının bir yanında, kırmızı ve mavi boncuklar öbek öbek sarkıyordu. Yaşlıydı ve olağanüstü albeniliydi.

Karaya; parlak mavi ve yeşilin oynaştığı denizin, bambu rengi kumlarla birleştiği şahane plaja ayak basar basmaz gördüğüm ilk şey, bu sandaldı. Kumların üzerinde bir başına dinleniyordu ama aklı fikri denizdeydi besbelli. İçime

derin bir dinginlik, katmanlı bir neşe ve çok genç bir serüven duygusu yayıldı. Gülümsedim kocaman.

Nerede olduğumuzu merak etmedim. Kuzeyin güzel beyazlığına karşın, yıldıran karanlık soğuğundan beş, belki altı saat uzakta böyle aydınlık bir yere gelmenin sevinciyle coştum. İçimi çiçekleyen, neşeyle çığlıklayan, umut renklerine boyayan bu mutluluğun büyüsünü bozmamaya karar verdim. Gözlerim de gülümsüyordu.

— Burada herkes için ayrı bir günbatımı olmalı, dedi Carmen. O kalın, seksi sesini yeniden bulmuş, gülümsüyordu. Öyle bir yerdeydik ki, yüzünde ağzı olmayan birisi bile gülümsemek zorunda kalırdı...

İlerde yan yana dizilmiş beyaz tepecikler vardı.

— Tuz tepeleri, dedi pilotumuz.

O becerikli, küçük vinçle Mösyö G.G.'nin tekerlekli sandalyesini uçaktan indirirken, ilk kez konuşmuştu. Mekanik, tekdüze bir ses tonu vardı. Eğer bir android değilse, tanıdığım birinin sesiydi bu... Tanıdığım, daha önce kesinlikle duyduğum... Ama kimin?

Sahilde bekleyen, çok özel, hatta tuhaf diye de tanımlanabilecek, küre tekerlekli bir sandalyeye hep birlikte Galilei'yi bindirdik. Yeni sandalyesini az gören gözlerini kırpıştırarak ve elleriyle yoklayarak tanımaya çalışan Galilei, neşeli, genç bir kahkaha attı.

— Bu, kesinlikle Onun tasarımı! Bir başkası bunu yapamaz... hah hah ha! ... Kesinlikle Onun işi bu! ...

Uzaktan flamingo sürüleri göründü. Süzülerek, tuz tepelerinin önündeki plaja indiler.

— Pembe planktonla beslenirler, dedi kadın pilotumuz.

Sakın bu ses?.. Fakat olacak şey mi?..

— Balık kokuyor burası, dedi iştahlı bir sesle Galilei.

Gerçekten de taze yemek için acıktığımı duyumsadım aniden. Arkamızda at arabalarının özgün tekerlek ve at na-

lı sesleri duyuldu o sırada. Bir de çıngırak vardı. Çın, çın, çın... tıkıdık, tıkıdık... gıcır, gıcır...

Dönüp bakınca, plajın bittiği, iri ağaçların başladığı toprak yolda doludizgin bize yaklaşan şık bir fayton gördük. Az sonra da faytonun sürücüsü Mösyö de Bergerac'la burun buruna geliverdik. Ah, ne sevindim...., ah, çok sevindim!..

Geniş, bembeyaz bir kahkahayı, kıvrak bir kement gibi bize attı Cyrano; kahkaha hepimizi yakaladı.

— Hoşgeldiniz dostlar, hoşgeldiniz! diye bağırarak yaklaştı, arabadan atladı, koşarak yanımıza geldi. Çok sağlıklı, keyifli ve coşkulu görünüyordu.

Önce Carmen de Cervantes'e yaklaştı. Dans edercesine uzanıp, elini aldı, dudaklarına götürdü. Eli uzun uzun öptü.

— Sizi özlemle bekledim sevgilim, dedi.

Sonra hararetle Mösyö G.G.'nin ellerini tuttu, sıktı.

— Değerli Mösyö Galilei
En derin saygılarımı
Lütfen kabul ediniz.
Pirîmsiniz
Daima ve sonsuza dek
Doğruculukta
Bunu hep biliniz!

Bana döndü, elimi tutup, kısacık öptü. O, bu işi iyi biliyordu.

— Demek sonunda Mösyö G. G. ile tanıştınız sevgili Matmazel! Gerçek dehanın kokusunu almak da önemli bir erdemdir, sakın unutmayınız hanımefendiciğim!.. dedi.

Pilotumuz sert ve kesin bir hareketle döndü ve uçağa doğru yürüdü. Vedadan çok, teşekkür edemediğim için rahatsız oldum. Oysa benden başka kimse rahatsız olmamış görünüyordu. Belki de o gerçekten de bir androiddi. Belki de, beynini düşünmek mutluluğundan yoksun bırakan

'emir kulları'ndan biriydi... İyi ama onlar yalnız *normal* insanların arasından çıkmaz mı?

Faytona önce Galilei bindirildi. Cyrano, tuhaf sandalyenin arkasını katlamış, küre tekerlekleri uçaklarınki gibi gövdenin içine saklamış, böylece sandalye küçülmüş, faytonun koltuğuna çabucak uyarlanıvermişti. Biz de Galilei'nin karşısına yerleştikten sonra, neşeli bir ıslıkla iri ve sağlıklı iki kır atı harekete geçiren Mösyö de Bergerac, ritmik bir Gaskon türküsü söylemeye koyulmuştu.

Yola çıktıktan az sonra, bizi getiren uçağın havalandığını duyduk. O sonsuz mavi gökyüzünde göründü ve çabucak gözden yitti gitti.

— Yeni dostlar getirecek, diye sevinçle mırıldandım.

— Evet, son partiyi, dedi Cyrano.

Demek herkesi buraya getirmeyi başarmışlardı. O halde, Romain'i sandığımdan da yakında görecektim. Sevindiğimi söylemedim; sözcük savurganlığını önlemek gerekir...

Nerede olduğumu bilmeden ve sorgulamadan, bulunduğum yeri ve hali sevdiğimi ayrımsadım. Çünkü kendim gibi insanlarla beraberdim ve sevgilime yakında kavuşacaktım.

— Sandalyeniz Mösyö G. G. , dedi Cyrano,

— Sizin için özel olarak tasarlandı. *Normal* bilim adamlarının ancak gelecek yüzyıl ortalarında – bundan da kuşkuluyum ya – geliştirebilecekleri pek çok niteliği var.

— Farkındayım, farkındayım! diye güldü Galilei.

— Leonardo, değil mi? diye çocuksu bir hınzırlıkla sordu.

— Elbette ya! Bilirsiniz kendisi daima çok meşguldür, ama bizim 'Balıkla Yüzleş' eylemine katılmak onu çok keyiflendirdi. Buraya gelir gelmez evinin atölyesine girdi ve size yetiştirmek üzere bu armağan sandalyeyi hazırladı. Göreceksiniz, çok işlevli ve aerodinamik bir tekerlekli uçak altınızdaki!

— İlk gelenlerdendi demek ki... Ah, daima çok düşünceli davranmıştır O...

Leonardo Usta'nın aramızda oluşuna heyecanlanmak yerine, 'Balıkla Yüzleş' eylemi meraklandırdı beni. Artık HEPİMİZİN bu adada toplandığının ayrımındaydım. Bu yüzden yeni adlar beni şaşırtmıyor, yalnızca güvenimi ve sevincimi pekiştiriyordu.

— Tam olarak anlamı nedir bu eylemin? diye sordum ortaya.

— Romain'in parlak buluşlarından birisi, diye çapkın çapkın güldü Carmen.

— Hoş adam, çok hoş, çok çok zeki... Ama ne yazık ki...

— Sevgili Carmen! Lütfen bırakınız bu boş sözleri!.. Sert ve öfkeli bir sesle ilk kez azarladı onu Cyrano.

— Ne yazık ki ne? Ne olmuş Romain'e?..

Sustular. Sanki birlik olmuş, ya da gizli bir işaret almış gibi aniden ve birlikte.

— Ne yazık ki ne!.. diye bağırdım.

— Mösyö Gary müthiş bir insandır Matmazel Pirî, hepimiz onu takdir ediyoruz. Bugün bu cennet parçasında *normalleştirilmeden* varoluşumuzu en çok ona borçluyuz, dedi Cyrano. Sesinde kederli bir ton...

Arabamız o şahane doğal plajın hemen yanındaki toprak yolda ilerliyordu. Sol tarafta beyaza boyanmış iki katlı ahşap evler gördük. Evlerin kapı ve pencereleri mavi, sarı, kırmızı renklerle şenlendirilmişti. Her köşeden saksı saksı çiçekler, rengârenk bitkiler fışkırıyordu. Evlerin bahçeleri yeşil çimendi ve çok bakımlıydı.

— Burası bir ada olmalı! diye söze girdim.

— Ve biz dünyanın en *seçkin* ve özel insanları, 'Balıkla Yüzleş' operasyonuyla *normallerin* dünyasından kaçıp, bir soykırımından kurtulmuş olduk.

— Ayrıca, diye ekledi Carmen,

— Ayrıca onları artık tamamen kendi olanakları ve beyin güçleriyle baş başa bırakıyoruz.

— Çok yalnızlık çekecekler, çook... hah hah hah!.. diye güldü Galilei. Fakat gülüşü uzun ve dertli bir öksürük krizine dönüştü. Boğulacak gibi öksürüyordu.

Atları kalın bir 'Haaaa!' sesiyle durduran Cyrano, çevik bir sıçrayışla arabanın arkasına zıpladı. Galilei'nin sandalyesinin sol kolunu örten gizli kapağı kaldırdı. Kapağın içi onlarca düğme ve ince hortumlarla donanmıştı. Diş doktorlarının su hortumlarını çağrıştıran ince, uzun tüpü Galilei'ye veren Cyrano, üzerinde 'aqua' yazan düğmeye bastı.

Su içince, öksürük krizi hafifleyen Galilei, öbür kolun altındaki düğmeleri de merak etti. Sağ taraf daha teknik gereksinmeler için hazırlanmıştı; notluklar, kalemler, boyalar, pusula, dürbün, araçlar, gereçler...

— Her şey ayrıca Braille alfabesiyle de yazılı, dedi Cyrano gururla.

— Benim solak olduğumu unutmamış! diye sevinçle haykırdı Galilei.

— Leonardo dalgındır ama, dikkatsiz değil! aynı gururlu sesle konuştu Cyrano ve iki dolgun kır ata 'dehhh!.. dahhh!..' diye seslendi yerine otururken. Atlar onu seviyorlardı, hemen yola koyulduk.

Bulunduğumuz saat dilimine ve coğrafyaya göre sabah ısınmakta, öğleye dönmekteydi. Üzerimizdeki kazakları, gömlekleri soyunduk. Güneş, Kuzeyden geldiğimizi hemen anladı ve utangaç, solgun tenimizi okşamaya koyuldu. Kimse konuşmak istemiyordu, soru sorsam da yanıt alamayacaktım besbelli... Sustum ve özlemle çevreyi izleyen öbürlerine katıldım.

Doğa öyle güzel, canlı ve renkliydi ki, turizm cinayet örgütlerinin nasıl olup da bu adayı unuttukları sorusu, bir başka yanıtsız ve ölümcül soru olarak beynime saplanıp kalmaktaydı.

Küçük bir şapelin önünden geçiyorduk. Ön bahçesinde ince uzun beton çıkıntılar gördüm. Mezarlığa benziyordu. Acaba *normal* insanlar? ...

Şapelin üçgen çatısı üzerinde küçücük bir minare yükseliyor, en tepesinde de bir horoz figürü dikilmiş, ince ince dönüyordu. Küçük horozcuğun dönüşü, ipince bir metal gıcırtısıyla sevecen bir ninni mırıldanıyordu. Uykumun geldiğini duyumsadım. Şapelin kapısı olduğunu düşündüğüm çok iri lale biçiminde siyaha boyalı kısım, turuncu ön cepheyle yarattığı zıtlık yüzünden derin ve gizemli görünüyordu. İlk fırsatta bu şapeli ziyaret etmeyi diledim.

— Çok eski bir mezarlık, diye açıkladı Cyrano.

— İlk gelenler İspanyollardı tabii... diye sinirli bir kahkaha attı Carmen.

— Portekizliler, sevgili Madam de Cervantes Saavedra! diye düzeltti Cyrano. Sesi ciddi ve ağırdı. Doğrusu Latinlerin soyadı geleneğine bir türlü alışamamışımdır.

— Ama hemen ardından İspanyollar, Fransızlar, Hollandalılar akın etmişler buraya. Yaşasın uygarlık! Dehhh!..

— Ve adanın gerçek insanları da Hıristiyan kölelere dönüştürülmüş çabucak, dedim.

— Eh, haliyle!.. şakacı bir koronun, dalga geçen sesiyle yanıtladı beni, ataları İspanyol, Fransız ve İtalyan olan dostlarım.

— Tuz yataklarından çok, o sırada henüz ne olduğunu anlayamadıkları bazı madenler iştahlarını kabartmış, gözle-

rini kör etmişti. Ah ihtiras, ah dünyevi tutku! Ah maddiyatla şişirilen boş gurur! Ah *normal* olmanın iyileştirilemez sıradanlığı!.. Ah ve de ahh!.. tiyatral bir üzüntüyle derin derin içini çekti Cyrano.

— İşte bu yüzden bizim uygar atalarımız birbirlerini ve adanın barışçıl gerçek insanlarını yüzyıllarca kırıp geçirmişler.

— Peki ama şimdi neredeler?

— Hah haaa!.. diye çok keyifli, gevrek bir kahkaha fırlattı göklere Cyrano de Bergerac.

— Öyle bir kaçmışlar ki, dönüp arkalarına bakacak vakitleri bile olmamış, hah hah ha!..

Kırların ortasında, nefis ot ve çiçek kokusuna karışan mis gibi taze toprak kokusunun eşliğinde yol alıyorduk. O zaman elektrik direklerini gördüm. Eski sayılacak, *normal* insanların ulam anlayışıyla 'üçüncü dünya' dedikleri ülkelerde bulunabilecek denli modası geçmiş, ahşap elektrik direkleriydi bunlar. Adada şimdiye dek gördüğüm renklere ve kokulara çok yaraşmışlardı.

Yolun ilerisinde kırmızı kiremit çatılı, tek katlı üç beyaz ahşap ev göründü. Evler birbirine benziyordu, ama her birinin çatı ve ön cepheleri farklı yapılmıştı. Arkalarında yemyeşil yükselen iri tepelerin eteğine sere serpe yayılmış üçüz evlerin yeşil çerçeveli pencerelerinden bazılarında kahverengi panjurlar örtülüydü. Burası rahatlıkla bir İskandinav köyü olabilirdi...

Evlerden birinin önünde beyaz bir çitle çevrilmiş küçük bir mezarlık vardı. Arabamız o evin önünde durdu.

— Hatta Vikingler bile, gemilerine binip, bu güzel adayı ele geçirmek üzere yollara düşmüşler, dedi Cyrano sağlıklı kır atları okşayarak.

— Ermiş Nina Seebergson, yoldan çıkmış Latin Katolikleri Protestan yapabilmek için buraya yerleşen dini bütün Kuzeyli bir misyonermiş!

Mezarlıktaki en yüksek beyaz taşa baktım. Üzerindeki minik beyaz melek heykeli uçmak üzere kanatlanmıştı bile. Mezar taşında Ermiş Nina'nın adı yazılıydı.

Tam ağzımı açıp, yaşantıma doluşan Nina'lar ve ruhları üzerine konuşacaktım ki, beyaz evin kapısında, beyaz bermuda pantolonu, eflatun pamuklu tişörtüyle o en yakışıklı Anders Grieg belirdi.

— Anders! diye sevinçle haykırdım.

Koşarak, ama Kuzeylilere özgü sakin koşu adımlarıyla koşarak bana geldi.

— Afife, sevgili Afife! dedi, ellerimi tutarken.

Faytondan eğilip, yanağından öptüm. Belime sarılıp, incitmemeye özen göstererek yere indirdi beni. Sonra Mösyö G.G.'yi tekerlekli sandalyesiyle arabadan indirdi. Atları çözüp, evin arkasına götüren Cyrano'yu beklemeden eve girdik.

Anders'in kolunda yürüyor, buram buram yayılan albenisini kokluyor, kendimi daha güvencede ama bir o kadar da Romain'i özler hissediyordum.

Evin içi, beklediğimden çok daha geniş göründü gözüme. Yerler kahverengi cilalı çıplak ahşaptı, duvarlar şampanya köpüğü renginde badanalanmış, bir resim galerisinden daha yoğun bir resim koleksiyonuyla zenginleştirilmişti.

Resimlerin çoğu orijinalleri kadar göz doldurucuydu. Üstelik imzalar da asıllarına çok benziyordu. Acaba?.. Yoksa?.. Ama ya öyleyse?... Gözlerimi yumdum. Bir günde bu kadar çok mucize beynimi zorlar diye gözlerimi sımsıkı örttüm. Oysa en dayanıklı beyin, *seçilmiş* özel insan beynidir.

— Evet, hepsi özgündür, diye fısıldadı Anders kulağıma eğilip.

Fakat bu Gaugen'ler, Van Gogh'lar, Modigliani'ler, Munch'ler ve Picasso'larla, Chagall'lar asıllarıysa, müzelerde sergilenenler? ...

— Aç bir kurt gibiyim ve bir fili yutabilirim!.. diye gürleyen Cyrano de Bergerac yanımıza geldiğinde, hepimiz acıkmıştık. Mantar sufle, salata, sıcak sebzeli börek ve soğuk beyaz şaraptan oluşan şahane yemeğimizi yemek için, masanın başına oturduk.

Masa oval biçimli, kahverengi cilalı maundu ve çok eskiydi. Masadan çok, masa örtüsü ilgimi çekmişti. Bildiğimiz beyaz ketenden yapılmıştı örtü. Fakat üzeri bir milimetre karesi boş kalmamacasına işlenmişti. Beyaz masa örtüsüne aplike olarak işlenen onlarca, yirmilerce desen, yine beyaz renkteydi. Desenler birbiriyle simetri ve/ya bütünlük telaşına kapılmak şöyle dursun, bunu hiç düşünmemişlerdi bile. Onlar, beyazın üstünde yalnızca kendilerinin görebileceği beyaz bir dansın motifleriyle ilgiliydiler. Beyazın örttüğü beyaz danslarını iyice göremiyordum ama, devinimlerin enerjisiyle porselen tabaklarımızın havalandığını seziyordum. Bu enerji kesinlikle seziliyordu. Böyle güzel bir başka masa örtüsü daha görmemiştim.

Evin küçük sayılabilecek pencerelerindeki bezemeli yarım perdeler de beyazdı. Beyaz üstüne beyaz işlemeli.

Yemekten sonra meyve yedik. Bildiğimiz meyvelerdi bunlar. Muz, ananas, şeftali, üzüm. Fakat bildiğimiz meyvelerden çok daha lezzetliydiler. O derece lezzetliydiler ki, *normal* meyve yerken hiç çıkartmadığım lezzet doyumu sesler çıkartmaya başlamıştım.

— Burada her şey doğal ve özgündür Afife, diyerek sevgili bir bakış yolladı Anders.

— Aslında balık yemeyi düşlemiştim, dedi keyifle şeftalisini soyan Galilei.

— Bunu unutunuz değerli Mösyö G.G., diye yanıtladı onu Cyrano.

— Burada etyemez bir yaşam sürdürmek hepimizin ilkelerine daha uygun olacaktır. Elbette kimse kimseyi zorlayamaz çok sevgili Mösyöcüğüm. Eğer çok isterseniz ken-

dinize küçük bir hayvan çiftliği kurabilirsiniz. Ama balık... evet balık söz konusu olunca... Siz en iyisi balıkları tamamen unutunuz!

— Ama ben zaten vejetaryen eğilimli birisiyim ve yalnızca beyaz et yerim.

— O halde küçük tavuk çiftliğinizi severek kurarım Mösyö Galilei. Fakat balık konusu farklı...

Anders elinde taze kahve dolu kocaman bir kahvedanlığı dünyanın en güzel üç kokusundan biriyle birlikte masaya taşıdı.

— İşte kahveleriniz, süt ve şekeri de hemen getireceğim.

— Ben çay içiyorum yalnızca, diye biraz sitemli konuştu Galilei.

— Elbette efendim, hemen çayınızı hazırlarım, dedi Anders. Koşarak mutfağa döndü.

— Şu balık konusu pek karanlık kaldı belleğimde Mösyö de Bergerac?

— Sizi aydınlatmadan, izin verirseniz müzik konusuna eğileceğim, dedi Cyrano.

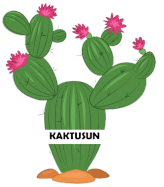
— Yeni C.D.'ler geldi mi Mösyö Grieg?

— Ah tabii ya, az daha unutuyordum, diye yanıtladı onu Anders. Elindeki yaprak desenli bir porselen fincan dolusu çayı, Galilei'ye ikram etti ve gidip, geniş salonun öbür ucunda duran antika bir dolabın kapağını açtı. Dolabın içinde son derece modern bir müzik dolabı gizliydi. Bu, aslında zorunlu bir gizlilikti, çünkü müzik setinin keskin çizgileri odanın yumuşak bezemine tamamen aykırıydı.

Birkaç dakika sonra bir Mozart yayıldı salona ve yeşilliklerle gölgelenmiş verandaya. Yemek üzerine çöken o şahane gevşekliğin eşliğinde, kimimiz verandadaki hamaklara, salıncak koltuğa, kimimiz salondaki rahat kanepeye çekilip, 'siesta' öncesi keyfi yaşıyorduk. Kahve çok lezzetliydi, kokusu muhteşemdi. İncecik porselen fincanlarımızla Mozart'ımızı içtik.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Hiç bu kadar büyük, olgun ve görkemli bir ağaç görmemiştim. Ne Fenerbahçe'deki yüz yetmiş yıllık sakız ağacı, ne Uludağ'daki yedi yüz yıllık çınar ağacı, ne Sierra Nevada'daki üç bin yıllık Nemrut Ağaçları ve ne de Küçük Prens'in Baobab Ağacı. Bu, hiçbirine benzemiyordu!

Gövde, otuz metreden fazla iriliğine karşın, sanki hâlâ nazlı bir endamla yükseliyor, uzuyor, sonsuzluk duygusuyla göğe kavuşuyordu. Bana, iyi kalpli, alıngan, duygusal, iri yarı, hantal bir erkek ayının kırılganlığıyla bakıyordu. Oysa ağaçların dişi olduğunu düşünürdüm.

Yüzlerce kolundaki bütün ellerinin tırnakları, yeşilin çok koyu tonlarıyla boyanmıştı. Uzun, dalgalı saçları omuzlarına dökülen dolgun, mağrur, alımlı, dev bir kadın başını imgeliyordu. Dedim ya, sonunda ağaçların cinsiyeti hep dişidir diye...

Gövdesinin dallara uzanarak bittiği yerde 'nasıl?' sorusunu sormak için ellerini iki yana açmış bir insan ifadesi taşıyordu. Ama sorusunun karşılığını alamadan dallar yukarıya uzanmış, çoktan göklere varmıştı.

Onurlu, kocaman, yaşlı bir ağaçtı ve deniz kenarında tek başına, dimdik dikiliyordu. Yalnızdı, kimbilir kaç yıldır, kaç yüzyıldır...

— Altın Ağaç, diye fısıldadı birisi. Ya da ben öyle sandım. Ağacın hemen yanında, koyun küçük bir 'U' dönüşüyle sonlandığı yerde, plajın narin kumlarıyla buluşan bir tepe yükseliyordu. Başını elleri arasına alıp, çömelmiş iri

yarı bir adam figürüne benzeyen bir kaya, dalgın bir heykeltıraş tarafından tepenin üzerinde unutulmuş gibi durup duruyordu orada.

— Altın Kaya, diye fısıldadı önceki ses. Dinamik, neşeli, buna rağmen mesafeliydi.

— Altın Koy, adanın en güzel yöresidir...

Çevreme bakındım, görünürde kimse yoktu.

Güneşin az önce battığı yerde gümüş bir ışık yangını başlamış, deniz, gök ve toprak gümüşe boyanmıştı. Pırıl pırıl, cam şeffaflığında, içinde çelik morlarının oynaştığı bir gümüş beyazı.

Işık yangınının ucunda, ufukta bir yelkenli gördüm.

— Altın Ağaç, dünyanın en görmüş geçirmiş ağacıdır. Öyle yaşlıdır ki, ölmek istese bile ölemez artık. Zaten ağaçlar intihar edemeyen canlılardandır!

Benimle böyle fısıl fısıl konuşan kimdi? Bu kez iyice bakındım, arandım, yine bulamadım. Önümde uzanan manzara öyle albenili, öyle eşsizdi ki, sesin sahibini o sırada önemsediğimi söylemek gerçeğe pek uygun düşmez. Onun yerine, ağaca tırmanmak arzusu yayıldı içime; yükseğe, en yükseğe, ağacın en tepesine...

Hiç düşünmeden zıpladım ağacın gövdesine, ama olmadı. Düştüğüm yerden kalktım, bir kez daha denedim, ancak beşincisinde iri gövdenin üzerine tutunmayı başardım. Tuhaf bir yükseklik hırsı sarmıştı içimi. Tırmandım, tırmandım, tırmandım... Soluk soluğa, kollarım bacaklarım bereler içinde, ellerime dikenler batmış olarak tırmandım. Yükseğe, yükseğe, daha yükseğe...

Doğrusu bu denli çevik oluşum beni şaşırtıyordu. Çocukken ağaçlara tırmanmaya bayılırdım ama o zaman bile böylesi çevik olamamıştım.

Sonunda dev Altın Ağaç'ın tepesine çıkmayı başarmış, oradan adayı kuşbakışı seyrediyordum.

O kadar da küçük değildi. Malta'dan büyük olduğu söylenebilirdi. Kuzeyi yemyeşil küçük dağlarla kumlu plajlara kavuşuyor, tuz tepelerinin olduğu kuzeybatı yöresiyse çıplak uzanıyordu, sere serpe.

Benim bulunduğum batı bölgesine doğru doğa yeniden canlanıyor, yeşiller parlıyordu. Adanın ortası daha çok evlerin yoğun olduğu bölgeydi. Doğu yakasında göreni çabucak büyüleyen bir yel değirmeni vardı. Kanatları beyaz, gövdesi kırmızı, insanda oyuncak duygusu uyandıran, yeni parlatılmış, gözalıcı bir değirmen. Hemen solumda eski bir deniz feneri yükseliyordu. Onu daha önce nasıl olup da gözden kaçırdığıma şaşırdım. Artık kullanılmadığı besbelli, boş, sessiz ve yalnızdı. Yaşlı, ama bakımlı beyaz silindir gövdesinin başında, sarı yaldızlı bir balkonu vardı. Balkonun mavi çerçeveli kapısı açıktı. Deniz feneri, beyaz kaftanlı, sarı yaldız türbanlı bir Hintliyi andırıyordu.

Bir ara balkonda bir hareket oldu, miyop eğilimli gözlerimi kısarak, dikkatle baktım, içerde dans eden birini gördüm. İncecik, simsiyah bir kadındı bu. Çok narin, ufak tefek, 'çıt' edip kırılıverecek bir bedeni vardı. Müziği duyamıyordum ama, dans eden kadının bütün dokularıyla müziği algıladığı belli oluyordu. Dansçı kadın bir ara içerden çıktı ve müthiş dansını balkonda sürdürdü.

Kıvrımlarında derin, içsel bir alçakgönüllülük vardı. Bir çeşit dini tören gizemi, tapınma teslimiyetindeydi dalgalanmaları. 'Deniz Feneri Dansı' bu olmalı, diye gülümsedim. Kadın da bana gülümsedi. O zaman, simsiyah yüzünün üstüne kıpkırmızı boyadığı kocaman ağzından inci dişler saçıldı. Sonra el salladı bana. Bunlar da dansın figürleri miydi, yoksa ağacın tepesinde tünediğimi görmüş müydü gerçekten? En önemlisi nereden tanıdıktı bu kadın bana?

Josephine mi? Sakın O olmasın? Yoksa O da?..

El sallamak için kımıldanınca, üzerinde oturduğum dal çatırdadı. Can havliyle yandaki dala tutundum.

— Yarın gün batımında gel, diye fısıldadı aynı ses.

— Yalnız gel, Altın Ağaç'ın altında bekle!

Bulunduğum yerden adanın hemen her yanını görebiliyordum, ama bu yüce ağacın zengin dalları ve yaprakları tam altımda benimle konuşanı görmeme engel oluyordu. Artık iyice meraklanmıştım ve bu kez mutlaka sesin sahibini bulacaktım. Eğilip baktım; olmadı, acele aşağıya inmeye başladım.

O sırada, kırmızı, çok sert bir ışık gözlerimi kamaştırdı. Ellerimi siper ederek, bakmaya çalıştım. Deniz fenerinin karşısında, özel ışık efektiyle aydınlatılmışcasına yapay bir ürkütücülüğü olan bir ev seçebildim. Rahatsız edici kırmızı-turuncu fosforlu pırıltılar içindeki iki katlı ahşap ev, sanki alev alev yanıyordu, ama henüz ateş almamıştı. Adada daha önce gördüğüm bütün evlerde mutlaka beyaz renk kullanılmıştı, ama bu ürkünç olanı tamamen kırmızının tonlarına bürünmüştü.

Oymalı üçgen çatısının dantelalı bir örtü gibi örttüğü ön cephesinde, panjurları sımsıkı kapalı iki pencere vardı. Panjurlar turuncuydu.

Kırmızı tahta çitin çevrelediği bahçe de tuhaftı. Dikenli iri bitkiler ve süpürge saçlı otlarla dolu, itici, dehşetengiz... İyi bir korku filmi için gereken gerilim bezemi ustaca hazırlanmış, hatta evin çevresi konuya uygun mor bulutlarla donanmıştı. Ürperdim.

— Sakın unutma, yarın gün batımında, burada.

Tamam, iniyorum. Artık şu fısıltının gizemini çözme vaktidir!

İvediyle daldan dala atlayarak, ellerimi kanatan dikenlere aldırmadan aşağıya inmeye, doğrusu, kaymaya başladım. Birden öyle hızlandım, öyle acele ettim ki, içimde bir hafifleme, bir nane soğukluğu, hop eden boşluk heyecanı belirdi. Düşeceğimi anladığımda, denetimimi yitirmiştim bile. Yüreğimde sert bir korku rüzgârı esti. Böyle yüksek-

ten, bu kadar hızlı düşersem, kurtulmam olanaksızdı. Kurtulamazdım... Böyle düşersem, asla... Kurtulamayacağımı bildiğim bir 'düşme'nin içine yuvarlandım. Yuvarlandım, yuvarlandım, yuvarlandım. Sonsuz kadar ve sonsuzca düştüm. Düştüm, düştüm. Düştüm!

Anlamıştım; ölecektim!

Ölmekten çok, Romain'i bir daha göremeyeceğime üzüldüğümü ayrımsadım, içim ezildi. Boşlukta döne döne, içim ezile ezile düşmeye başladım. Düştüm, düştüm, uzun uzun düştüm.

Yere düşerken gördüğüm son şey, kumların üzerindeki izlerdi. Altın Ağaç'a tırmanmadan önce bu izleri görmediğimden emindim. Gözlerimi dört açıp, baktım; ölmeden önce göreceğim son şeydi bunlar.

Gördüklerim garip, çok yabansıydı. Kumdaki izler, yerde dolaşan balıkların izleriydi . Tombul, yirmi-otuz santimetre boyunda balıklar yan yata yata yürümüşlerdi ve arkalarında ayak izlerini bırakmışlardı... Balık ayak izleri? Balık ayakları? . . Balık izleri... İzler...

Beton zemine hızla düşerek çarpan ağır bir nesnenin yarattığı o tok sesle toprağa düştüm. Zıpladım, yeniden düştüm ve öldüm.

Öldüm.

— İyi misin Afife?

Başucumda dikilen Anders, şaşkınlıkla bana bakıyordu. Şaşırmakta haklıydı. Başım yerde, ayaklarım, kanepede ha-

fifçe amuda kalkmış bir pozisyonda uyuyordum, yani uyanıyordum.

— Düşmüş olmalısın, korkunç bir gürültü duyduk aşağıda...

Düştüm.

Beni kaldırdı, yeniden kanepeye yatmama yardım etti.

— Kötü müydü?

Düşüşü mü, düşümü mü sorduğunu anlamadım.

— Berbattı, dedim başımı ovuşturarak.

Kanepenin ucuna ilişip, elimi tuttu.

— Her şey daha iyi olacak Afife. Burada; BİS Adası'nda, en azından *normalMİŞ* GİBİ davranmak zorunda bırakılmadan, kendimiz olarak yaşama özgürlüğüne kavuştuk. Düşünsene, dünyada bundan daha büyük mutluluk olabilir mi?

'Bu olası mı?' bakışlarımı diktim gözlerine yattığım yerden. İnsana, 'kendisi olma özgürlüğü' bir başkası tarafından verilebilir mi? Bu denli büyük bir mutluluk şansı var mıdır? Hayır hayır, bu bir düş, bir yanılsamadır olsa olsa... Ya da insanın ancak kendisinin yaratacağı olanaksızı başarmak kıvancına bir özlem.

— Bu kez başardık. Yüzyıllık tutsaklık bitti Afife. Aktöresel, dini, ekonomik baskı ve işkence son buldu. Sansür ve özdenetim yok! Burada biz bizeyiz ve bunun anlamı; aramızda teek biiir *normalin* bulunmadığıdır!

— Bütün bunlar gerçek mi Anders, sakın kendimizi kandırıyor olmayalım? ..: Yüreğim sıkışacak gibi oluyordu. Ne olur söyledikleri doğru olsundu, ne olur, lütfen, lütfen...

— Gevşe artık Afife. Ve haydi artık inan bana! Burada her şey istediğimiz gibi; bak göreceksin...

Beni yatıştırmak için saçlarımı okşamak istedi, elini uzattı, ama daha eli havadayken, yanmış gibi, acıyla geri çekti elini. Yutkundu, boğazını temizledi, az önceki sesini aradı.

— 'Balıkla Yüzleş' eylemi dünyanın en önemli kültürel

olayını yaratacak Afife, dedi düşünceli bir ifadeyle. Kendini toparlamıştı.

— Sonuçları bir bomba gibi patlayacak bu kültürel depremin ayrımına vardıklarında, çok geç kalmış olacaklar. Çünkü o zaman aralarında *normal* olmayan tek kişi bile kalmadığını anlayıp (mı?), ellerinde kalan tek şeye; kitsch'e tapacaklar!..

Soracak öyle çok sorum vardı ki, hiçbirine öncelik veremeden tıkanıp, kalmıştım.

Sömürgeciler bu güzelim adayı neden terk etmişti? Bizi burada *normallerin* bulamayacağından nasıl bunca emin olabiliyorduk? Güvenliğimizi kim sağlıyordu? BİS'in kökeni ve gizemi neydi? Adadaki enerji kaynakları nelerdi? Eğer aramızda hiç *normal* yaşamıyorsa, altyapı ve rutin işleri kim yapacaktı? Ve en önemlisi, bunca özgün sanat eseri bu adaya nasıl, ne zaman taşınmıştı? Bu kadar çok bilinmezin arasında ezilmiş, sıkılmış, bunalmıştım. Bilmek, gizemin kör ettiği bazı gözlerimi açmak gereksinmesi duyuyordum. Çok duyuyordum.

O güzel yemekten sonra üst kata çıkmış, biraz yalnız kalmak istemiştim. Bizim gibilerin hava ve su kadar gereksindiğimiz önemli bir şeydir 'mahremiyyet'! Aslında her insanın, hatta *normal* bile olsa her kişinin muhtaç olduğu, soyut göründüğü denli dirimsel ve bir o denli de önemli bir niteliktir bu. Çünkü kendine ait bir iç dünyası, içrek bir dinginliği, özbenliğine ayıracak zamanı ve sevgisi olmayan

kişi, ancak toplu halde yaşayan ve toplu halde hisseden anonim bir canlı olarak sürüklenecektir yaşam selinde. Kendi başına karar veremeyen, özgür olamaz!

Oysa kendi kararlarını alıp, uygulayabilen, 'birey' adındaki insanların mutlaka 'mahremiyyet'i vardır. Onlar, koşarken soluklanmayı, yorgunken dinlenmeyi, kalabalıktan ayrılıp kendi yönlerine gidebilmeyi ve ıssızlıkta çoğalabilmeyi bilenlerdir. Yalnızlığın yaratıcı gücünü tanımayanlar, kendileriyle hiçbir zaman tanışamazlar.

'Mahremiyyet' kavramının bazı dillerde tam karşılığı bulunmadığının ayrımına varışım, o bazı toplumların bu kavrama pek de öyle gereksinmediği gerçeğini üzülerek öğretmişti bana. Üzülmüştüm, çünkü bu dillerden biri de kendi anadilimdi.

Üst kattaki odalardan birine girmiş, biraz yalnız kalıp, kendi iç seslerimi dinlemek, düşüncelerimin akışını izlemek ve kendimle yüzleşerek dinginleşmek, olup biteni daha iyi kavramak istemiştim.

Girdiğim oda bir kütüphaneydi ve duvarları koyu renk cilalı maun bir kitaplıkla çevrelenmişti. Camlı kapakların koruduğu kitaplardan çok, özenle onarıldıkları anlaşılan eski defterler ilgimi çekmişti. Dikkatle bakınca, bunların el yazmaları olduğunu gördüm. Daha fazla dayanamayıp, defterleri elime aldığımda şaşkınlığım daha da arttı. Bu defterlerde çoğu klasik sayılan birçok romanın ilk metinleri, el yazmaları vardı. Gözlerime inanamadım (yine); bir çok dehanın parmak izi, alın teri bu sayfalardaydı... İbsen, Björnson, La Fontaine, Goethe, Carrol, Mérimée, Verne, Hayyam, Swift, Defoe...

Tanrım, bu eserlerin hepsi özgündü!..

Kitap halinde olanlardan, kalın bir tanesini çekip, heyecandan titreyen parmaklarla ilk sayfasını açtığımda, artık rengi iyice solmuş bir mürekkeple yazılmış şu satırları okudum:

"Nina'ya en derin sevgilerimle...
Hans C. Andersen"

Bu kadar heyecana dayanamadım, koyu renkli minderlerle döşenmiş geniş kanepeye attım kendimi. Uykuya düşmüşüm...

Anders beni amuda kalmış biçimde uyurken bulduğunda, çoktan akşam olmak üzereydi. Beni yatıştırmaya çalışırken, kanepenin üzerinde duran ilk baskı Andersen Masallarını görünce gülümsedi. Anlaşılan 'Balıkla Yüzleş' eylemini konuşmaya biraz ara vermek istiyordu, onu zorlamadım.

Ucuna iliştiği kanepeden kalktı, iri cüsseli çalışma masasının çekmecesinden bir dosya çıkardı, getirip bana uzattı. Dosyayı açmama fırsat vermeden,

— Yandaki yatak odasında banyo var Afife. Orada gereksindiğin her şeyi bulacaksın. Yarım saat içinde hazır ol... Haydi gidiyoruz!.. dedi.

Sesi neşeli, canlıydı. Bana da bulaştı. O odadan çıkarken neşeyle yerimden doğruldum ama, o sırada kucağımdaki dosya yere düştü. Eğilip, yere dağılan kâğıtları toplarken gördüm; nota kâğıtlarında el yazmaları vardı. Dikkatle baktım, imzayı aradım. Yoktu. Aceleyle ilk sayfayı buldum. Orada Per Gynt yazıyordu!

Güneşin kıpkırmızı son demleri adayı kuşattığında, göz kamaştıran bir ışık demetinin içinde at arabasıyla usul usul ilerliyorduk. Arabayı Anders kullanıyordu, tek yolcusu ben

onun yanına oturmuş, daha çok müzikten söz ederek 'bir yer'e doğru gidiyorduk.

Yol boyunca Anders, yeni yazdığı senfonik şiiri anlattı. Aşkın doğumu ve ölümü üzerine yoğunlaştığı çalışmasında, sevinç ve acının birbiriyle nasıl kolayca yer değiştirdiğini anlatıyordu. Eseri tamamlayınca, BİS Müzikholü'nde vereceği bir konserle bizlere tanıtacağını muştuladı.

— Adada bir müzikhol mü var?

— Bir değil, üç müzikhol, üç sinema, bir kütüphane, iki de spor salonu var.

— Yaa..

— Herkesin kendi evinde bir kütüphanesi ve arşivi olduğundan, ortak kütüphane oluşturma pratiği bir rakamında dondu. Kaldı ki, birbirimizin kütüphanelerinden yararlanabiliyoruz...

Korkuyordum. Duyduğum her yeni şey öyle inanılmaz, öyle güzeldi ki, bütün bunların yalnızca bir düş olacağından korkuyordum. Çok!

— Şu tepeye, oraya gidiyoruz, diye eliyle ilerde yükselen kibirli bir tepeyi işaret etti.

Güneşin kıpkızıl son ışıklarıyla boğulan tepeye baktığımda, yüreğim ağzıma geldi. Tepede tek başına dikilen ev, düşümde gördüğüm o kapısız, gizemli, ürkünç kızıllar giyinmiş evin ta kendisiydi! Bahçesindeki dikenli, korkunç bitkilerden, kapalı panjurlu pencerelerine, üçgen çatısından, çevresine yaydığı gizemli albeniye kadar...

Anders'i takip edip, bahçedeki dikenlere takılmadan, atlayıp, zıplayarak evin arka tarafına geçtim. Orada, iri kaktüs ağacının altında saklanan bir kapağı kaldıran Anders, iki basamağı inmeme yardım ederken,

— Evin tek girişi bu, bilirsin onun hep böyle tuhaf çekicilikleri, şaşırtıcı özgünlükleri vardır, dedi.

Sesinde keyifli bir ton, hoşgörülü bir gülümseme vardı.

— Kim? diye sorarken, kim olduğunu anlamıştım bile.

— Afifee!.. Sonunda geldin işte...

— Brooks, merhaba! Seni gördüğüme sevindim.

Sarıldık, öpüştük. Sert parfümü soluğumu kesti.

Bulunduğumuz yer bir şarap mahzeniydi ve evin tek girişi burasıydı.

— Elbette ya, benden başka kimin böyle bir evi olabilir!..

Gülüşerek zemin kata çıktığımızda, evin içinde tek bir iç duvar bulunmadığını ayrımsadım. Ortada kocaman bir kanepe vardı; bembeyaz ve küvet biçiminde! Piyano şeklinde simsiyah bir yemek masası ve değişik hayvan formlarında onlarca sandalye; tümü siyah renkte ama farklı boylarda. Zürafa, uzun bacaklı, kaplumbağa yere yakın bir sandalye... Duvarlarda, Roy Lichtenstein'in çizgi roman tipi resimleri, Andy Warhol'ün çorba kutusu serigrafları, Tom Wesselman'ın yüzsüz seks imgeleri, Ünlü Amerikan Çıplakları, Oldenburg'un dev daktiloları, John Salt'un hurda otomobil foto-resimleri... Kolonların yanında George Segal'in gerçek insan boyutunda alçı figürleri...

Bir kitaplıktan çok, dev bir kül tablasını çağrıştıran çanak şeklindeki iri raf, tek sıra halinde duvarları dolaşırken, doğal siyah bir taştan yapıldığını sandığım bu ağır malzemeyi taşıyan kaideyi bir türlü göremedim.

Bol tuzlu, sert Bloody Mary'lerimizi yudumlarken, Wagner dinliyorduk. Akşam yemeği için bir başka eve davetli olduğumuzu o sırada, konuşmalardan anladım. Bana sürpriz yapmak keyfine öyle düşmüşlerdi ki, onların bu oyun neşesini bozmayı canım çekmedi. Hem belki, adaya gelen her yeni '*seçilmiş* özel'e aynı yöntem uygulanıyordu?..

Ayrı bir yatak odası olmadığından, evin bir köşesinde akşam yemeği için giysilerini değiştiren Brooks, bana kitaplıktaki el yazması defterlerden birini işaret etti. Zürafa sandalyeye çıkarak, elime aldığım defter, anneannesinin el yazısıyla kaleme alınmıştı. Güncelerinin ikinci cildiydi!..

Kırmızı bir mini şort, siyah şık bir büstiyer giymiş ve dudaklarındaki yırtıcı kırmızı ruju tazelemiş olarak yanımıza dönen Brooks, kısacık, mavi-siyah saçlarıyla pırıl pırıl yanıyordu. Onunkisi daima yakan, acıtan bir albeniydi zaten...

Bu kez Brooks'un arabasıyla yola koyulduk. Bir at arabası değildi bu. İnce, uzun bir cam tüpe benzer bir araçtı ve tekerleksizdi! Rengi, elbette kırmızı...

— Nasıl, arabamı beğendin mi?

— İlginç, dedim yutkunarak.

— Tam ona göre, diye imdadıma yetişti Anders.

— Thomas Alva'nın bir armağanı bu bana. Adı Tarumila.

— Neyle çalışıyor?

— Negatif yerçekimi üreterek..

— Hımmm? ? ?

Direksiyon olarak neyi kullandığını bir türlü anlayamadığım, ama oturduğu koltuğun önündeki ışıklı panelden gözlerini ayırmayan Brooks isyan etti.

— Canım siz ikiniz de ne tuhafsınız böyle!.. Biraz düşünsenize... Yerçekimine karşı bir çeşit manyetik alan yaratarak, üç boyutlu bir aracı yürütebilirsiniz. Bu durumda ne tekerleğe, ne de direksiyona gereksinim duyacaksınız.

Sustuk ve düşündük.

— Çok akıllı ve keyifli bir model!

— Gerçekten de öyle, dedim şaşkın ama neşeli.

— Gözler, yani beyin direksiyon görevi görüyor.

Uzanıp Anders'in kulağına fısıldadım;

— Thomas'ın soyadı ne?

Bilmiyor musun? gibilerden yüzüme baktı, o zaman anladım.

Artık tam zamanıydı, hemen sordum,

— Peki öteki enerji kaynakları?

— Gözlerini iyice açmalısın Afife, dedi Brooks.

Açtım.

— O zaman, evlerin bir yanına takılmış enerji bobinlerini göreceksin. Güneş panelleriyle toplanan enerji, bobinlerin içinde hızlandırılarak depolanıyor.

— Yani, dışarı çıkması önleniyor, diye ekledi Anders.

Doğrusu Anders'in böyle teknik bir konuda bilgili olması beni şaşırttı.

— Ah-haa! dedim,

— Thomas'ın bir buluşu olmalı, diye böbürlenerek konuştum. Gülümsediler.

Artık sokak lambaları yanmıştı. Bu benim adadaki ilk gecemdi; ılık, ipil ipil bir geceydi, özlem ve umut kokuyordu. İnsanın içinden uzun, tiril tiril etekler giyip, elinde soğuk bir içkiyle deniz kenarında dolaşmak arzusu fışkırıyordu.

— İşte geldik!

Özene bezene süslenerek yaratılmış bir çiçek cennetinin önünde durduk. Canlı, renkli, özgün bir evin bahçesindeydik. Ev ahşaptı ama, öyle çok penceresi vardı ki, asıl malzemesi cammış gibi geliyordu ilk bakışta. Camların çoğunda vitray işleme vardı ve evin özel aydınlatma düzeneği, vitrayları iyice göze sunuyordu. Bazı vitray desenlerini daha önce gördüğüm müze ve sanat kataloglarındakilere benzettim.

Kapıyı bütün albenisi ve soylu inceliğiyle Jeanne açtı.

Ah sevgili Jeanne, seni nasıl da özlemişim!.. Koşup boynuna sarıldım, sevgiyle kucakladı beni. Hiç suçluluk duymadan, sımsıkı...

— Hoşgeldin Afife, dedi Jeanne, bir ermiş sevecenliğiyle saçlarımı okşarken.

Tuhaf arabamızı, kokusuz, egzossuz, tertemiz park ettik.

Evin içi de tıpkı Jeanne gibiydi. Rahatsız etmeyen bir düzen, karışık sayılmayan bir gevşeklik. Porselen, cam ve seramik koleksiyonlarının ağır bastığı iç açıcı, rahat iç me-

kânlar, ferah koridorlar... Kitaplıkta el yazması kutsal kitaplar... Servetten de öte olmalı... Dahası...

— Orijinaldir! dedi yırtık bir gülümsemeyle Brooks.

— İyi ama aslı Louvre'da değil mi?

— Mona Lisa'nın özgün olanı budur, dedi yumuşacık bir sesle Jeanne.

— Bütün müzelerdeki asıllar, el yazmaları ve çizmeleri, tümü... hepsi iyi birer öykünmedir yalnızca!

— Hepsi, hepsi mi?

Sustular.

— Bu kadarı da çok ağır değil mi? diye itiraz ettim.

— Onlar bunu çoktan hak ettiler! Brooks isyan etmişti.

— Yüzyıllardır yeni, denenmemiş ve farklı her düşünceyi, her buluşu ve yaratıyı hor gördüler, değerini anlamak şöyle dursun, ezip, yok etmek için örgütlendiler ve yok etmeye çalıştılar!

— Yaktılar! diye inledi Jeanne.

— Daha korkuncu, kendilerine benzetmek, ***normalleştirmek*** istediler bizi!

— Ama başaramadılar! dedi Brooks sırıtarak.

— Şimdi milyarlarca ***normal,*** kendi değer yargılarıyla yapayalnız kaldı işte. Artık dertlenecek bir şey bulamazlar herhalde...

— Peki, ellerindeki sanat eserlerinin birer taklit olduğunu anladıklarında?

— Ne o çok güvendikleri bilgisayarları, ne de teknolojileri bunu algılayacak duyarlılığa sahip değil. Gözlerine gelince... 'At gözlüğü' deyimi normal insanların buluşudur.

— Kimse yok mu? Vallahi çok acıktım!

'Vallahi çok acıktım!' Türkçeydi. Sevinçle dönüp baktım, gelen Roni Chagall'dı.

— Hoşgeldin, sefalar getirdin Afife! diyerek, beni kucakladı. Yine Türkçe konuşmuştu. Sevindim.

— Son parti geldi mi? diye sordu Jeanne'a.

— Evet, dedi Jeanne,

— Biraz önce gelmişler.

— Romain? diye haykırdım.

— Romain geldi mi?

— O yarın gelecek. Şu ünlü 'işbirlikçi'yle birlikte, diye iğneli bir kahkaha attı Brooks.

— Bu arada... diyerek, cebinden bir zarf çıkarttı Jeanne,

— Bu arada, iştahını kesmemek için yemekten sonra vermeyi düşündüğüm bu mektubu daha fazla cebimde taşımamın bir anlamı kalmadı.

Bana uzattığı zarfı heyecanla aldım. Zarfın üzerinde Onun el yazısı vardı.

Bu kez de yanımda Anders vardı işte. Gidip içerlerde bir yerlerde saklanarak, tek başıma okumak istedim mektubu, ama dayanamadım ve orada açtım zarfı.

"Sevgilim, hep sevgilim,

Yarın gün batımında Altın Koy'da, Altın Ağaç'ın altında bekle beni.

Yarın gel, yalnız gel, orada bekle.

Sana geliyorum.

Son kez.

Sevgiyle, aşkla, hep öyle...

Daima senin,

Romain Gary."

Demek Oydu. Düşümde benimle konuşan, arkasında balık izleri bırakan Oydu.

Yarın. Yarın... Ne çabuk ve uzak... Sonunda kavuşacak, sonunda birlikte olacaktık... İçime öyle büyük bir sevinç doldu ki, sevinçten patlayıp, öleceğim sandım. Sıkıntı insanın içini daraltır, havasızlıktan patlatır adamı. Ama sevinç, derin, temiz hava gibi doldurur, bu yüzden şişip, patlama tehlikesi yaratabilir.

Yüzüme renkli bir fırça değmiş gibi rengârenk oldum. Anders arkasını dönmüş, Mona Lisa'nın özgününü seyredi-

yordu. Sevincimi onunla paylaşamayacağımı anladım. Birden canım sıkıldı, aklıma bir şey takılmıştı: İyi ama neden 'son kez' diye yazmıştı Romain?

Yemek masasına oturduk.

— İşte ben de bunu seçtim, dedi Roni.

Kumlar üzerinde azıcık yan yatmış, eski model, dev bir ticaret gemisiydi bu. Onarılmış, pırıl pırıl beyaza boyanmış gövdesi, gururlu yelken direkleri, sarı ve bordo bordürlerle neşelenmiş iri, dikdörtgen pencereleri, yana yatışını önlemek üzere yandan destek dikilen siyah kalın kolonlarla çok görkemli görünüyordu. Yaldızlı sarıyla üzerine Anno Domini yazılmıştı. Roma rakamlarıyla bazı sayılar göze çarpıyordu.

— Adını Kümülüs olarak değiştireceğim, dedi Roni neşeyle.

— Kümebulutlar! diye yüksek sesle Türkçe düşündüm.

— Hollandalılar'dan kalmış bir gemi bu. İçinde bazı değişiklikler yaptım, hâlâ yapmam gerekenler var tabii...

Geminin on bir büyük kamarası, dev bir salonu vardı. Güvertenin üstü, birbirini hiç tutmayan renklerin karmakarışık aktığı, su geçirmez, açılıp kapanan kocaman bir tenteyle kaplanmış, şahane bir terasa dönüştürülmüştü.

Geceyi Jeanne'ın evindeki konuk yatak odasında, rahat ve derin bir uykuyla geçirmiş, çiçekli cennet bahçesinde sabah kahvesi içmiştim. Daha sonra Jeanne'ın kendi faytonuyla Roni'nin gemi-evine gelmiştik. Dostlarını öğlekah-

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

valtısına davet eden Roni'nin güvertesinde, açık büfeden tabaklarımıza doldurduğumuz yiyecekleri yiyor, sohbet ediyorduk.

— İç salonu tamamen bir stüdyo olarak kullanıyorum, diye açıkladı Roni.

Gururlu olduğu, yüzüne yayılan ışığın tonlarında apaçık görünüyordu.

— Herkes istediği evi seçebiliyor mu? diye merakla sordum.

— Hâlâ boş kalanlar var, onlardan birini seçebilirsin. Benim tercihim bu gemi oldu.

— Adada hepimize yetecek konut var yani?

— Elbette, şunun şurasında kaç kişiyiz zaten?

— Şimdilik... diye şaka yaptım yaramaz bir bakışla.

— İlahi Afife, çok hoşsun! diye bir kahkaha attı Brooks.

— Bizler hopur hopur tepinsek bile bilinen anlamda bir 'nüfus patlaması' yaratamayız. Hiç oldu mu?

— Bak, bu aklıma şu geniş akrabalarımızı getirdi, diye söze karıştı Roni.

— Akrabalarımızın çoğu, ***normal*** bulmadıkları için uzak dururlar bizden. Onlar için tuhaf, ne iş yaptığı, neye yaradığı anlaşılmaz, utanılacak insanlarızdır. Ya bir kavram, bir ses, ya bir renk, bir figür, ya da bir formül, bir harf üzerine titizlenen, bunları dert eden, soyut, belirsiz, anlaşılmaz yaratıklarızdır... Yani, bildikleri 'iş'lere uymayan, bu yüzden yabancılaştıkları ve 'iş'e yaramaz buldukları...

— Ancak ünlenip, yaratılarımız para pul getirdiğinde ortaya çıkarlar... Akrabalarımız yalnızca bu durumda ve bu nedenle belirdiğinde, zaten biz çoktan ölmüşüzdür! dedi Brooks.

Sabahın öğleye yaklaştığı bir saatte kırmızı saten mayosuyla güneşlenen Brooks, domates suyu içiyordu.

— Bizler için bir tehlike yok ama, çok ender de olsa aramıza katılan 'sonradan seçilmiş'ler konusu farklı olabilir...

— 'Yeni Seçkin'ler...

'Sonradan seçilmiş'ler mi?

— Kim bunlar?

— *Normal* doğdukları halde, ***normaller*** arasında varolamayan ve bizim dünyamıza katılmak için gerçekten çaba harcayan insanlar. Bunlar ne tam ***normaldir,*** ne de tam ***seçkin.*** Bizlerle, ***normaller*** arasında bir köprü rolü oynarlar ki, bunun bazen dirimsel bir önemi vardır.

— Örneğin 'Balıkla Yüzleş' eyleminin gerçekleşmesinde bize çok önemli katkıları olan bir ***normal,*** şimdi BİS Adası'nda bizimle yaşamaya hak kazanmış bir 'Yeni Seçkin'dir.

— Kim acaba?

— Kimliğini biz de bilmiyoruz, dedi Roni.

— Romain bunu bir sır olarak saklamak istedi.

Bir sır? Romain'in sırlarından biri...

— Romain'den söz ettiğinizi anladım, diyerek yanımıza gelen Jeanne, fırından yeni çıkmış, iri bir Paskalya çöreğinin taze hamur kokusuna karışan çörekotu aromasını mis gibi yaydı üzerimize.

Roni'yle ben hemen fırlayıp, çörekten parçalar koparttık.

— Hımmm, nefis olmuş!..

— Aslı Musevidir, bütün Ortadoğulular bayılır buna, dedi Roni. Paskalya çöreğiyle ağzı tıkabasa dolu dolu, lezzet mırıltıları çıkartarak.

— Romain'in bu adı neden bir sır olarak sakladığını da açıklamanız gerekir, yoksa Ona haksızlık etmiş olursunuz..., dedi Jeanne. Sesinden Romain'i savunduğu apaçık anlaşılıyordu.

— Evet, dedi Brooks,

— 'Balıkla Yüzleş' eylemi öncesi ve sırasında, bizlere yardım eden bu kişiye, kimliğini saklama sözü vermiş Romain.

— Bu akşam öğreneceğiz nasılsa... dedi Roni, ilgisiz bir neşeyle.

— Evet! ... diye içini çekti Jeanne.

Sesinde yarım kalmış aşkların ardındaki sevgi ve özlemin tüketilmemiş lezzeti vardı. O anda aklıma ve yüreğime 'belki de bu aşkın bilinçli olarak yarım bırakıldığı' düşüncesi ateş gibi düştü. Romain ve Jeanne'ınki bilerek tüketilmemiş bir aşktı... Düşüncelerimi durdurdum ve merak etmekten caydım; çok âşıktım!

— Bu akşam! ... dedi Brooks,

— Bu akşam...

— Gel sana stüdyomu göstereyim Afife!

Elimde sıcacık paskalya çöreğiyle Roni'nin peşinden gemi-evin içine girdim. Gözlerim loş ortama alışınca, o çılgın stüdyoyu gördüm. İçeriyi anlatacak tek yol; bir Miro resminin içine girmiş gibi oluşumdur!

— Bak kimler var burada!

Duvarlarda Osman Hamdi Bey, Şeker Ahmet Paşa, Fikret Mualla, Zeki Faik İzer, Bedri Rahmi Eyüboğlu, İbrahim Çallı, tabii özgünleri...

— Şu köşeyi tamamen Manessier ve Stael'e ayırdım, dedi coşkuyla.

— Piaubert'in 'Bilinmeyen Dünyaların Sabırsızlığı'nı sever misin? diyerek 'peinture'ü işaret etti ardından.

Sevinci dalga dalga yayılarak çoğalıyor, hızını artırıyordu. Hangisine bakacağımı şaşırmış, sevinçli telaşına ben de katılmıştım.

— Kamaralardan birini kütüphane olarak ayırdım, seni ilgilendirecek el yazmaları var.

Heyecanla peşinden giderken, yalnız kaldığımızda Türkçe konuştuğumuzu ayrımsadım.

— Bak, bu Farsça el yazmasının adı, Acaikül Letâif. Gıyasuddin Nakkas'ın Timur'un oğluyla katıldığı Çin seferinde kaleme aldığı ilk seyahatname.

Elime bulaşsın diye, deftere dokundum.

— Ömer Seyfettin'in Rüznâmeleri, Şemseddin Sami'nin

Taaşşuk-ı Tal'at ve Fitnat'ı, Fitnat Hanım'ın Divan'ı ve Neyzen Tevfik'in Azab-ı Mukaddes'i...

— Ben de evimi seçmek istiyorum Roni, dedim.

Evindeki eserlere ve dağınık düzene çok özenmiş, bir an önce yerleşip, okumak, yazmak ve dans etmek istiyordum.

— Seninki çok özel.

— Nasıl yani?

— Bildiğim kadarıyla sen Romain'le aynı evi paylaşacakmışsın...

Önce her şeyi, hatta kendimle ilgili konuları bile başkalarından sonra öğreniyor olmama öfkelendim. Sonra Romain'le aynı evde yaşamak düşüncesiyle neşelendim. Ardından, Onu ne çok seviyor olsam da, kendime ait bir evim olmasını tercih edeceğimden, yeniden öfkelendim. Öfke ve neşe birbirini hızla kovaladı. Bu kovalamaca nöbetleri sık yaşanır ve bizim gibiler için doğaldır...

— Bana sorarsan, adanın en görkemli evi. Biraz fazla büyük, fazla gösterişli, nasıl demeli bilmem ki? ... Geleneksel belki...

— Ben de geldim iştee...diyerek Brooks belirdi yanımızda.

— Serin ve loş yerleri daima tercih etmişimdir.

— Afife'nin evini konuşuyorduk, diye dalgın dalgın konuştu Roni. Elindeki kitaba takılmıştı gözü.

— Adanın en eski evlerinden, diye açıkladı Brooks.

— Adanın İspanyol yöneticisi kendisi için yaptırmış bu evi. Daha sonra Hollandalı Vali'nin konutu olmuş. Derken adayı ele geçiren Fransızların komutanı yerleşmiş eve. Fransız Albay'ın bu evde intihar ettiği söyleniyor. En son olarak bir Viking Prensi evin sahibi olmuş. Prens, adanın yerlilerinden bir kıza âşık olduğu için, soylu ailesi tarafından reddedilmiş. Buna rağmen kızla evlenmiş ve ilk çocukları o evde doğmuş...

— Sonra?

'Bilmiyor musun?' dercesine yüzüme baktı Brooks.

— Geleneği olan bir konak, kendi tarihiyle yaşlanmış bir köşk olarak tanımlanabilir, diye araya girdi Roni.

— Duvarlarına heyecan, aşk, korku ve acının sindiği, bir saray yavrusu.

Roni konuşurken, anlattıklarını resmedenlerdendi. O anlattığında, Romain'le birlikte yaşayacağım evin yağlıboya resmini görmüştüm bile.

— Eh Romain'in bir diplomat olduğunu unutmamak gerekir! dedi Brooks.

O zaman, bu evi seçenin aslında Romain'in annesi olduğunu anladım. Annesini hoşnut etmek için...

Hiç kızmadım; çok âşıktım.

— Evi görebilir miyim?

— Neden akşam Romain geldiğinde onunla görmüyorsun evi?

Evet, olabilir... Neden olmasın?.. Hem sonra, şunun şurasında akşama ne kaldı ki?

— Tabii ya... dedim kendimi şaşırtan bir dinginlikle.

Sanki bütün kaslarımı gevşeten bir kimyasal sıvı yayılmıştı damarlarıma, sanki beynim tatile çıkmış, vurdum duymaz, rahat ve erinçli bir nöbetçi bırakmıştı yerine... Kendimi o rahatına düşkün, geniş yürekli nöbetçi beynin ellerine teslim ettim; sorgulamadan, üzmeden, geçmişten ve gelecekten sorumlu olmadan, hırpalamadan, didiklemeden... Bıraktım kendimi günü yaşamaya ve o akşamı düşlemeye. Çünkü, bir sevgiliye kavuşmaktan daha güzel olan tek şey, sevgiliye kavuşmayı düşlemektir! Düşledim, düşledim, düşledim...

Düşle!

Düş-le.

Düş.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Zor olmadı. Altın Koy'u ve Altın Ağaç'ı bulmam hiç de zor olmadı.

Ortalık kararmadan Roni'nin gemisinden ayrılıp, yola koyuldum. Öyle uzun süredir heyecanlıydım ki, duygularım uyuşmuştu. Sarhoşlukla, uyuşma arasında bir yerde uçarak yürüyordum. Toprak yolda, hemen önümde, tıpkı düşümdekine benzeyen izler vardı. Küçük sayılabilecek, belki de olgunlaştığında irileşecek, henüz erginleşmemiş, genç, tombulca, yassı balık izleri uzayıp gidiyordu. En fazla otuz santim boyunda, yan yata yata, toprakta izler bırakarak gezinen bir balığın izleri...

Bunun bir şaka olduğuna inanmak, eğlenceli izleri sürerek sevgilimle buluşmak fikri hiç de yabana atılır gibi değildi; atmadım!

Buluşma yerine vardığımda, her şey tamamen gümüşe boyanmıştı. Bütün sesler, kokular ve renkler gümüştü. Güneşin suya değdiği anda her akşam kısacık yaşanan, o yüzbinlerce yıllık aşkın utangaç ve tutkulu rengi örtmüştü doğayı. Bütün öbür renkler soluklarını tutmuş, bu akşamki renk körlüğünün bitişini bekliyorlardı.

Altın Ağaç tıpkı düşümdeki gibi görkemli, ilahi ve şahaneydi. Tam altına geldiğimde, balık izlerinin kaybolduğunu ayrımsadım. Bir an için ağaca tırmanmış olabileceği düşüncesi geçti aklımdan... Sonra utanarak bu düşünceyi kovdum oradan.

— Afife!

Arkamı döndüm.
Onu gördüm.
Çok gördüm.
Gördüm.
Başım döndü.
Çok döndü.
Çoktu.

Çakılıp kaldım yerimde. Kulaklarım uğuldamaya, gözlerim kararmaya başladı.

— Romain! diye bağırdım, sesim fısıltıyla, inilti arası bir yere sıkıştı.

Yüzyılların özlemiyle kavuşan bütün âşıkların tutkusuyla ve kendi bedenlerimizle kucaklaştık.

Kucaklaştık!
Çok kucaklaştık.
Bütün kucaklaştık.
Büsbütün.

Hiçbir şey sormadım. Anlatmadı.

Orada, Altın Koy'da gümüş kumlar üzerinde birbirimize sarıldık ve öpüştük.

Bir insanı sevmek, bir insana âşık olmaya dönüştüğünde oluşan mucizeyi yaşıyorduk. Mucizelere bayılan, inanmak için can atan yüreklerimizi doyurup, bu mucizenin tadına vardık. Hiç acele etmeden, telaşlanmadan...

O gece orada olanları; bir kadınla, bir erkeğin birbirlerine çok âşık ve özlemliyken, gümüş rengi bir kumsalda buluştuklarında neler yaşadıklarını anlatmayacağım. Çünkü anlatacaklarım düş gücünün yadsınmasıyla eşanlamlı olduğu gibi, Afife Pirî ile Romain Gary'nin bunca 'mahremiyet'ine girmenin, bu kitabı, bu sayfaya dek getiren okuruna da saygısızlık olacaktır. Mucizeler, ancak onlara inananlarca yaşanır ve aşk bir mucizedir! Sevinçten çıldıracak, özlemden çıldıracak ve heyecandan çıldıracak bir aşkı tanımamış olanlar, mucizelere de inanmazlar. Oysa aşk muci-

zesini yaşayanlar, aşkın doruk noktasında yaşanan cinselliği betimlemeye çalışmanın bir cinayet olduğunu bilirler. O ancak yaşanır! Ve yaşandıktan sonra, cinselliğin bütün öbür halleri artık renksiz, tatsız ve yoksul kalacaktır. Çünkü, aslını gören göz, en iyi öykünmeden bile incinir. Aslını tanıdıktan sonra, ancak onunla heyecanlanır, mutlanır, onunla doyumlanır. Ancak!

Gökyüzünün gece rengine, incecik bir bıçak gibi saplanan hilal ay hepsini gören, her şeyi bilen gözlerini hiç kırpmadı. Ay o gece hiç uyumadı.

Sabahın ilk gün ışıklarında uzun uzun yürüyerek vardığımız yere, ancak mucize anlarında yürünebileceğini, daha sonraları ayrımsayacaktım. At arabasıyla birkaç saatte alınacak bir uzaklığı, sanki uçarak katetmiştik biz.

Yemyeşil, bitmez tükenmez, şahane bir korunun görkemli kapısı önünde durduk. Kapı üç metre kadar yükselen, üstü işlemeli mermer sütunlar ve ağır demirlerden yapılmış, daha çok bir sarayın korumalı girişi gibiydi. Ürkütücü, fazla gösterişliydi. Ama dev kapının içinde, normal insan boyunda bir başka kapı olduğunu bilen Romain, kolayca onu açıp, içeri girmemizi sağladı.

— Eskiden kilitler, zincirler ve demirlerle sımsıkı korunurmuş bu kapı, dedi gülerek.

— BİS Adası'nda hiçbir kilit kullanılmıyor artık.

Güneşin yeni ışıklarıyla pastel bir yeşil cümbüşüne dönüşen koruyu yirmi dakika, belki yarım saat yürüyerek ortaladığımızda, üç katlı, kırmızı bir evle karşılaştık. Ev demek yanlış olur, böylesi binalar için köşk, palas, konak gibi sözcükler kullanıma sunulmuştur.

Gecenin keyfiyle gevşeyen bedenime, heyecanın gerilimiyle yorgun düşen sinir sistemim eşlik edince, hemen yatıp uyumak gereksinmesi uyanıyordu içimde. Oysa önünde dikilip durduğumuz evin, aslında ne anlam taşıdığını sezinliyor oluşum bütün dikkatimi alarma geçiriyordu.

Evin en önemli özelliği altıgen oluşuydu. Sayısını asla öğrenemeyeceğim pencerelerin pervazları, kapı çerçevesi, balkonlar ve verandayı çevreleyen ince oymalı siperlik beyazdı. Kırmızı ve beyazın güçlü patlamasını dengeleyen lacivert bir çizgi evin bedenini zarifçe kucaklıyordu. Üçüncü katın üstünde, evin başına giydirilmiş bir bere gibi oturan altıgen çatı katı, evin ciddi ve geleneksel ifadesine ürkekçe katılan tek çağdaş ve neşeli kısımdı...

— Evimiz, Afife!

Evimiz! Dönüp Romain'in yüzüne baktım. Konuşanın, gerçekte jonglör olmak isteyen kendisi mi, yoksa diplomat, asker, sanatçı ve kadınları hiç incitmeyen, duyarlı erkek olmak için annesine söz veren çocuk mu olduğunu algılamaya çalıştım.

— Kaç kilosun Afife?

Bu ses kesinlikle onundu. Nina, böyle bir soruyu bir kadına, hele hele âşık olduğu kadına sormasını hiç uygun bulmazdı.

— Kırk dokuz, dedim,

— Şeyyy, elli kilo da olabilirim, diye itiraf ettim, biraz sıkılarak.

— Bu çok iyi, dedi ve beni kucakladığı gibi, on bir mermer basamağı çıkarttı. Kapıyı ayağıyla itti, dev bir salona girdik.

— Evimiz sevgilim! dedi gururla.

'Evimiz'e ayak basar basmaz gördüklerim inanılmazdı. Yüksek tavanlardan salınan altın kaplama dev kristal avizeler, pırıl pırıl yanan klasik mobilyalar, yuvarlak, gömme raflarda özgün olduklarını artık bildiğim, şahane heykeller, duvarlarda Cezanne, Degas, Renoir, Matisse, Monet, Greco, Raphael, Rubens... , yerlerde el dokuması olağanüstü Acem ve Türk Halıları... Hepsi, her şey birer sanat eseri, bu ev de şahane bir müzeydi!

Derin bir düş kırıklığı gelip oturdu mideme. Keyfim

kaçtı, çok kaçtı. Bu salon bir müze, belki resmi bir kuruluşun kabul salonu olabilirdi, ama içinde yaşanması, hele benim gibi birinin burada soluklanması düşüncesi bile acı vericiydi. Burnumun ucu sızladı, parmaklarımın ucu üşümeye başladı.

— Gel benim endişeli sevgilim, gel!..

Salonun iki yanından geniş kavislerle yükselen merdivenlerden birini tırmanmaya koyulduk. Daha doğrusu aniden ateşi yükelen beni, kolumdan sürükleyerek ikinci kata çıkarttı Romain.

İkinci kat, bir altıgenin yumuşak yuvarlaklığına dizilmiş, süslü ahşap kapılarla dikiliyordu karşımda. Tedirginliğim arttı. Ağlamak üzere olduğumu ayrımsadığımda, dişlerimi sımsıkı sıkıp, ağlamayacağım düşüncesini esinlemeye koyuldum kendime. Mutlulukla mutsuzluk birbirine ne kadar yakın yaşıyorlar...

Sevdiğim erkek, sırılsıklam âşık olduğum adam, bütün içtenliğiyle bana dünyanın hazinelerini sunuyordu ve ben üzüntüden ağlamak üzereydim. Yoksa Onu sevdiğim için gülümsemeli miydim? Böyle bir sarayda yaşamanın beni nice mutsuz edeceğini gizlemeli miydim? Ya da, beni hiç tanıyamamış birine tutulduğum için hüngür hüngür ağlamalı mıydım?

Üstelik, *normal* insanların bile, bir kadınla bir erkeğin birlikte aynı evde yaşamayı başaramadıklarını ARTIK anladıkları bir dönemde, niçin biz, koskoca BİS Adası'nda bir tek biz, aynı evi paylaşacaktık?

Herkesin kendine ait bir odası, bir evi olmalı!

— Afife, güzelim, henüz bitmedi ki...

En üste, o altıgen çatı katına çıktık.

— Burası senin, senin için ben döşedim!

Baktım. Burası benimdi. Yüzümde güller açtı. Rengârenk, canlı, modern bir daireydi bu. İki küçük yatak odası ve

kocaman bir salonu vardı. Çok sevindim, mutlandım yeniden.

— Camille Claudel'in en sevdiğim heykeli bu! diye küçük bir kadın başını işaret etti Romain.

Daha çok bir çocukla, yeni ergen bir genç kızın saflığında bakan taş gözlere işlenen keder, taşı canlandırmıştı.

— La Petite Châtelaine, dedi fısıldayarak. Sesinde gizem dolu bir hayranlığın ürpertisi vardı.

Oturma ve çalışma birimleri olarak ikiye ayrılmış salonun çalışma masasının hemen üstünde büyük büyükdedemin bir haritası asılıydı.

— Bende bu yoktu, dedim heyecanla.

— Biliyorum, dedi gururla.

— Şunlara ne dersin peki?

Hoca Ali Rıza, Osman Hamdi Bey, Şevket Dağ, Hikmet Onat'ın resimlerini ve bazı minyatürleri gösteriyordu.

— En güç bulunanlar, senin ülkene ait sanat eserleri oldu Afife, dedi sitemli bir gülümseyişle.

— Aşağıda büyük bir kütüphane olduğu için buraya ancak başucu için gerekli özel birkaç kitap bıraktım.

Baktım, küçük bir kitaplıkta, Nigar Hanım'ın 'Uryan Kalb' takma adıyla yayımladığı şiirler Arap harfleriyle ve kendi parmak izleriyle önümde duruyordu. Yahya Kemal'in, Salâh Birsel'in, Sait Faik'in ilk yazım eserleri... Özdemir Asaf, Edip Cansever, Attilâ İlhan, Nâzım Hikmet, İsmet Özel şiirleri...

— Anlayabildiklerim içinde en çok bunları sevdim, diyerek iki kitap uzattı.

Yunus Emre ve Mevlânâ adlarını Fransızca çevirilerin üzerinde okudum.

— Bunlar bilge insanlar! diye ekledi bilgiç bilgiç.

Birden aklıma geldi,

— Bütün bu evi, seninkini ve benimkini kim temizliyor, günlük angaryalarla kim uğraşıyor?

— Bunu sana açıklayacağım Afife.

— Adada bizden başka kimse olmadığına ve bizim gibilerin de gündelik işlerle didişmek yerine daha başka uğraşları çok önceden seçmiş olduğumuz düşünülürse? ...

— ... ...

— Köle ve hizmetçi de olmayacağına göre?

— Bunların tümünü sana açıklayacağım Afife, lütfen acele etme!

— Yoksa robotlar, androidler mi?

— Leonardo bir ara robotları önermişti ama, bu öneriye pek rağbet edilmedi. Adanın ve burada kurduğumuz yaşamın felsefesine, dokusuna ters düşerdi bu...

Gülümseyerek bana bakıyordu. Onu anımsadım. Bir erkeği aniden anımsamak, ona olan aşkın alevlenmesidir bazen!

— Düşünsene Afife, dedi kolunu çapkın bir daire yapıp, belimi içine hapsederken,

— Böyle doğal, böyle yumuşak ve özel bir yaşamın ortasında gezinen mekanik köleler ne ters olurdu, hıı? Her şey öyle doğal ki, bir tane *normal* bile yok!..

Düşününce güldüm. Ben gülünce O da güldü. Gülünce, öpüştük. Sımsıkı sarıldık birbirimize ve yeni evimin çiçekli yeni çarşaflarına aşk bulaştırdık...

— Bu akşam bir davet veriyoruz Afife, dedi yatakta uzanmış, beni seyrederken.

— Neden beraber yapacağımız şeylerden en son benim haberim oluyor Romain! diye öfkeli bir çığlık attım. Attım sonunda. En sonunda!

Ellerini kaldırıp, teslim oldu.

— Bu son, söz veriyorum bu son sevgilim!

Homurdanmaya başladığımı görünce, doğruldu, yanıma oturdu. Aşk ve şefkatin buluştuğu olağanüstü bir duygu yüküyle saçlarımı okşadı: Mest oldum! Tam anlamıyla esrik!

Aşk ve şefkat aynı erkekte ancak bir istisna olarak bir

arada bulunur. Romain, kuraldışı, aykırı bir insandır; O bir istisnadır!

— Bu akşamki son habersizliğin olacak, inan bana sevgilim.

Ona inandım.

— Bugüne dek böyle davranmaya zorunluydum. 'Balıkla Yüzleş' eyleminin başarısı için bazı önlemler almalıydım. Çok şey biliyordum ve âşıktım...

Anlamıştım. Ben de olsam, aşkımı yitirmektense, bir süre ağzı sıkı davranmayı yeğlerdim.

— Bir 'hoşgeldin' partisi mi? diye sordum.

Gözleri donuklaştı aniden, mahzunlaştı ve sarardı. Canını sıkacak ne söyledim diye düşünmeye başladım, bulamadım.

— Bir çeşit yeniden başlama partisi de diyebiliriz, dedi.

Toparlanmak için fiziksel bir çaba gösterdiğini, tuhaf tuhaf kasılan kaslarından, düzensizleşen soluğundan anlıyordum. Bekledim. Ağır çekilmiş bir film akışı gibi, kendini toplayış evrelerini izledim.

— Bu akşamki davetimizin özel bir konuğu olacak, dedi.

Daha iyi görünüyordu şimdi.

— Kim? diye sormam gerekiyordu, sordum.

— Cengiz Han! dedi gülerek.

— Cengiz Han ?

— 'Sonradan seçkin' dedikleri ve bize bu güzel adaya kaçma sırasında yardımcı olan aslı *normal* kişinin gerçek adı Cengiz Han.

Gülmeye başladım,

— Şaka yapıyorsun! dedim kahkahalarımın arasından bakarak.

— Hayır, son derece ciddiyim Afife. O da gülüyordu.

— Peki, *normal* adı ne bu Cengiz Han'ın?

— Dr. Günnar.

— Efendim?..

Parti beklediğimden çok görkemliydi!

BİS Adası sakinlerinin tümünün katıldığı, canlı ve neşeli bir kalabalık, 'bizim ev'in salonuna, verandasına ve korusuna yayılmış, yiyor, içiyor, sohbet ediyordu.

Böyle büyük bir davetin düzenlemesini kim yapmış, lezzetli yemekleri ve içecekleri kim hazırlamıştı, hiç anlamamıştım. Romain bütün günü benimle geçirmişti, evde ayak sesi de duymamıştım. Meraktan kıvranıyordum ama, bütün dostlarımın ve sevdiğim erkeğin bir arada bulunduğu böyle keyifli bir akşamı rezil etmemeye kararlıydım.

Oda orkestrasını yöneten Anders Grieg, her zamanki gibiydi; çok yakışıklı, aynı zamanda çok çekici! Orkestranın yaylı dörtlüsünde daha önce tanışmadığım, ama göz tanışı olduğum iki genç kadınla, orta yaşlı iki erkek vardı.

— Torun Vivaldi keman, torun Mendelssohn viyolonsel çalıyor, diye kulağıma fısıldadı Romain.

— Öbürleri kim?

— Kime benziyorlar?

Doğrusu pek çıkartamadım. Ara verdiklerinde kendileriyle tanışmayı planladım.

Herkesin böyle keyifli olduğu bu özel gecede, ben hiç beceremeyeceğim o işe girişmedim bile. Ev sahibeliği falan neyime gerek benim, konuklardan birisi gibi ortalarda salınıp durdum. Zaten o gece diplomat suratıyla dolaşan Romain, ev sahipliği, ada sahipliği ve tasarının sahipliği işlevlerini sevinçli bir sorumlulukla yüklenmiş görünüyordu.

— Sevgili Afife, sizi yeniden görmek ne güzel!

Günnar ilk kez bana adımla sesleniyordu. Baktım, daha gençleşmiş ve rahatlamış göründü gözüme.

— Dr. Günnar, BİS Adası'na hoşgeldiniz!

— Cengiz Han! diye düzeltti.

— Yalnızca Cengiz deyin bana.

Bu durumun tuhafıma gittiğini saklayamadım. Pek aldırmadı.

— Az önce gelseydiniz, Vigdis'e 'iyi yolculuklar' dileyebilirdiniz.

— Vigdis mi? O da mı burada?

Aklım başımdan gitti.

— O yalnızca pilotluk görevi yaptı.

— Yani yerimizi biliyor ve kendi dünyasına geri döndü, öyle mi?

— Evet ama sevgili Afife, bu hiç tehlikeli değil. Birincisi, bu adanın çok önemli bir özelliğinden ötürü, buraya ***normaller*** gelemez. İkincisi, Vigdis yalnızca ve yalnızca 'emirleri yerine getiren' bir ***normal***.

Sanki kendisi değil!

— Başından beri mi? diye sordum.

Gevrek bir kahkaha attı,

— Elbette ya, ta Baudelaire ve Rilke'den beri...

— Demek sizdiniz?

Öfkemi gizlememiştim.

— Ne yapayım? diye güldü yine.

— Rakibim çok güçlüydü ve ben de onların şiirlerine sığındım.

Sustum. Elimdeki şarap kadehini kıracak denli sımsıkı tuttuğumu hissettiğimde, o hâlâ anlatıyordu,

— 'Cengiz Han'ın Dansı' adında bir kitap yazmıştı, dedi ilerde Brooks ve Jeanne'la sohbet eden Romain'i göstererek.

— Romanda, bir Yahudi komedyenin hayaleti, kendini

öldüren Nazi'nin ruhunu ele geçirmektedir. Bir başka deyişle, Nazi ruhuyla, Yahudi komedyenin hayaleti dans ederler.

— Bilmiyordum, dedim.

— Bilmediğinizi biliyordum, dedi gülerek.

Romain'le ilgili böyle önemli bir bilgiyi bir başkasından, hele Günnar'dan, yani Cengiz Han'dan öğrenmek ağırıma gitmişti. Aslında bu adamdan başından beri hoşlanmıyordum.

Pırıl pırıl siyah gözleri, dimdik sırtı ve rengârenk giysileriyle yanı başımda beliren Parveen, imdadıma yetişti.

— Afife Pirî, sevgili dostum, nasılsın? diyerek kucakladı beni.

Yanında her zamanki sakin ve derin anlamlı yüzüyle gülümseyen Aurore Sand'la da selamlaştık. Bu ikisi çok hoş bir çift oluşturmuştu.

— Cinayet ille de ellerle işlenmez Afife, söylemiştim size!

Birden gecenin neşesi, olayların keyifli heyecanı silindi üzerimden ve yerini ağır bir yorgunluğa terk etti. Yorgun duyumsadım kendimi, çok yorgun... Yalnız kalmak ve duvarları seyretmek isteği belirdi içimde.

— Benimle gelir misin Afife? dedi Romain elimi tutup, yumuşacık sıkarak.

Merdivenleri el ele çıkarken, Anders'in hüzünlü bakışlarla beni izlediğini gördüm.

İkinci kattaki yatak odalarından birine girdik. Klasik, şık bir odaydı. Yatağın üzerine oturan Romain'in yanına sokuldum. Konuşmasını bekledim. Durgundu. Önemli bir kararın arifesinde duyulan uğultular kulağımı tırmalamaya başladı, aniden içimde bir yıldız kaydı, boşluğa düşmüş gibi ürperdim...

— Gidecek! diye fısıldadı tanıdık bir ses. Camda ince bir çıtırtı oldu.

— Gidecek, diye yineledi aynı ses.

Kalbim güm güm atmaya, korku bütün tünellerimden akmaya başladı.

— Cengiz Han bir *seçkin* mi? diye sorduğumu duydum.

Korkudan konuyu çarpıtarak kurtulmaya çalışan, bağımsız bir dil benimkisi.

— Cengiz Han'ın *seçkinliği* daima tartışma konusudur Afife, dedi Romain.

Endişeli bakışlarını benden kaçırarak, bir puro çıkartıtı ve yaktı. Çakmağı balık şeklindeydi, üzerine BİS yazısı işlenmişti.

— Cengiz Han'ın babası Yegüsey, oğlu avcunda bir kan pıhtısıyla doğduğu için, Onun uğurlu olduğuna inanmıştır. Oysa kan, uğursuzluktur!

Sessizce purosunu içti.

— Zalimlik, Onun bütün öbür özgün meziyetlerini gölgelemiştir.

Yine sustu.

— Biliyorsun benim atalarımın bir kısmı Tatardı.

Sustu.

— Cengiz Han, Tatarların kendi geçmişlerini anımsamamaları için, boyu öküz arabasının dingilini geçen tümünü yok etti. Ancak dingile yetişemeyecek kadar küçük çocukları öldürtmedi... Bir tek onları...

İçini çekti, yatağın ağır işlemeli örtüsüyle oynadı,

— Kan davası gütmek, ancak *normallerin* uğraşıdır, dedi.

Sustuk.

Sustuk.

Sustuk.

— O gidecek, diye fısıldadı tanıdık ses. Camda bir tıkırtı oldu yeniden. Sanki, minicik bir taş atılmıştı cama.

— Bu gece son gecemiz Afife! dedi Romain.

Bütün dünya sustu.

— Şu sonuncu top var ya Afife, dedi ikinci purosunu tüttürürken.

— Paganini'nin günün birinde kemanını bir kenara fırlatıp atması ve yıllarca elini sürmemesi beni artık şaşırtmıyor. Çünkü O da sonuncu top diye bir şey olmadığını anlamıştı.

Gidiş nedeni bu olamazdı. Taş gibi kaskatı kesilmiş, ıssız bir ada gibi sessiz kalmıştım. Kımıldayamıyordum.

— Seni çok seviyorum Afife. Benim çoktan yitirdiğim, sendeki o olağanüstü güzelliğe sevdalıyım ben!

Gözlerini benden saklıyordu. Ben sessiz, ben taş gibi...

— Gözlerinde Afife, senin gözlerindeki hüznün altında benim hiçbir zaman sahip olamadığım kadar büyük bir yaşama isteği var. Umudun, yaşamın, inancın, saflığın ve kahkahanın olanca güzelliği var sende.

— Yanıldığım nokta, dedi usulca,

— Yanıldığım nokta, kişisel zaferlere aşırı bel bağlamış olmamdı. Aradığımı bulmakta gösterdiğim o üstün başarısızlıkla doğmuş olmalıyım ben.

Elini tutmak istedim, kımıldayamıyordum.

— Sanatçı, işi ömür boyu kendini kandırmak olan adamdır Afife. İşi gücü, neden varolduğunun yanıtını aramak olan, ama bizzat kendisi acıklı bir soru cümlesi olan adam...

Acı içinde, daldan dala uçarak konuşuyor, söylemek istediği her şeyi tek bir soluğa sığdırmak istiyordu sanki...

— İyi ama, neden beni terk ediyorsun? diye bağırdım, sesim çıkmadı.

İnsanın sesini yitirmesinin ne büyük bir felaket olduğunu ilk kez düşündüm. Kendimi bir balık gibi hissettim; ağzını kocaman açıp, soran gözlerle bakan ve yüzyıllardır sesi olmayan bir balık gibi... Balıklar gibi...

— Faust olayının ardındaki gerçekten söz etmenin tam zamanı şimdi, dedi üçüncü purosunu yakarken. Üç tanesini üst üste içtiğini daha önce görmemiştim.

— Faust olayı üzerine herkes, üstelik inanılmayacak kadar büyük yalanlar uydurmuştur. Ama hiçbiri bu konuda Goethe'nin eline su dökemez. Onun o üstün zekâsı olmasaydı, katı gerçeği saklamak olanaksızlaşırdı.

— Hangi gerçeği? diye sordum; sesim çıktı!

— Hangisi mi? dedi, yüzüme hiç bakmadan,

— Aslında bunu pek açığa vurmak istemezdim. Hayatta en sevmediğim şey, insanların umudunu kırmaktır. Yine de söylemek gerekir ki, Faust trajedisini oluşturan şey, aslında onun ruhunu şeytana satması değildir. Trajedi, aslında ruhumuzu satın alacak bir şeytanın varolmamasıdır. Yani, satacağın malın alıcısı yoktur!

Faust gerçeğini açıklamak Onu çok yormuştu, rengi kül gibi oldu.

— Ortaya koyduğun paranın miktarı ne olursa olsun, o sonuncu topu yakalaman için hiç kimse elini uzatmaz; hiç kimse!

Sesi inlemeye benzer bir hırıltıyla çıkıyordu.

— Bir sürü şapşal, kendilerine değişik havalar vererek, alıcı pozunda ortaya çıkabilir. Belki ufak tefek kazanç karşılığında onlarla anlaşabilirsin de. Sana ün ve para sunabilirler. Ama bütün bunlar, bırak seni doyurmayı, dişinin kovuğuna bile gitmez. İnsanın adı Mikelanj, Goya, Mozart, Tolstoy, Dostoyevski, ya da Malraux olunca, bir bakkal bile olamamak ölümden de acı gelir.

Evin alt katından yükselen neşeli insan seslerine karışan müziğin, ruhu gönendiren çoksesli uyumu gelip bizi buluyor, ama onunla ilgilenmediğimiz için öfkelenerek başka kulaklara kaçıyordu.

Ağlayamayacak denli mutsuzdum.

— Bir keresinde Libya'daydık. Savaş sürüyordu. Tifoya yakalanmıştım ve kurtulma şansımın binde bir olduğunu söylemişlerdi. Saint-Joseph tarikatinden dini bütün bir hemşire, başımda dualar ediyor, astsubaylar bana selam vermiyorlardı: ölüler listesine alınmıştım!

— Senegalli bir hastabakıcı, tabutumu odaya kadar getirdi. Ölüyordum, ama ölüme karşı saygısızca direndim. Yenildiğimi bir türlü kabul etmek istemiyordum. Ama... ama ben, kendime ait değildim ki... Verilmiş sözlerim vardı.

Purosunu yarım bıraktı, porselen küllükte ezdi. Elleri titriyordu.

— Yüz kadar uçak düşürdükten sonra, eve dönmek, 'Savaş ve Barış'ı yazmak, Fransa Büyükelçisi olmak, kısacası annemin yeteneklerine ortaya çıkma fırsatı vermek gibi yükümlülüklerim vardı...

Gözlerini sımsıkı kapattı, fısıldadı,

— Çünkü, sanatı ve güzelliği, yani adaleti arıyordum!

— Beni annen yüzünden mi terk ediyorsun? dedim, sesim çıkmadı. Sesimi kontrol edemediğimi, her istediğimi söyleyemediğimi o zaman iyice anladım.

— Bütün bunlardan, annelerin çocuklarını sevmelerine karşı olduğum anlaşılmamalı.

— Demek istediğim yalnızca şu, anneler, çocuklarından başkalarını da sevebilmeliler. İstenmesi gereken, iyi olan budur. Annemin bir sevgilisi olsaydı, ben yaşantım boyunca, oluk oluk akan çeşmelerin yanı başında susuzluktan ölmezdim.

Kederler içinde, yanı başımda oturuyordu ve ona ulaşamıyordum.

— Artık kendimi tanıyabiliyorum. Ama ne yazık ki, çok değerli şeyleri yitirmiş olmak pahasına...

Sustu.

— Beni niçin terk ediyorsun!!! diye avaz avaz bağırdım. Nasılsa sesim çıkmıyordu.

Öyle olmadı. Sesim açıldı ve çığlığım bir feryada dönüştü. Tepemizden sarkan kristaller şıngır şıngır titredi, mobilyalar uyandı, camlar panjurlara sığındı. Sesim odanın duvarlarını zorladı, oraya sığmayınca, evi ve koruyu, sonra da adayı sardı. Bütün öbür sesler durdu. Aşağıdan gelen sesler kesildi ve ada sustu!

— Çok sevdiği için, diye fısıldadı o ses ürkekçe, camda yumuşak bir tıkırtı...

— Seni çok sevdiğim için, dedi Romain.

Ne diyeceğimi bilemeden, baktım.

— Romain Gary, çok sevdiği için Afife Pirî'yi eskitmek istemiyor.

Sesinden akan keder her yanıma bulaştı.

— Anıları, dostluğu, bağlılık denilen duyguyu bir çeyiz gibi sandıkta saklamak da güzeldir. Ama en çok aşkı korumak gerekir Afife. Korunmayan aşk bozuluyor, çürüyor ve çabucak yok oluyor. Ardında kötü kokular ve çirkin görüntüler bırakarak...

— Saçma! diye bağırdım.

— Hayır, saçma değil, dedi,

— Bütün aşklarım bozuldu, bitti, yitti. Bir keresinde çok âşık olduğum bir kadınla, sonradan dost olmayı bile başardım. Onu çok sevmiştim, aşkımız dünyanın diline destandı. Evlendik, oğlumuz Diego doğdu... Sonra...

— Eski karımla dost olmak beni hep incitti, çünkü coup de foudre* dan sonra, sımsıkı bir dostluk bile yetersiz kalıyor, aksine bazan çok acı veriyor...

---

* coup de foudre: yıldırım aşkı (Y.Ç.)

Duyduğu acıyı bedenimde hissettim. Ama benimkisi, kendi aşk acımdı.

— En son aşk, en güzelidir Afife. İnsana en yakın olan, en son sevgilisidir ve anılar artık soluk alamazlar!

Sesi birden kararlı bir tona büründü.

— Bu kez, en güzel aşkımın yitip gitmesine izin vermeyeceğim, bedeli çok, çok yüksek de olsa, bu aşkın yok olmasını önleyeceğim.

Ellerimi tuttu, gözlerimin içine derin, kederli ışıklar yaydı.

— Seni hiç incitmeyeceğim, seni hiç üzmeyeceğim... Böylece yeryüzünde birbirine âşık ve birbirini hiç kırmamış ilk kadınla, erkek biz olacağız Afife.

Çok kararlıydı, çok kederliydi. Çoktu.

— Bizlerin yeryüzü tarihindeki en büyük başarımız sayılacak, BİS Adası'nda *normallerden* uzak yaşamak özgürlük ve mutluluğunu yitirmek pahasına da olsa... Evet, ne pahasına olursa olsun, bu aşkı koruyacağım!

Onu kimsenin durduramayacağını hissettim. İstersem belki ben, bir tek ben... Ama ya haklıysa?

Ya haklıysa?

Tanrım ya haklıysa!

Ve haklıysa?

Haklı?

Yaşanan aşk tüketilir miydi gerçekten?

İnce ince Onun haklı olduğunu sezinlediğimi ayrımsadım. Sessizce ve alttan alta Onun kararını desteklediğimi hissettim ve kendime içerledim.

— 2 Aralık sabahı, Paris'te intihar ettiğim öğrenilecek.

— Hayır! diye bağırdım.

Saçlarımı okşadı,

— Şimdi beni dikkatle dinle Afife, dedi.

— Söylediklerimi bir tek sen bileceksin, yalnızca sen!

Her yanım uyuşmuştu. Olup biteni izliyordum yalnızca.

— İntihar edecek olan ben değilim. Ölecek olan Emile Ajar. Fakat bütün dünya benim intihar ettiğimi sanacak.

— Sen nerede olacaksın? diye sordum ümitle,

— Dünyanın bir başka köşesinde...

— *Normallerin* arasında mı? diye kaygılandım.

— Böyle bir aşkı korumanın bedeli de bu kadar büyük olacaktır! dedi.

Güldü. Yıllardır ilk kez gülüyormuş gibi kasları gergindi. Ben de güldüm.

— Bir gün, dedi, parmaklarıyla dudaklarımı okşayarak,

— Bir gün, Paris'te, St. Michel Bulvarı'ndaki kitabevlerinde Romain Gary ve Emile Ajar'ı hiç tanımayan bir satıcı kıza rastlarsan... Sakın burkma yüreğini sevgilim.

İçim titredi.

— Çünkü, o sırada beni yeni adımla tanıyor ve okuyor olacaklar. Daima... Sonsuza dek...

Ona inandım.

— Çünkü, diye sürdürdü,

— Çünkü, *normal* insanlar ancak yeni ve ölü yazarlara ilgi duyarlar!

Ona inandım.

Ona âşıktım.

Boyun eğmedim, ikna oldum.

Öpüştük.

Bir kadınla, bir erkeğin çok âşık oldukları bir anda, son kez olduğunu bildikleri öpücüğe yükledikleri sevgi, özlem ve kederle öpüştük.

Çok öpüştük.

— Zorla verdikleri ilaçları yutmadan, ağzında saklamasını öğrenmelisin Afife! dedi aniden.

Baktım, muzır bir gülümsemeyle aydınlanmıştı yüzü.

— Evet, öğreneceğim, dedim.

Günnar aramızdaydı ne de olsa...

Birbirimize sarılmış olarak kapıya doğru yürüdük. Kapıyı açmadan durdu, beni kendisine çevirdi,

— Başkalarını severken ve başka aşkları bitirirken sakın umutsuzluğa kapılma Afife!

— Bizimkisi daima sürüyor olacak, dedim kederli bir sevinçle.

— Evet! dedi gururla.

— Şimdi bana bir söz vermeni istiyorum.

— Ne sözü?

— Hiçbir erkeğin, çok sevsen bile hiçbir erkeğin seni incitmesine, seni üzmesine izin verme Afife! Çünkü...

— Çünkü?

— Senin yüreğin halis kristal Afife!..

Çok ciddiydi. Benim aşkım yüzünden *normal* insanların arasına dönmeyi bile göze almıştı. Benim de bu çok zor tutulacak sözü vermem gerekiyordu.

— Söz veriyorum Romain Gary! dedim.

— Bundan böyle hiçbir erkek beni üzemeyecek, incitemeyecek!

Kucaklaştık. Kederin asitli kokusunu duydum.

Aşağıya indiğimizde partinin durduğunu ayrımsadık. Adaya yayılan acı dolu çığlığımdan beri müzik ve sesler durmuştu.

Merdivenlerden inerken, dostlarımızın kaygılarını dile getirdikleri sessiz bir manzarayla karşılaştık. Cyrano de Bergerac ağladığını gizlemiyor, Brooks Nin kırmızı tırnaklarını çıtır çıtır kırıyor, Jeanne d'Arc basamaklara çökmüş, başı öne eğik, Latinceye benzer sesler çıkartarak, bir şeyler mırıldanıyordu. Anders Grieg nota defterinin başına oturmuş, harıl harıl yazıyor, Roni Chagall, dev bir göz boncuğunu parlatıyordu. Parveen Nehru yere bağdaş kurmuş, kocaman açtığı iki elinin parmaklarını evirip çevirerek, sanki ilk kez görüyormuş gibi seyrediyordu. Aurore Sand, daima sımsıkı topladığı uzun saçlarını omuzlarına dökmüş,

parmaklarıyla tarıyordu. Carmen de Cervantes ancak kendisinin duyduğu bir müziğe kapılmış, ölümcül bir flamenko dansediyordu. Galilei gitmişti, öbürleri sessiz bir saygı duruşundaydılar. Cengiz Han bile üzgün görünüyordu.

Merdivenleri indik. Romain'in neşeli sesi gürledi;

— Nedir bu haliniz Allahaşkına? Gören de yas tuttuğunuzu sanacak, bize bir aşk şarkısı çalsanıza!

Dansa başladık.

Altın Kaya koyunda vedalaştık. Onu buradan, *'seçilmiş* özel öğrenciler'in BİS Adası'ndan, *normal* insanların arasına savunmasız, tek başına yollamak yüreğimi burkuyordu. Acımasız, gaddar, zalimceydi bu.

Oysa Romain sakindi. Hüzünlü bir dinginlikle saçlarımı okşadı. *Normal* insanların 'tevekkül' dedikleri, her şeyi Tanrı'ya bırakmış, her şeyi ondan bekler türden bir kabullenmişlik rahatlığıyla gevşemişti sanki... Sanki!

— Onları duyabiliyorsun değil mi Afife? diye sordu.

— Fısıltıları mı? diye atıldım.

Sonunda bu sanrıları paylaşan biri çıkmıştı. Müthiş heyecanlandım.

— Balık İzlerinin Sesi, dedi sempatiyle.

— Balık İzlerinin Sesi?..

Başını salladı, keyifli bir gülümsemenin teninden tenime akması için bana sarıldı, bedenimi sımsıkı kavradı, sıktı. Ben de gülümsedim.

— Her şeyi onlara borçluyuz Afife, dedi ellerimi tutarak.

— Bu cânım adayı *normallerin* işgalinden kurtaran kim? Onların bu adayı çok yıldızlı otelleri, çokuluslu bankaları, gösterişli deniz atraksiyonu, sentetik cinsellik servisi ve seri üretim gıda satışlarıyla nasıl olup da kirletemediklerini düşündün mü hiç?

Düşünmez olur muyum? Düşündüm ama, son zamanlarda her şey öyle hızlı ve yoğun yaşanıyor ki, hiçbir sorumu yüksek sesle soracak zamanım olmadı; aynada.

— *Normal* insanların bu adayı uğursuz bulup, şeytan adası diye anmaları, peri ve cin gibi batıl bir açıklama yaratarak apar topar terk etmelerinin tek nedeni, sevgili dostlarımız Balıkların İzleri ve Balık İzlerinin Sesidir:B. İ. S !

— Sevgili Balık İzlerinin Sesi!

— Evet, onların sesi...

Koskoca yerkürede bize sığınacak, *normallerin* şerrinden kaçacak bir küçük ada sağlayan balıklara karşı derin şükranla doldu yüreğim.

— Bu canlıların yüzyıllar önce, başka bir gezegenin 'seçilmiş özel öğrenciler'i olduğuna inanıyorum ben, dedi. Sesinde inançlı bir ton vardı.

— Kendi gezegenlerindeki *normallerden* kaçarak, yeryüzüne gelmiş ve burada balık biçiminde yaşamaya başlamış olmalılar. Kanımca, bir çeşit metamorfoz geçirerek, kendi seçtikleri türe dönüşmüşler...

Sustu, uzaklara taşındı bir süre. Geri dönerken, mırıldandı;

— Türlerimiz farklı da olsa, dokularımız aynı.

— Belki, dedim.

Gülümsedik.

Gökte gururla parlayan hilal ay, bu gece azıcık büyümüştü ama, yine de çok güzeldi. Bir süre hiç konuşmadan Altın Ağaç'ın altında, kumların üzerinde el ele oturup, hilal ayı seyrettik. Hüzünlü mutluluğun insanı hafifleten enerjisini duyumsadım bedenimde. Pozitif bir enerjiydi bu.

— Bütün günlük işleri, zaman yitirdiğimiz tekdüze zorunlulukları da onlar hallediyor olmalılar? diye çekinerek sordum.

— Tabii ya! dedi Romain keyifle.

— Başka kim olabilirdi?

Çok hoşuma gitti, kıkır kıkır güldüm; âşık kadınların güldüğü gibi...

— Şu Cengiz Han, dedi kıkırdayışımdan güç alarak,

— Ne olmuş ona?

— Kendi *normal* türdeşlerine öyle çok içerlemiş ki, hırsını alabilmek için giderayak başlarına rezalet bir çorap örmüş, hah hah ha!..

İçinde bulunduğum koşullara rağmen meraklandım.

— Ne yapmış, ne yapmış?

— Tekdüze, felaket zevksiz bir gürültüyü, yepyeni bir müzik olayı olarak piyasaya sürmüş ve ciddi bir başarı kazanmış. Son günlerde *normallerin* çoğu müzik diye bunu dinleme histerisine kapıldı.

— İnanmıyorum, diye güldüm.

— İnan, inan ve bu müziği duymadığın için ne denli şanslı olduğunu unutma!

— Adı neymiş bu müziğin?

— Rap.

— Rap mi?

— Evet, rap.

Rap rap rap...

— Kendileri doğuştan *normal* olup da, sonradan 'seçilmiş özel öğrenciler'in arasına katılanlar böyledir Afife. Onlar *normal* insanlara bizlerden daha fazla öfkelenirler.

— İnsan benzemeye en korktuğuna benzemez mi aslında?

— Üstelik bunun öfkesi çok daha ağır, çünkü adamın adı Cengiz Han.

Yine güldük.

Katıla katıla güldük bu kez. Gülmekten, gözlerimizden yaş geldi. Gülmekten...

Gülmekten ağladık sırılsıklam.

Sırılsıklam.

Sırıl...

Güldük, sırılsıklam!

Uzunca sustuk sonra.

Balıklar da sustu.

Sonrası yumuşacık yaşandı. Vedalaşmadık. Romain Gary *normal* insanların arasına, ben evime döndüm. Çatı katındaki hegzagonal daireme çıktım, yatağıma uzanıp, gözlerimi tavana dayadım. Düşündüm.

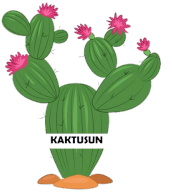
Hiç bitmeyecek bir aşka sahip tek kadın oluşumu düşündüm. Sevinç ve hüznün hızla yer değiştirerek büyüyüşünü izledim yüreğimde. Ertesi gün yazacaklarımı, çizeceklerimi, okuyacaklarımı ve seveceklerimi düşündüm. Daha ertesi gün, ertesi gün ve ertesi gün...

Uykuya düştüğümde, yüzümde mutlu bir gülümseme varmış; bir ucu kederli...

— Gülümsüyor, diye fısıldadı balıklar,

— Âşık kadın gülümsüyor!

Romain Gary ve Afife Pirî'nin son geceleri için verdikleri partiye katılan Balık İzlerinin Sesi Adası sakinleri eğlenmekle meşgulken, dünyanın bütün *normal* insanları o eşsiz, somut anlamda tek *normal* geceyi yaşıyorlardı. Her şey çok *normal* ve olağandı.

Aynı gece okyanusun öbür ucunda, sahilde sarmaş dolaş oturmuş, mırıl mırıl aşk dokuyan genç bir çift gökteki hilal ay'ı seyrediyordu. Çok genç, çok âşık ve çok *normal* görünüyorlardı.

Birden tuhaf bir sarsıntı hissettiler. Birbirlerine daha sıkı sarıldılar. Aynı anda bir şangırtı koptu. Korku içinde başlarını kaldırınca, ay'ın gökyüzünden kopmakta olduğunu gördüler. Sanki ay oraya sımsıkı yapışmıştı da, kopması çok güç ya da, can acıtıcı bir sökülüşle oluyordu. Acıyla can çekişen birinin, yürek burkan görüntüsüydü bu. Kan görmeye dayanamayan birinin kanlar içinde kalması gibi...

Ne olduğunu anlamadan, ay gökten koptu ve gürültüyle denize düştü.

Dehşet içinde oturdukları yerden fırlayan genç âşıklar, ne yapacaklarını bilemez bir çaresizlikle çevrelerine bakındı, yardım beklediler.

Buna fırsat bulamadan cam kırılmasına benzer, tüyler ürpertici tuzla buz olma sesleri birbiri ardına gelen gök gürültüsü gibi sardı her yanı. Gökteki bütün yıldızlar patır patır denize dökülmeye başladılar. Her şey çok hızlı oluşmasına karşın, yıldızların denize dökülmesi sanki saatler sürdü.

Ardından gökyüzü zifiri karardı, ama denizin üstü pırıl pırıl yanıyordu.

Olup bitenin akıl almaz korkunçluğuna karşın denize inen gökyüzünün inanılmaz albenisi öyle göz alıcıydı ki, genç âşıklar büyülenip, kaldılar.

Fakat hiçbir şey yerinde kalmıyordu. Önce ay, sonra yıldızlar ağır çektiler ve birer birer battılar.

Tümü yok oldu. Geceyi aydınlatan tek bir doğal ışık kalmadı. Deniz çekilmeye başladı. Çekildi, çekildi, çekildi.

Deniz bitti.

Bitti deniz.

Bitti.

Deniz.

Okyanusun yerinde dev bir oyuk, şaşkın bir krater kaldı.

Bir yanardağ ağzının mutsuz yarığı!

Susuz kalan balıklar çırpınmaya başladılar.

Çırpındılar, çırpındılar, çırpındılar.

Çok çırpındılar.

Ve çıldırdılar!

Tümü, bunların tümü birkaç dakikada olup bitmişti.

Panik içindeki genç âşıklar, tanık oldukları olayın bütün dehşeti gözlerine kazınmış olarak koşmaya başladılar. Yanlarından geçtikleri insanlara, eşyalara çarparak, herkesin şaşkın bakışları altında koştular, koştular, koştular...

Çılgınca koştular.

Koştular.

Çılgınca.

Koştukça çıldırdılar.

Onlar da çıldırdılar.

Yorgunluktan bitap düştüklerinde, bir parka sığındıklarını ayrımsadılar. Gökyüzü simsiyahtı. Birkaç park lambası titrek titrek fısıldaşıyordu. Parktan gelip geçenler, hiçbir şey olmamış gibi konuşup, gülüyorlardı.

Genç âşıklar hiç konuşmadılar. Orada, parkta, bir bankın üzerinde birbirlerine sarılıp, baygınlığa özdeş bir uykuya saklandılar.

Ertesi sabah bütün dünya dillerindeki bütün gazete, radyo ve televizyonlarda ilk haber olarak, okyanusta binlerce, on binlerce balığın ölü olarak bulunduğu ve bu katliamın nedeninin anlaşılmadığı yer alıyordu. Ölü balıkların hiçbirinin kılçığı yoktu. Sanki kılçıkları erimiş, yok olmuş, yitmişti. Olayın bilimsel ve politik nedenlerini araştırmak için Birleşmiş Milletler gözetiminde uluslararası bir komite kurulacak, bilimadamları ve askeri uzmanlar konuyu inceleyecekti.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

Balıklar kaybolunca, deniz sustu. Sudaki bütün sesler, izler ve yüzler eridi, söndü, yitti.

Ve deniz sustu.

Deniz sustu.

Sustu deniz.

Sustu.

Deniz.

Deniz aslında sus-tu.

Aslında.

Deniz.

Sus.

Yaz '88 Antalya- Sonyaz '91 İstanbul

BELONGS TO
KAKTOS TEAM

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

GÜNÜMÜZ
TÜRK YAZARLARI

ALDANMA Kİ... / **Melih Cevdet Anday**

GÖNDEREN ENİS BATUR / **Enis Batur**

KIRKPARE / **Enis Batur**

BAY MUANNİT SAHTEGİ'NİN NOTLARI / **Vüs'at O. Bener**

NEZLELİ KARGA / **Salâh Birsel**

YALNIZLIĞIN FIRINLANMIŞ KOKUSU / **Salâh Birsel**

YAŞLILIK GÜNLÜĞÜ / **Salâh Birsel**

BİR BÜYÜLÜ ORTAMDA / **Orhan Duru**

BİNBİR HECE / **Ferit Edgü**

YENİ DERS NOTLARI / **Ferit Edgü**

MAVİ SAKAL HAKLI / **Mehmet Ergüven**

HÜZÜN KAHVESİ / **Selim İleri**

KÖTÜLÜK / **Selim İleri**

ROMANIMLA SANA BİR SES / **Ömer Madra**

ZAMANI SORGULAMAK / **Ahmet Oktay**

BALIK İZLERİNİN SESİ / **Buket Uzuner**

AYIN EN ÇIPLAK GÜNÜ / **Buket Uzuner**

MUTFAK ÇIKMAZI / **Tahsin Yücel**

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

SUÇ ve GERİLİM

BECERİKLİ BAY RİPLEY / **Patricia Highsmith**
KALP TAŞLARI / **Ruth Rendell**
RİPLEY KARANLIKTA / **Patricia Highsmith**
CAM HANÇER / **Ruth Rendell**
RİPLEY'NİN OYUNU / **Patricia Highsmith**
TAŞTAN HÜKÜM / **Ruth Rendell**
DOĞAL BİR ÖLÜM / **P.D. James**
KADINLARA GÖRE DEĞİL / **P.D. James**

OYUNLAR

AÇ SINIFIN LANETİ / **Sam Shepard**
GÖRÜŞME KUTLAMA ÇAĞRI / **Vaclav Havel**
CUMHURİYET KIZI / **Memet Baydur**
YAZ VE DUMAN / **Tennessee Williams**
ANAHTAR SAHİPLERİ / **Milan Kundera**
BİR ANARŞİSTİN KAZA SONUCU ÖLÜMÜ / **Dario Fo**
PARAVANLAR / **Jean Genet**
AYRILIK MÜZİĞİ / **Marguerite Duras**
YANGIN YERİNDE ORKİDELER / **Memet Baydur**

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

ÇAĞDAŞ EDEBİYAT

YENİ YILLA GELEN KEDİ / **Cleveland Amory**
GÖRÜNMEZ KENTLER / **Italo Calvino**
BAŞKA SESLER BAŞKA ODALAR / **Truman Capote**
BUKALEMUNLAR İÇİN MÜZİK / **Truman Capote**
DÜĞÜNÜN BİR ÜYESİ / **Carson McCullers**
YALNIZ BİR AVCIDIR YÜREK / **Carson McCullers**
SANKİ CENNETTİ GÖRÜNEN / **John Cheever**
1 MAYIS / **F. Scott Fitzgerald**
PORNOGRAFİ / **Witold Gombrowicz**
CAROL (TUZUN BEDELİ) / **Patricia Highsmith**
ŞATONUN KRALI / **Susan Hill**
NEW YORK KÖLELERİ / **Tama Janowitz**
GO USTASI / **Yasunari Kawabata**
ÖLÜLER ANSİKLOPEDİSİ / **Danilo Kis**
SEVDA VE SÜPRÜNTÜ / **İvan Klima**
KENT MASALLARI / **Armistead Maupin**
GENÇ KIZLAR LABİRENTİNİN ESRARI / **Eduardo Mendoza**
ZEYTİNLİ LABİRENT / **Eduardo Mendoza**
REHBER / **R. K. Narayan**
CENNETTE BİR ŞEYTAN / **Henry Miller**
İTALYAN KIZI / **Iris Murdoch**
ZARAGOZA'DA BULUNMUŞ EL YAZMASI / **Jan Potocki**
BEYAZLARA MAHSUS / **Alan Paton**
RAGAZZİ / **Pier Paolo Pasolini**
VAMPİRLE KONUŞMA / **Anne Rice**
AVUTUCULAR / **Muriel Spark**
SÜRÜCÜ KOLTUĞU / **Muriel Spark**